

**ვინც თბილისში სისხლის გუბეები დააყენა
 უსს-მ ვ-ვ ათასი პრემია გადაუხადა**

8

შიდა კორუფციულ სისტემას მინისტრი აკონტროლებს და თანხებს ზემოდან ქვემოთ ანაწილებს

გაუგინ, როდესაც პრეზიდენტი 14
 პარლამენტის ტრიბუნიდან ქვეყნის
 აღმშენებლობით და არსებული ეკონომიკური
 ნარკმბებებით ტრაბახობს, საქართველოში

800 000

აღამიანი სიღარიბის ზღვარს მიღმაა,
 1000 სულ მოსახლეზე უფრო მეტი
 ონკო-დაავადებულია, ვიდრე ჩერნობილის
 კატასტროფაგადებანილ უკრაინაში,
 სოლო მოსახლეობის 32 პროცენტი,
 ანუ მილიონ სამასი ათასზე მეტი აღამიანი
 დღეში ორ დოლარსაც ვერ იღებს

გალერია გორგილაძე: 6

**საქართველოს მოსახლეობის
 47,7 პროცენტი თანახმაა,
 განუვითოს ამერიკასთან
 პარტნიორობა რუსეთთან
 ურთიერთობის მოგვარების სანაცვლოდ**

ავვისტოს ომმა, რომელიც იყო მყისიერი და
 აბსოლუტურად მოულოდნელი მოსახლეობისთვის,
 ხალხს დაანახა, რომ სტრატეგიული პარტნიორობა
 ამერიკასთან ვერ უზრუნველყოფს ჩვენს
 უსაფრთხოებას ვერც სამხედრო და ვერც პოლიტიკური
 თვალსაზრისით. ობივბათლის აზრით, როცა ყველაზე
 მეტად გვჭირდებოდა მხარდაჭერა და გვეგონა,
 რომ ვიღაც-ვიღაცები დაგვიცავდნენ, ერთადერთი
 დახმარება, რაც ამერიკამ გაიღო, იყო სასმელი წყალი.



ლევან ჩამიუვილი მოჩემონია!

10

ავღანური მარყუჟი

7



კარი გააღე, დემოკრატია მოვიდა!

**ოგამას თავისუფალი
 ვაჭრობა და სააკაშვილის
 თავისუფალი ვარდნა**

4



ელექტორატის უდიდეს ნაწილს კი თვალწინ არა მომავლის
 გუნდოვანი სურათები უდგას, არამედ ის, რასაც
 საკუთარი თავის გარშემო ხედავს. მაგალითად იმას,
 რომ ქვეყანა დანაწევრებულია, ერთ-ერთი მიზეზით
 იმიტომ, რომ „სტრატეგიულმა პარტნიორობა“ 2008 წლის
 ავვისტოში საქართველოს დაცვა ვერ შეძლო;
 იმიტომ, რომ აშშ ქართული არმიისთვის ათიოდე
 ზომიერად დაშანგულ STINGER-ს ვერ იმბებებს



საქართველო და მსოფლიო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ისტორია ღუმს იმის თაობაზე, თუ რამდენი თვითმფრინავი ჩამოვარდნა მოჰყოლია თარგამაქამ, რამდენი არტილერიისტი მოკლა უგულავამ და რამდენი სამედიცინო ყუთი მოსტაცა პარაშუტს მიხეილ სააკაშვილმა, მაგრამ 2008 წლის შემდეგ სიტუცხლა რომ გაუსანგრაძლივდათ, ამას ყველანი ვხედავთ.



წინასწარ ნაგებული თამაში, ანუ როგორც მიუზა — აგვისტოში...

ვანო მერაბიშვილის უწყების მიერ დაფინანსებული კომპიუტერული თამაშის — „პოლიციის“ შემდეგ ქართველმა გეიმერებმა კიდევ ერთი ახალი გასართობი მიიღეს — „დამარცხე ოკუპანტები ქაქუცასთან ერთად“. ჩვენი საზოგადოება შეეჩვია იმას, რომ, კეთილდღეობასთან და წინსვლასთან ერთად, საქართველოს ისტორიაც სულ უფრო ვირტუალური ხდება.

მიხეილ სააკაშვილმა ჯერ თურქეთი გამოგვიცხადა „ისტორიულ მეგობრად“, მერე რუსეთი — ქართველების დამომონებლად და ბოლოს, 2008 წელს შეძლო ის, რაც ვერც შეედგება, ვერც ფრანგებმა და ვერც გერმანელებმა ვერ შეძლეს — რუსეთი დაამარცხა! ახალი კომპიუტერული თამაშის, სააკაშვილის ლოზუნგებით, მხოლოდ ფორმით როდია ვირტუალური. იგი ვინააღსითაც ისეთივე ვირტუალურია, როგორც სააკაშვილის „ქლიარი საპარტელო“. მის შემქმნელებს სახელწოდებაში გამოაქვთ ის, რაც ისტორიაში არ მომხდარა, ანუ სააკაშვილივით ჩოლოყაშვილსაც „ოკუპანტები დაამარცხებინეს“! ერთი სიტყვით, როგორც მიუზა დაამარცხა 2008-ში რუსეთი, ქაქუცაც ისევე „ამარცხებს ოკუპანტებს“.

თამაშის წარდგენიდან ვარკვევთ, რომ ავტორებს ისტორიული სიმართლე მაინც სცოდნიათ, თუმცა ამ მხარე სიმართლეს ერთობ „ლიათდა“ ანვდიან გეიმერებს: „თამაში დაფუძნებულია 1921 წლის ისტორიულ მოვლენებზე. სიუჟეტად აღებულია ბრძოლები საბჭოთა ოკუპაციის წინააღმდეგ, ხოლო თამაშის მთავარი გმირია ცნობილი ქართველი სამხედრო მოღვაწე ქაქუცა ჩოლოყაშვილი. მიუხედავად იმისა, რომ ეს დრამატული პერიოდი ჩვენს ისტორიაში, დრომ მაინც გვიორულ-რომანტიკულ ეპოქად შემოგვინახა. გამარჯვება არც ამ თამაშშია იოლი, თუმცა ოკუპანტების დამარცხება ღირსების საქმეა!“

ამ მოწოდებაზე შევჩერდეთ და ვცადოთ იმის გარკვევა, რაც 1921 წელს მოხდა, „დრამატული“ მოვლენა იყო თუ მარცხი? თამაშის შემქმნელები მხოლოდ გვაკვლიანებენ: „გვიარე 200-კილომეტრიანი მონაკვეთი. გადაახტი წინააღმდეგობებს და გაანადგურე მტერი! თვითმფრინავის ჩამოვარდნისა და არტილერიისტის მოკვლის შემთხვევაში მოგემატება სიცოცხლე. პარაშუტით დაშვებული სამედიცინო ყუთი სიცოცხლეს გაგიხანგრძლივებს!“

ისტორია ღუმს იმის თაობაზე, თუ რამდენი თვითმფრინავი ჩამოვარდნა მოჰყოლია თარგამაქამ, რამდენი არტილერიისტი მოკლა უგულავამ და რამდენი სამედიცინო ყუთი მოსტაცა პარაშუტს მიხეილ სააკაშვილმა, მაგრამ 2008 წლის შემდეგ რომ

„მომავალი“ და გაუსანგრაძლივდათ, ამას ყველანი ვხედავთ.

რაც შეეხება ქაქუცა ჩოლოყაშვილს, სააკაშვილის სამდღიანი ავანტიურისგან განსხვავებით, 1921 წლის მარცხის შემდეგ იგი კიდევ 3 წელი იბრძოდა, მაგრამ მე-11 არმია შემდეგი 70 წლით დარჩა საქართველოში. კომპიუტერულ თამაშში გამოსახულ თვითმფრინავს უზუალაშუა ნაგებობა და უროსახტია, ხოლო უდალ რუსული ტრიპოლორი აქვს. ერთი სიტყვით, საბჭოთა თურქული, ვერა პარაშუტის, მაგრამ ეს სოფარის მთავარი? მთავარი ღირსებაა! ღირსებას უცნაურად ამხედრებული განიანი (!) და წელზე ხანჯალშებოლნი, თვითმფრინავთან მებრძოლნი ძაშუცა განსახიერებს.

ვინაიდან ზოგჯერ ღირსეული ადამიანებიც მარცხდებიან, კომპიუტერული თამაში „ლუ-ზერებისთვის“ ისტორიულ სიმართლეს ინახავს: ნაგების შემთხვევაში ეკრანზე ჩოლოყაშვილი ჩნდება, რომელიც მაგიდას მიჯდომია და სევდიანად უსმენს გრამოფონს. მის გვერდით ღია ფანჯარაა, რომელშიც ითვლების კომპი მოჩანს, კედელზე კი ლენინის სურათია, რომელშიც დანა არის ჩარჭობილი. თუმცა ეს შემდეგ, 1930 წელს მოხდება, მაინაღუ კი ქაქუცა 1924 წლის აჯანყებას უხელმძღვანელებს და დამარცხდება, მაგრამ თამაშის ავტორები 1921 წელში ჩარჩნენ და გენერალი ჩოლოყაშვილი პარტიტველა იუნკერებს ამოუყენეს გვერდით.

ძაშუცა ჩოლოყაშვილს იმთავითვე დაეპადა, რომ გრძოვად იდუოლოგირი ბაძიოლის არაბშმანტი იყოს. ერთი მას საპარტელოს დამოუკიდებლობას შენიშნულ გმირად მიიჩნევენ, გიორანი — ბანდიტად. წითელაზი შუღენაშუარის აბანტოგაში სდგანენ ბრალს, თითქმის — ლავრანტი ბერიასთან თანაშრომლობაზე. ეს ბაძი 2005 წელსაც წამოიწია, როცა სააკაშვილმა მას „ეროვნული გმირი“ უწოდა და შინდისფარ დროშას შენიშნულ და 75 წლის შემდეგ საპარტელოში გადმოსვენაშულს ტამაღიერების თუ როზანკრიცკარების ხუთშპირანი დროშა გადააწარა.

დღეს ქაქუცა, ეროვნული გმირის ნაცვლად, „ცნობილ ქართველ სამხედრო მოღვაწედ“ ჩამოალაბორატეს. არც



ახლო მომავალში შეიძლება ვიხილოთ კომპიუტერული თამაშები: „შხვადი ახალ წელს ცხინვალში ირაკლი ოძრუაშვილთან ერთად“, „დაშალე რუსეთი სააკაშვილთან ერთად“, „შაღი ნატოში ბაჩო ახალაიასთან ერთად“, „დაიპყარი ავღანეთი აბერიკაშვილის მამიკრად“, „გამოსახლე დავნილები კიდეც და კიდეც“, „ააშენე 100 საავადმყოფო ავადმყოფების ჯიბრზე“, „გაანათე დედაშალაში პენსიონერების ჩახნაღებული გინების ხარჯზე“, „აშოშობარა 15 ქალი ერთდროულად“, „დაამარცხე ოკუპანტები ქაქუცასთან ერთად“ და, რაც მთავარია, „აიძულე საპარტელო, ითავაშოს წინასწარ ნაგებული თამაში!“

არის გასაკვირი, — გმირების გადმოსვენებაზე სააკაშვილს მას შემდეგ აუცრუვდა გული, რაც ზვიად გამსახურდიას ნეშტის დასახვედრად საპირედ გამზადებულს პარლამენტის შენობის წინ „მიშა! მიშა!“ ნაცვლად „ზვიადი! ზვიადი!“ მიახალა ხალხმა.

თუმცა იდეოლოგიას მუდამ სჭირდება საკვები და 2008 წელს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ეგიდით (საქართველოს შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული შტაბი, J7 სამხედრო განათლებისა და საბრძოლო მომზადების დეპარტამენტი) „მეომრის ბიბლიოთეკაში“ მე-5 ნომრით გამოცემის ბროშურა „ქაქუცა ჩოლოყაშვილი — საქართველოს ეროვნული გმირი“. შესავალში ნათქვამია: „სერიის მიზანია ქართველი მეომრის და, იმედია, არა მარტო მისი, პატრიოტული აღზრდა და ცოდნის მიზნად მისაღებ ფორმებში... სერიის გარეკანზე მოთავსებული წარწერა და დიდი დავითი ყველას შეახსენებს, რომ ბრძოლა საქართველოსთვის დღესაც გრძელდება“.

ბროშურების სერიაში სააკაშვილს ვერაფერი უშველა 2008 წლის აგვისტოში და ესეც იმედგაცრუების კიდევ ერთ მიზეზად იქცა. არადა, საქართველოს ხელისუფლებამ „ვარდების რევოლუციის“ მეორე წლისთავის აღსანიშნავი ღონისძიებებიც კი მოამზადა, რომლის მთავარ ლოზუნგად „ეროვნული სიამაყის გრძნობის გაზრდა“ გამოაცხადა. მიწისინიშური აზგიციებით შაჰრონილმა სააკაშვილმა საპარტელოში ფოტოშიც კი ჩაატარა სახელწოდებით „ეროვნული გათავისუფლების ახალი ტალღა: დემოკრატია და ტრანსფორმაცია“.

მაშინ, 2005 წლის 20 ნოემბერს, სააკაშვილმა მოსახლეობას ტელევიზიით მიმართა. ჯერ საკუთარი ადმინისტრაციის მიღწევებზე ისაუბრა, მერე კი ყურადღება საგანგებოდ გაამახვილა „ეროვნული სიამაყის გრძნობის გაზრდის სასიცოცხლო მნიშვნელობაზე, რაც რევოლუციის შთაგონებით მოხდა“. პრეზიდენტის „წარმატებულმა“ ადმინისტრაციამ „ეროვნული სიამაყის გრძნობით“ გვამცნო, რომ ამ ტენდენციის სხვა მაგალითებს შორის, რომელთა შორისაა ასევე საქართველოს მოქალაქეების მიერ საქართველოს ჰიმნის ცოდნა, მან გაიხსენა ერთი ინციდენტი, რომელიც ქართველების „ეროვნული სიამაყის დიდ გრძნობას“ ადასტურებს. მან გაამართლა ის თავდასხმა, რომელიც სექტემბერში სოფელ ნაფარელის მოსახლეობამ რუს ჟურნალისტებზე განახორციელა. სააკაშვილის თქმით, ადგილობრივი მოსახლეობა გააღიზიანა რუსი ჟურნალისტების მცდელობამ, გაეგოთ მათი აზრი პრეზიდენტ სააკაშვილისა და უკრაინის ყოფილი პრემიერ-მინისტრის, იულია ტიმოშენკოს შესახებ გადაღებული პაროდიული ფილმის შესახებ. „ნაფარელის მოსახლეობას გააჩნია ეროვნული სიამაყის გრძნობა და მათ (ჟურნალისტებს) შესაბამისი პასუხი გასცეს“, — განაცხადა სააკაშვილმა.

„ეროვნული სიამაყის გრძნობა“ პირც საპარტელოში პრემიერ-მინისტრ ზურაბ შვანიას იღუმალაბით მოცულმა გარდაცვალებამ დაჩრდილა და პირც 2008 წელს ანაილა ანაშულმა ჰალსტუხმა. „საქადრისი პასუხი“ რუსულ ანაშუცის სააკაშვილმა ქართულ მინაზე ფორმებით გასცა,

შემდეგ კი ნაგებული ომი აზიმა ხალხს. კაცმა რომ თქვას, სააკაშვილის მიერ „საპარტელოს ეროვნული სულისკვეთების“ სიმოლოდ გამოცხადებული ძაშუცა ჩოლოყაშვილიც მარცხთან არის გაიგივებული. დამოუკიდებელი საქართველოს მთავრობის გაქცევის შემდეგ (საკაშვილის მთავრობაც იმავე გზას ადგა, რუსის ჯარს უკან რომ არ გაბრუნებულიყო!) ქაქუცა ტყეში გაიჭრა და პარტიზანული ბრძოლა დაიწყო. ხევსურეთში მისი რაზმის წევრებმა ერთმანეთს საზეიმოდ შეჰფიცეს, რომ მედგრად იბრძოლებდნენ საქართველოს დამოუკიდებლობის დასაბრუნებლად. სწორედ ამ ფიცის გამო უწოდეს მათ „შეფიცული რაზმი“. გვა ზუსტად 90 წელი და საქართველოში ახალი „შეფიცულთა რაზმი“ გამოჩნდება, რომელსაც საქართველოს დამოუკიდებლობის დღემდე რამდენიმე საათით ადრე სააკაშვილი სამაგალითო სისხლიან ეგზეკუციას ჩაუტარებს, ხოლო შემდეგ იმავე ადგილზე სამხედრო აღლუმს გამართავს და მორჩილ „ვარდისფერ“ ინტელიგენციას ორდენებს ჩამოურიგებს.

ანალოგიები ამით არ მთავრდება. ქაქუცას ყოველი მარცხის შემდეგ საბჭოთა რევოლუციური ხელისუფლება ხან ხევსურეთის მოსახლეობას აოხრებს, ხან იმერეთისას, თავად ჩოლოყაშვილი კი თავს ჩეჩენთს აფარებს. მას სურდა, ჩეჩენებთან გაერთიანებული წინააღმდეგ, თუმცა ამ წამოწყებას წარმატება არ ეწერა. ზუსტად 70 წლის შემდეგ იმავე გზას გაიმეორებს ზვიად გამსახურდია და კვლავ წარუშტეკლდა. დღეს „პირველი კავკასიური“ ტელეარხი შეიარაღებული სააკაშვილი

ლი ასავე ლამოზს ჩრდილოეთ კავკასიელები რუსეთის წინააღმდეგ მომართოს, მაგრამ წარმატება კვლავ არ ჩანს.

ტვერის დრაგუნთა პოლკში გამოზრდილი ოფიცერი ჩოლოყაშვილი პირველი მსოფლიო ომის დაწყებისთანავე ავსტრია-უნგრეთის იმპერიის ფრონტზე იბრძვის. მძიმე ჭრილობის მიღების შემდეგ კავკასიის ფრონტზე ბრუნდება. ციხესიმაგრე „არწივის ბუდეზე“ თურქებთან ბრძოლაში ჩადენილი გმირობისთვის მას ოქროს ხმლით აჯილდოებენ, 1915 წელს კი ახალდაარსებულ ქართველ ცხენოსანთა რაზმში ეწერება და სპარსეთში იბრძვის. რაზმი წარმატებულ რეიდს ახორციელებს და მესოპოტამიის უდაბნოს გავლით ბრიტანეთის არმიას უერთდება.

მამულეებად გაყიდული თანამედროვე ქართველი მეომრები თითქმის იმავე მარშრუტს იმეორებენ, ოღონდ სხვა რიგითობით: ისინი ჯერ ერაყში (ისტორიულ მესოპოტამიაში) იბრძვიან ამერიკელების მაგივრად, ახლა კი „მამაცი მთავარსარდლის“ მითითებით, ირანისკენ (ისტორიული სპარსეთისკენ) იყურებიან. ქაქუცას ავღანეთში ბრძოლა არ მოუწია, მაგრამ სხვა ეპოქის ქართველებმა იქაც დატოვეს საკუთარი კვალი. ახლახან ავღანეთში ჩასულმა სააკაშვილმა ისევ ბევრი ლაპარაკი „ეროვნული სიამაყის გრძნობაზე“, რომელიც რატომღაც მხოლოდ სამშობლოდან შორს იდგებიან ხოლმე, მაგრამ მარცხმა შეჩვევა იცის და მისი დაბრუნების მეორე დღეს ერთბაშად სამი ქართველი კაპრალის დელუპვა გვაცნობებს. ბოროტი ენები ამბობენ, რომ ისინი სააკაშვილის იქ ყოფნისას დაილუპნენ, მაგრამ ჩვენმა ხელისუფლებამ ეს ტრაგიკული ამბავი მხოლოდ მისი ვიზიტის დასრულების შემდეგ გაახიანა.

თურქებთან ბრძოლაში გამორჩენილი გმირობისთვის ოძრუ სხვით დაჯილდოებული ძაშუცა ჩოლოყაშვილი დღეს მთაწმიდაზე განიშნება, „ეროვნული სიამაყის გრძნობით“ აღვსილი სააკაშვილის ხელისუფლება კი გათუშვით სულთან აზიზის მიერ მთავრობის მთავრობით აპირებს საპარტელოს დამოუკიდებლობის განმტკიცებას. კომპიუტერული თამაში გვასწავლის: „გვიარე 200-კილომეტრიანი მონაკვეთი, გადაახტი წინააღმდეგობებს და გაანადგურე მტერი!“ სააკაშვილი მართლაც არაერთ წინააღმდეგობას გადაახტა, მაგრამ ვერც მტერი გაანადგურა და ვერც ისტორია შეცვალა. თუმცა ისტორიაც ხომ ჩვენი დღევანდლობასავით თანდათან სულ უფრო ვირტუალური ხდება და, თუ ასე გაგრძელდა, ახლო მომავალში შეიძლება ვიხილოთ კომპიუტერული თამაშები: „შეხვდი ახალ წელს ცხინვალში ირაკლი ოძრუაშვილთან ერთად“, „დაშალე რუსეთი სააკაშვილთან ერთად“, „შედი ნატოში ბაჩო ახალაიასთან ერთად“, „დაიპყარი ავღანეთი ამერიკელების მაგივრად“, „გამოსახლე დენილები კიდეც და კიდეც“, „ააშენე 100 საავადმყოფო ავადმყოფების ჯიბრზე“, „გაანათე დედაქალაქი პენსიონერების ჩახნაღებული გინების ხარჯზე“, „ამშობობარე 15 ქალი ერთდროულად“, „დამარცხე ოკუპანტები ქაქუცასთან ერთად“ და, რაც მთავარია, „აიძულე საპარტელო, ითავაშოს წინასწარ ნაგებული თამაში!“

თამარ ღავითულიანი

სააკაშვილს არც ომის წარმოება და არც მშვიდობის მოტანა შეუძლია და ძვეყანა, უფრო სწორად კი ის, რაც მისგან დარჩა, ჰაერში გაშვებული მდგომარეობაში რჩება. სხვა პოლიტიკოსების პრიორიტეტებზე ყურადღების გადატანით კი „ნაციონალური მოძრაობის“ გაქცევა, როგორც ჩანს, ცდილობს, თავი აარიდოს საუბარს იმ სიტუაციაზე, რომელიც მისი პოლიტიკის (თუ მისი იმიტაციის) მიღმა დგას.



დღიური მონივრება
სააქტიურო გზაზე



www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

კუდი ძაღლისა არ განეგარებათ, ანუ ომი და მშვიდობა

„ვისაც პუტინი მოგონეთ, მისი გზარათ ან ფიქრობთ, რომ ქართულ-რუსული ურთიერთობების მისეული ხედვა შეგიძლიათ მიიღოთ, გთხოვთ, ამის შესახებ ხმადაღწეულად თქვათ და აქეთ-იქით კუდს ნუ აქიცინებთ“, — ეს მოკლე ფრაზა, ალბათ, ერთდღერითა სააკაშვილის შაბათის გამოსვლიდან თავდაცვის აკადემიის მსმენელების წინაშე, რომელიც დაკვირვებას საჭიროებს, რადგან ნაკლებად სავარაუდოა, ვინმე სერიოზულად დაინტერესდეს იმით, თუ რა თქვა პატრიოტიზმსა და ჰეროიზმზე ადამიანმა, რომელიც 2008-ში გორში შემოიჭრის გარბოდა, ხოლო ქსნისა და კოდორის ხეობა უბრძოლველად დათმო.

ყველაზე მასშტაბური სოტა საქართველოს ისტორიაში ვლადიმერ პუტინს სააკაშვილმა შეასხა; სხვა ქართველ პოლიტიკოსს მსგავსი რამ, უბრალოდ, არ უთქვამს



ამდენი წელი გავიდა, მიხეილ სააკაშვილმა კი, როგორც ჩანს, დღემდე ვერ გაიგო, რომ საგარეო პოლიტიკა არ შეიძლება დაეფუძნოს ისეთ ფაქტორებსა და მოტივებს, როგორიცაა მოწონება-არმოწონება ან დაჯერება-არდაჯერება, თუმცა ვინაიდან ძველ დროში „პირველწყაროებიდან დაწყებას“ გვასწავლიდნენ, ალბათ, ავტომატურად გავადაგებდით. როგორც ჩანს, ჩვენ კიდევ ერთხელ მოგვიწევს იმ ინტერვიუს ციტირება, რომელიც ფიგურანტმა 2004 წლის აპრილში გაზეთ „იზვესტიას“ მისცა. მიხეილ სააკაშვილი: „მე რომანტიკული ადამიანი ვარ, მაგრამ მერწმუნეთ, არცთუ ცოტა რამ მინახავს. მას (პუტინს) პატიოსანი ადამიანის თვალები აქვს — ეს სწორედ ასეა. მე მას ვენდე და არ შევმცდარვარ. მან გააკეთა ყველაფერი, რასაც დამპირდა. ამიტომ დღეს რუსეთში თავს უფრო კომფორტულად ვგრძნობ, ვიდრე სხვა ძველებში! პუტინი უფრო პრაგმატიკულია, ანარქიზმის სტილით უფრო თანამედროვეა, ვიდრე დასავლეთის ბაპრი პოლიტიკოსი“.

შეიძლება თუ არა, ამ ციტატაზე დაყრდნობით იმის თქმა, რომ სააკაშვილს მოსწონდა პუტინი და სჯეროდა მისი? ხომ არ იმალება ამ სიტყვების მიღმა რაღაც ისეთი, რაც „კუდის ქიცინს“ მოაგონებს? თუ ეს ასეა, რატომ იშვერს სააკაშვილი ხელს სხვისკენ? ყველაზე მასშტაბური სოტა საქართველოს ისტორიაში ვლადიმერ პუტინს სააკაშვილმა შეასხა; სხვა ქართველ პოლიტიკოსს მსგავსი რამ, უბრალოდ, არ უთქვამს.

დღეს, როდესაც სააკაშვილი ქართულ პარტიებს მოუწოდებს, მათი საგარეოპოლიტიკური პრიორიტეტები უფრო მეტად ჩამოაყალიბონ, ალბათ, მიზანშეწონილი იქნება, იმის დადგენა ვცადოთ, თუ სადამდე მიგვიყვანა მისმა პრიორიტეტებმა (ამჯერად

ომის შემდგომ პერიოდს შევეხოთ). სააკაშვილის პოლიტიკა ამ წლებში, პრინციპში, შეიძლება, ლევ ტროცკის ცნობილი ფორმულის „არც ომი, არც მშვიდობა“ მეშვეობით აღინეგროს. დღეს საქართველო არ აწარმოებს საბრძოლო მოქმედებებს რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ, თუმცა ადგილი არც რეალურ სამშვიდობო პროცესს აქვს. ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობა დარღვეულია, ახალი ომის საფრთხე კვლავინდებურად დიდია, ხოლო დასავლური ქვეყნების ლიდერები გაბმუდებით შეახსენებენ სააკაშვილს, რომ რუსეთთან ურთიერთობების დარღვევების განგრეპს საქართველოს ინტეგრაციას ევროატლანტიკურ სივრცეში პერსპექტივა არ გააჩნია (დროებით თავი დავანებოთ ისეთ „ნერვილმანებს“, როგორიცაა ქართული პროდუქციისთვის რუსული ბაზრის ჩაკეტვა და ა. შ.).

არჩევანი არც ისა დიდა: ან ყოვლისმომცველი ომი რუსეთთან, ან სამშვიდობო დარბაზობა თანამედროვე კომპრომიზებით. ორივე მიდგომის აპოლოგეტები ამტკიცებენ, რომ მათი გზა საქართველოს გამარჯვებამდე მიიყვანს, ხოლო ოპონენტების მიერ შემთავაზებული — კატასტროფამდე. ყველაფერი ეს გასაგებია, თუმცა მთავარი პრობლემა, სავარაუდოდ, მესამე, „სააკაშვილის გზაშია“, რომელიც არსად არ მიდის. პოლიტიკას „არც ომი, არც მშვიდობა“ საქართველოსთვის 2008 წლიდან დღემდე, უძრაობისა და წელი კვდომის გარდა, არაფერი მოუტანია: არც ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა ან თუნდაც მასთან დაკავშირებული რეალისტური იმედების გაჩენა, არც ნატოსთან შესამჩნევი დახლოება, განვევრიანებს თავი რომ დავანებოთ, არც ეკონომიკური აყვავება და ა. შ. ყოველივე ამას, საბოლოოდ, „ომისა და მშვიდობის“ ფუნდამენტურ პრობლემამდე მივყავართ.

სააკაშვილს არც ომის წარმოება და არც მშვიდობის მოტანა შეუძლია და ძვეყანა, უფრო სწორად კი ის, რაც მისგან დარჩა, ჰაერში გაშვებული მდგომარეობაში რჩება. სხვა პოლიტიკოსების პრიორიტეტებზე ყურადღების გადატანით კი, „ნაციონალური მოძრაობის“ გაქცევა, როგორც ჩანს, ცდილობს, თავი აარიდოს საუბარს იმ სიტუაციაზე, რომელიც მისი პოლიტიკის (თუ მისი იმიტაციის) მიღმა დგას.

საქართველოს პატარა ქვეყანაა, თუმცა ოდიტგანვე ძლიერი დიპლომატია და უცხო ქვეყნების დედაქალაქებში წარმატებული მუშაობის განვითარებული უნარი ჰქონდა. რუსეთს კი, პირიქით, არაერთგზის დაუკარგავს მოლაპარაკებების მაგიდასთან ის, რაც ბრძოლის ველზე მოუპოვებია, რუსული დიპლომატია უნაკლო ნამდვილად არ არის; უბრალოდ, კრემლთან საუბრის დროს სასურველია ოტო ფონ ბისმარკის რჩევის გათვალისწინება: „რუსებს ან პატიოსნად უნდა ეთამაშო, ან საერთოდ არანაირად“.

რუსეთთან, მოლაპარაკებების მაგიდის ნაცვლად, ბრძოლის ველზე ურთიერთობის გარკვევის მსურველები ბევრმა შეიძლება კლინიკურ იდიოტებად ჩათვალოს, მაგრამ ასეთი, მათ შორის, მილიტარისტული ფსიქოზით შეპყრობილი ადამიანებიც კი, გაცილებით თანმიმდევრულნი და თავისებურად პატიოსანნი არიან, ვიდრე საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლება ტროცკის სახელობის „არც ომი, არც მშვიდობის“ კურსით.

ლევ ტროცკი 1918-ში მსოფლიო (უპირველესად კი, გერმანულ) რევოლუციას ელოდა. სააკაშვილის გარემოცვა გამუდმებით მიანიშნებს იმაზე, რომ ელოდება ცვლილებებს მოსკოვში და ხელისუფლების სათავეში პროამერიკული ძალების მოსვლას, რამაც საქართველოს პრობლემები

ლამის ავტომატურ რეჟიმში უნდა მოაგვაროს. სხვათა შორის, 1993 წლის შემოდგომაზე, როდესაც ბორის ელცინი პარლამენტს დაუპირისპირდა და მოსკოვის ქუჩებში სისხლი დაიღვარა, ის ვაშინგტონის მხარდაჭერაზე თითქმის 100%-ით დამოკიდებული გახდა, თუმცა აფხაზეთზე საქართველოს კონტროლის დაკარგვაზე, რომელიც იმავე პერიოდში მოხდა, ამას არანაირად არ უმოქმედია. პირდაპირ პარალელების გაგება დღევანდელ მოსკოვთან, ცხადია, არ შეიძლება, თუმცა ძალზე საინტერესოა, თუ როგორ იქნება, როდესაც მოსკოვში ხელისუფლების შეცვლის ალბათობა ძალზე მცირეა, ცვეცხოვან ტროცკისტულ ოცნებებს თავი დავანებოთ და ისევ რეალობას დავუბრუნდეთ, რომელშიც რუსეთს ვლადიმერ პუტინი მართავს.

მცირე ჩანართი ომზე, პრაგმატიზმსა და რეალიზმზე. ომის დასრულების და ქვეყნის გაერთიანების შემდეგ, მიწასთან გასწორებული ვიეტნამის ხელისუფლებას ძალიან ცოტა ფული ჰქონდა. მაგრამ მან დამატებითი დახმარებისთვის სსრკ-სა და ჩინეთს კი არ მიმართა, რადგან ეს ნაბიჯი მათზე ვიეტნამის დამოკიდებულებას კიდევ უფრო გაზრდიდა, არამედ მსოფლიო ბანკს, რომელსაც, ფაქტობრივად, აშშ აკონტროლებდა. მსოფლიო ბანკის პრეზიდენტი იმ დროს აშშ-ის თავდაცვის ყოფილი მდივანი, ვიეტნამის ომის „მთავარი არქიტექტორი“ რობერტ მაკნამარა იყო. წარმოვიდგინოთ მოლაპარაკების მაგიდა; ერთ მხარეს —

მაკნამარა, რომელსაც ვიეტნამის მოსახლეობა მილიონობით თანამემამულის დაღუპვაში დამნაშავედ მიიჩნევდა, მეორე მხარეს — ვიეტნამელი კომუნისტები, რომლებმაც სამოცი ათასამდე ამერიკელი და ვინ მოთვლის, რამდენი სამრთივეიტნამელი მოკლეს; შევეცადოთ ამ მომენტის ფსიქოლოგიური ქვეტექსტი და ზოგადი დაძაბულობა შევიგრძნოთ.

აშშ-ის აზიელ მოკავშირეებს ნერვებმა უმტყუნა. სამხრეთ კორეამ და ფილიპინებმა, რომლებმაც ვიეტნამის ომში ბევრი სამხედრო დაკარგეს, დაიწყეს ყვირილი იმის თაობაზე, რომ სისხლისმსმელი კომუნისტებისთვის ფულის მიცემა არ შეიძლება; მათ ზოგიერთი სხვა ქვეყანაც აჰყვა. მაგრამ რობერტ მაკნამარამ მოკავშირეებს „ხელედი ამოუტყრია“, გააჩუმა ისინი და 1978-ში ვიეტნამისთვის 60 მილიონი (მაშინდელი) დოლარის გამოყოფას მიაღწია. დაპარბმს თუ არა ამერიკა-ლეგამ ან ვიეტნამელმა ამ ეპიზოდში „სახე“? ალბათ, არა. ზრუნავდა თუ არა ორივე მხარე საკუთარი შეცდომების, ომისა და უბედურების მიუხედავად, მომავალი თაობების ინტეგრაციაზე? საპარაუდოდ, — კი.

აშშ და ვიეტნამი მეგობარი ქვეყნები კიდევ საკმაოდ დროის განმავლობაში ვერ გახდებოდნენ, თუმცა ურთიერთსასარგებლო (როგორც წესი, ანტი-ჩინური შინაარსის) თანამშრომლობის ისინი მშვენიერად ახერხებენ. იქ, სადაც ომის წლებში ამერიკელი და ვიეტნამელი ჯარისკაცების სისხელი დაიღვარა, ერთობლივი სამხედრო წვრთნები ტარდება, რომელშიც ამას წინათ მონაწილეობა აშშ-ის მხრიდან საესკადრო ნაღმოსანმა „ჯონ მაკეინმა“ მიიღო. ეს სახელი ხომალდს ჩვენი ძველი ნაცნობის, ვიეტნამის ომის მფრინავის, ჯონ მაკეინის ბაბუის და მამის (ერთდროულად) საპა-

ტივცემულოდ მიენიჭა (ეს უკანასკნელი, ვიეტნამის ომის დროს წყნარი ოკეანის სარდლობას ხელმძღვანელობდა). სხვათა შორის, მათი მოუსვენარი შთამომავალი ომის შემდეგ ვიეტნამში არაერთგზის ჩავიდა და იმ ადამიანებს შეხვდა, ვისაც 1967-ში ბომბავდა, მათ, ვინც ტყვეობაში ყოფნის დროს მას დარაჯობდა.

ცხოვრება გრძელდება... მალე ორბიტაზე ვიეტნამური თანამგზავრი „ვინასატ-2“ გავა, რომელიც ამერიკელებმა შექმნეს (ისევე როგორც „ვინასატ-1“) და ამით ასობით მილიონი დოლარის მოგება ნახეს. მართალია, აშშ-ვიეტნამის ურთიერთობა ჯერჯერობით არ შეიძლება აღინეროს როგორც „მეგობრული“ (ზოგიერთი ამხანაგი პეკინში დარწმუნებულია, რომ საქმე ყოფილი მონიწილმეგობრის ფარულ სტრატეგიულ ალიანსთან გვაქვს), მაგრამ ომი მათ შორის აშკარად დასრულდა. რაოდენ ბანალურადაც უნდა გაიჟღეროს, ნებისმიერი ომი ადრე თუ გვიან სრულდება და ამის ილუსტრირება არა მხოლოდ აშშ-ვიეტნამის, არამედ რუსეთ-ფინეთის, საფრანგეთ-გერმანიისა და ბევრი სხვა ქვეყნის მაგალითზე შეიძლება, რომელთა ომებში ასი ათასობით. თუ არა მილიონობით, ადამიანი დაიღუპა.

არის ერთი მარტივი კითხვა, რომელსაც ვერსად გავუქცევით: რა უნდა ვქნათ? დავასრულოთ ომი რუსეთთან თუ გავაგრძელოთ ის? არჩევანის გაკეთება ნებისმიერ შემთხვევაში მოგვიწევს, რადგან ერთობ შიზოფრენიული კურსი „არც ომი, არც მშვიდობა“ საქართველოს ღუპავს, თუნდაც იმიტომ, რომ მისი გამთლიანების პერსპექტივა სულ უფრო ბუნდოვანი ხდება, ხოლო უსაფრთხოების ვაკუუმი ქვეყნის მდგომარეობას გაუმორიკებს.

დიპლომატიის ადრე თუ გვიან დაიწყება, უპრობლემოდ ნამდვილად არ იქნება და ილუზიებიც ამასთან დაკავშირებით, ალბათ, არ უნდა გვქონდეს. ის ძალზე რთული, მტკივნეული საუბარი იქნება. შეხების წერტილების ძიება მასშტაბის მუშაობას დაიბნელებს, რომელიც ძველი ნაღმის განეიტრალება და ცდილობს. ყველა პოლიტიკოსს როდი აქვს შესაბამისი ნეგოციაციისა და პასუხისმგებლობა იმისთვის, რომ ამ საშემსხმელი მოჰქონდეს.

თაობა, რომელიც დღეს ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებაში მთავარ როლს ასრულებს, სავარაუდოდ, ვერ მოახერხებს მეტეკვიდრებისთვის ძლიერი ეკონომიკისა და საათივით აწყობილი დემოკრატიული სახელმწიფოს დატოვებას; ამ მიმართულებით იდეალური შედეგების მიღწევას ის, უბრალოდ, ვერ მოახერხებს. ერთდღერთა რამ, რასაც ის შთამომავლებს უანდობს, იქნება მშვიდობა (ან კიდევ ომი, თუ საზოგადოება შენაბამის არჩევანს გააკეთებს). ალბათ, დროა, ამ საკითხთან დაკავშირებით ჩამოვყალიბდეთ, რადგან ამ შემთხვევაში სააკაშვილს ვერ მივბაძვით და პრობლემისგან მუდმივ დაძაბვას ვერ შევძლებთ.



პოლიტიკა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

აშშ რუსეთსა და ჩინეთს დიდი პოლიტიკის მიღვა ოპოზიციას

აშშ მიიჩნევს, რომ საერთაშორისო საზოგადოება რუსეთისა და ჩინეთის მონაწილეობის გარეშეც საკმაოდ მკაფიო სიგნალს გაუგზავნის ასადის რეჟიმს „სირიის მეგობარი ქვეყნების“ შეხვედრიდან. შესაბამისი განცხადება აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა მარკ ტონერმა გააკეთა. „გაეროს უშიშროების საბჭოში რეზოლუციისათვის ხმის მიცემის პროცედურის შემდეგ, როდესაც ორმა ქვეყანამ საკუთარი თავის იზოლირება მოახდინა, ხოლო დანარჩენებმა სირიელ ხალხს დაუჭირეს მხარი, არც არაფერი შეცვლილა. ხმის მიცემის პროცედურის შემდეგ ჩვენ გამოვაცხადეთ ჩვენი განზრახვის შესახებ, შევქმნათ სირიის მეგობარი ქვეყნების ჯგუფი, რასაც ახლა ვაკეთებთ კიდევც“, — აცხადებს ტონერი.



თავდასხმა დესტაბილიზაციის მიზნით

„თავდასხმა ალექსანდრე ანქევაზე აფხაზეთში მდგომარეობის დესტაბილიზების მცდელობაა“, — ეს განცხადება რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალურმა წარმომადგენელმა ალექსანდრე ლუკაშევიჩმა მოსკოვში გამართულ პრესკონფერენციაზე გააკეთა. „ჩვენ შეგვაშფოთა აფხაზეთის პრეზიდენტ ანქევაზე თავდასხმის ინფორმაციამ. ცხადია, რომ ყოველივე ეს საპარლამენტო არჩევნების წინ მდგომარეობის დაძაბვას ისახავს მიზნად. იმედს ვიტოვებთ, რომ ამ დანაშაულის შემკვეთები და შემსრულებლები მალე გამოვლინდებიან“, — აცხადებს რუსეთის საგარეო უწყების ოფიციალური წარმომადგენელი. შეგახსენებთ, რომ რუსეთის პრეზიდენტმა დიმიტრი მედვედევმა ალექსანდრე ანქევას თავდასხმის გამოძიების საქმეში დახმარება შესთავაზა.

შეთანხმება თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ აშშ-სა და საქართველოს შორის, რომლის შესაძლებლობაზე ბარაკ ობამამ 30 იანვარს, მიხეილ სააკაშვილთან შეხვედრის შემდეგ, ისაუბრა, საზოგადოების ყურადღების პერიფერიაზე მოექცა. ქართულ აუდიტორიას, უპირველესად, აინტერესებდა თეთრი სახლის დამოკიდებულება მომავალი არჩევნებისა და „სააკაშვილის პრობლემის“ მიმართ და, ალბათ, არ უნდა გაგვიკვირდეს, რომ მსჯელობას შტატებთან თავისუფალი ვაჭრობის პერსპექტივაზე მან გაცილებით ნაკლები დრო დაუთმო. არადა, ეს თემა ძალზე საინტერესოა, ის შეიძლება გამოვიყენოთ როგორც ერთგვარი გასაღები, რომელიც აშშ-საქართველოს დღევანდელი ურთიერთობების საიდუმლოს ამოხსნაში დაგვეხმარება. მოსაზრება, რომელიც ამასთან დაკავშირებით თომას დე ვაალმა გასულ კვირას The National Interest-ში გამოაქვეყნა, უდავოდ ყურადღებას იმსახურებს.



ობამას თავისუფალი ვაჭრობა და სააკაშვილის თავისუფალი ვაჭრის

სათადარიგო ინსტიტუტი

დე ვაალი გეთავაზობს, ჰიპოთეტური შეთანხმება უფრო ფართო კონტექსტში განვიხილოთ, ვიდრე ამას სხვა კომენტატორები აკეთებენ: „მთავარი სიახლე, რის შესახებაც ობამამ თეთრ სახლში განაცხადა, საქართველოსთან „თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმება“ იყო. ეს სააკაშვილისთვის დიდი პოლიტიკური ჯილდო იქნებოდა, რადგან შეერთებულ შტატებს დღევანდელ დღეს არ აქვს თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმება ცალკეულ ვეროპულ ქვეყნებთან. თეთრი სახლისთვის ეს ისეთი რამ იყო, რაც მათ შეეძლოთ სააკაშვილისთვის ახალი თავდაცვითი შეთანხმების ნაცვლად შეეთავაზებინათ. და ეს მათ გონივრულობაზე მიუთითებს, რადგან ისინი ცდილობენ, კონგრესს ჯექსონ-ვენეიკის შესწორება გააუქმებინონ — ის, რაც უნდა მოხდეს მანამ, სანამ ამერიკული კომპანიები შეძლებენ იმ სავაჭრო პრივილეგიების მიღებას, რომელიც მათ ეკუთვნით რუსეთთან მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის წესების მიხედვით. ჯექსონ-ვენეიკის შესწორების გაუქმების მცდელობას ადგილი ზაფხულის დასაწყისში ექნება, მალევე, რაც ვლადიმერ პუტინი, სავარაუდოდ, კრემლში დაბრუნდება. ეს ხელს შეუწყობს კონგრესისთვის იმის თქმას, რომ ბიზნესი ბრმა და შეერთებულ შტატებს თავისუფალი ვაჭრობა არამხოლოდ რუსეთთან, არამედ მის მოსისხლე მტერ საქართველოსთანაც აქვს“ (foreignpress.ge-ს თარგმანი).

ჯექსონ-ვენეიკის შესწორება აშშ-ის კანონმდებლობაში 1974-ში შევიდა. მისი მიზანი სოციალისტური განაპირობების დადებითი ძველთანაა, უპირველესად კი, საბჭოთა კავშირთან ვაჭრობის შეზღუდვა იყო. დღეს ის განიხილება როგორც „ცინი ომის“ გადმოწამა, მის მიერ გათვალისწინებული პაუზის ხელისუფლება, დიდი ხანია, გვირგვინს; ის რეალურად აღარ მოქმედებს. თუმცა ამ შესწორების საბოლოო გაუქმება ვერც ბუშის და ვერც ობამას ადმინისტრაციამ ვერ მოახერხა. არადა, თუ ეს პრობლემა არ მოიხსნება იმ მომენტამდე, ვიდრე რუსეთი მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში (მსო) განევრიალების პროცესს არ დაასრულებს (სარატიფიკაციო პროცედურების დასრულება იელისის ბოლოსთვის იგეგმება), ორი ქვეყანა მსო-ს პრინციპებზე დაფუძნებულ ურთიერთობას ვერ დაამყარებს. ვაშინგტონში ეს მით, რომ ეს სიტუაცია არანორმალურია — 20 თებერვალს სახელმწიფო დეპარტამენტმა განაცხადა, რომ ჯექსონ-ვენეიკის შესწორების გაუქმებას აუცილებლად მიიჩნევენ. ანალოგიური რამ ადრე ბარაკ ობამას, ჯოზეფ ბაიერტგზის უთქვამთ. მართლაც, გასაპირი იქნებოდა, თუ აშშ საკუთარ თავს რუსეთის განზრახვით მოქმედების შესაძლებლობას შეუზღუდავდა, რომელიც სახელმწიფო მოადგილის

— გორდონის თქმით „მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე დიდი და მნიშვნელოვანია“. თეთრ სახლს, როგორც ჩანს, არ სურს, მხარი დაუჭიროს სააკაშვილის ბაზიზმს ხელისუფლების სათავეში დარჩეს; ობამას ცნობილი ფრაზა „ხელისუფლების გადაცემის“ თაობაზე, Washington Post-ის სარედაქციო საბჭოს 5 თებერვლის წერილი მკაფიო მინიშნებით სააკაშვილის ამბიციების შეზღუდვის აუცილებლობაზე (კაცმა რომ თქვას, ამ პუბლიკაციას მხოლოდ „მიშა, ნადი!“-ს სტილის სათაურიღა აკლდა) და მთელი რიგი სხვა განცხადებები სრულიად საპირისპიროზე მიუთითებს. ადმინისტრაციის ასევე არ შეუძლია საპარტოვო მასშტაბში სამხედრო დახმარება აღმოუჩინოს და ბარაკ ობამა, დიდი ალბათობისა, უშუალოდ აშშ-ის თავდაცვის ბიუჯეტის 1242-ე მუხლის მოთხოვნას, რომელიც ამის გააძლიერებს ავალდებულებს.

ბიუჯეტის ხელმოწერის წინ მან თავი საგანგებო შემთხვევის შემთხვევით დაიზღუდა; ამასთანავე, ბუნდოვანი ფორმულირებები, რომელთაც ამერიკელი მაღალჩინების

ნონები სამხედრო თანამშრომლობის გაღრმავებასთან დაკავშირებით იყენებენ, სააკაშვილს ოპტიმიზმის საბაზს არ აძლევს. რამდენადმე შესაძლებელია, რომ სააკაშვილმა, რომელსაც, სავარაუდოდ, არც ნატოში ინტეგრაციის მიმართულებით უნდა ველოდოთ. არაფერი მიახლოება იმაზე, რომ ვაშინგტონი მზად არის, ევროპულ მოკავშირეებთან სერიოზული ზნეოლა მოახდინოს, რათა მათ მხარი დაუჭიროს საპარტოვო რეალურ დაახლოებას ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსთან.

ყოველივე ამის საკომპენსაციოდ, უფრო სწორად კი „პუტინის ნახალისებასთან“ და „საქართველოს მიტოვებასთან“ დაკავშირებული კრიტიკის განვითარებისთვის, რომელსაც ობამას ოპონენტები დროდადრო მიმართავენ, ადმინისტრაციამ თავისუფალი ვაჭრობაზე საუბარი დაიწყო. კაცმა რომ თქვას, განსაკუთრებული არაფერი ნდება. ამერიკელები, ტრადიციისამებრ, ცდილობენ, რაც შეიძლება ნაკლები დახარჯონ და მაქსიმალური მოგება ნახონ. ეს მათი, როგორც კარგი ბიზნესმენების, ძირითადი ან, თუ გნებავთ, სათადარიგო ინსტიტუტია, რომლითაც ნების-

მიერ შემთხვევაში ხელმძღვანელობენ, მიუხედავად იმისა, თუ ვისთან აქვთ საქმე — ძლე-ვანოსილ ზესახელმწიფოსთან თუ პატარა გაძვალტყავებულ რესპუბლიკასთან. ჩვენთვის ამ შემთხვევაში მნიშვნელოვანია, ვნახოთ, თუ როგორ განლაგდება ყოველივე ეს დროის ხაზზე.

რუსეთის მსო-ში განვრცადების პროცესის დასრულება იელისის ბოლოს, მაქსიმუმ — აგვისტოში, გაზაფხულზე ან ზაფხულის დასაწყისში ობამას ადმინისტრაცია ჯექსონ-ვენეიკის შესწორებაზე უკანასკნელ იერიშს მიიტანს. აშშ-სა და საქართველოს შორის თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების ხელმოწერა ამ დროისთვის (და არც არჩევნებისთვის), 99%-იანი ალბათობით, ვერ მოხერხდება, რადგან ამას სამუშაო ჯგუფის ხანგრძლივი მუშაობა და საქართველოში მთელი რიგი ნორმების დამკვიდრება დასჭირდება. იგივე შეიძლება ითქვას სამხედრო დახმარებაზეც: იმუშავებს შესაბამისი კომისია, გაიმართება შეხვედრები, თუმცა სააკაშვილი, სავარაუდოდ, არჩევნებამდე ამ მიმართულებითაც ვერ მიიღებს სერიოზულ პროპაგანდისტულ კოზირს, რომელიც დღეს ჰაერზე მიტყდა

არაფერი მიანიშნავს იმაზე, რომ ვაშინგტონი მზად არის, ევროპულ მოკავშირეებთან სერიოზული ზნეოლა მოახდინოს, რათა მათ მხარი დაუჭიროს საპარტოვო რეალურ დაახლოებას ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსთან

ბარაკ ობამა კამილ ყარაის წერილობით მოუპოვია

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ ავღანეთის პრეზიდენტს წერილი გაუგზავნა. ბარაკ ობამა წერილში ამერიკელი ჯარისკაცების მხრიდან ყურანის შეურაცხყოფის გამო ყარაის ბოდიშს უხდის. წერილი ყარაის ადმინისტრაციას მიმართა ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა ავღანეთში. „ღრმა მწუხარებას გამოვხატავ იმ ფაქტის გამო, რომელიც მოხდა. მე გთავაზობთ ჩემს გულწრფელ ბოდიშს. ჩვენ მივიღებთ ყველანაირ ზომას, რათა აღარ განმეორდეს მსგავსი ფაქტი“, — აღნიშნულია წერილში. არსებული ინფორმაციით, ბაგრამის ავიაბაზაზე ჯარისკაცებმა ყურანი დაწვეს, რამაც ავღანეთში საპროტესტო აქციების დაწყება განაპირობა. აქციებს მსხვერპლიც მოჰყვა.

ირანთან მოლაპარაკებები ჩაიშალა

ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს წარმომადგენლების განცხადებით, ირანმა გაეროს ინსპექტორებს თეირანის სამხრეთით მდებარე მნიშვნელოვანი სამხედრო ობიექტის, პარჩინის დათვალიერების უფლება არ მისცა. ირანში მყოფი ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს წარმომადგენლების განცხადებით, ირანის ხელისუფლებასთან ორდღიანმა ინტენსიურმა მოლაპარაკებებმა შედეგი არ გამოიღო. არსებობს ინფორმაცია, რომ ბოლო წლების განმავლობაში ბირთვული იარაღის შესაქმნელად სწორედ პარჩინზე მიმდინარეობდა ასაფეთქებელი მოწყობილობების გამოცდა.



დღესდღეობით საბაკაშვილმა, სავარაუდოდ, ვერ მოახერხა არა მხოლოდ საზოგადოების, არამედ საკუთარი თანაგუნდელების დარწმუნება იმავით, რომ ვაშინგტონი ხელისუფლებას მის დარჩენას მხარს დაუჭირა. არადა, ამ უკანასკნელისთვის ეს ისეთივე მნიშვნელოვანია, როგორც შუა საუკუნეების ეპროპის მცირე ფეოდალებისთვის მათი სიუზარენის კურთხევა რომის პაპის მიერ.



ელექტორატის უდიდეს ნაწილს კი თვალწინ არა მომავლის გუნდომანი სურათები უდგას, არამედ ის, რასაც საკუთარი თავის გარშემო ხედავს. მაგალითად იმას, რომ ძველანა დანაწევრებულია, ერთ-ერთი მიზეზით იმიტომ, რომ „სტრატეგიულმა პარტნიორმა“ 2008 წლის აგვისტოში საძარტველს დატოვა ვერ შიქლო; იმიტომ, რომ აშშ ძარტული არმიისთვის ათიოდე ზომიერად დაქანებულ STINGER-ს ვერ იმეტებს; იმიტომ, რომ ავღანეთში სულ უფრო მეტი ძარტველი სამხედრო იღუპება; იმიტომ, რომ, ამერიკელი პარტნიორების ყველა შელოცვის მიუხედავად, ძარტული ეპონომიკა პირველი ჯგუფის ინვალიდს ჰგავს.



სირიის ოპოზიციის იარაღით დახმარებას ითხოვს

სირიის ერთ-ერთმა მთავ-არმა ოპოზიციურმა ჯგუფმა ტუნისში მიმდინარე სირიის მეგობარი ქვეყნების საერთა-შორისო კონფერენციის მო-ნაწილეებს იარაღის დახმა-რების თხოვნით მიმართა. „თუ მმართველი ძალა არ შეწყვეტს სისხლისღვრას და არ მიიღებს არაბული სახელ-მწიფოების ლიგის წინადადე-ბებს, მაშინ „სირიის მეგობ-რებმა“ ხელი არ უნდა შეუშა-ლონ ცალკეულ ქვეყნებს ამ-ბოხებულებისთვის იარაღის მიწოდებაში და ოპოზიციის მოხალისეების სამხედრო მო-მზადებაში“, — ნათქვამია სი-რიის ნაციონალური საბჭოს განცხადებაში.



უპო ჩავესი ქიდეე ერთ ოპერაციას გაიკეთებს

ვენესუელის ლიდერი უპო ჩავესი კუბაში სიმსივნის კი-დეე ერთ ოპერაციას გაიკე-თებს. პარლამენტმა ჩავესს ქვეყნის ხუთი დღით დატოვე-ბის უფლება მისცა. ჩავესმა განაცხადა, რომ სიმსივნე, სა-ვარაუდოდ, ავთვისებიანია და არჩევნების წინ იგი ვერ შეძ-ლებს სრული დატვირთვით მუშაობას. ადრე ჩავესი ამტ-კიცებდა, რომ სრულად განი-კურნა და მისი ჯანმრთელობა საფრთხის ქვეშ არ დგას. შე-გახსენებთ, რომ გასულ წელს ჩავესს კუბაში სიმსივნე ამო-აჭრეს, რის შემდეგაც მის რე-აბილიტაციას სამ თვემდე დასჭირდა.

«გაპზე უკეთესი გივიღეთ» ტიპის რიტორიკა წინასაარჩევნო კონტექსტში აღარ იმუშავებს

სა წაყოფით იცნობა

ნებისმიერ პოლიტიკას ზე-ლშესახები შედეგი უნდა მოჰ-ქონდეს, წინააღმდეგ შემთხ-ვევაში ის პოპულარულობით ვერ ისარგებლებს. სააკაშვი-ლის მევეთრად პროამერიკუ-ლი კურსი დღეს წარმატებუ-ლი შედეგებისა და დასამახ-სოვრებელი სიმბოლოების მწვევე ნაკლებობას განიც-დის, რაც წინასაარჩევნო სი-ტუაციაში ხელისუფლებისთ-ვის არცთუ სასიამოვნო უნდა იყოს. სააკაშვილს არჩევნების წინ იმის დადასტურება სჭირ-დება, რომ მისი სწრაფვა ამე-რიკისკენ, თუნდაც რომელიმე ერთ ასპექტში, აშკარა წარმა-ტებით დაგვირგვინდა.

დღესდღეობით სააკაშ-ვილმა, სავარაუდოდ, ვერ მოახერხა არა მხოლოდ სა-ზოგადოების, არამედ სა-კუთარი თანაგუნდელების დარწმუნება იმავით, რომ ვაშინგტონი ხელისუფლე-ბაში მის დარჩენას მხარს დაუჭირა, არადა, ამ უკანასკ-ნელებისთვის ეს ისეთივე მნიშ-ვნელოვანია, როგორც შუა საუ-კუნეების ევროპის მცირე ფეო-დალებისთვის მათი სიუზერე-ნის კურთხევა რომის პაპის მი-ერ; ნებისმიერი შეფერხება ან თუნდაც მცირედი ბუნდოვანე-ბა ამ საკითხში მათში ვასალუ-რი ფიცის გატეხვის დაუოკე-ბელ სურვილს აღვივებს.

ვიზიტმა ვაშინგტონში სააკაშვილს არ მოუტანა არაფე-რი ისეთი (ოვალურ კაბინეტში გადაღებული ფოტო „არ ითვ-ლება“; ასეთი ჰოსნი მუბარაქ-საც ჰქონდა, თანაც ბევრი), რისთვისაც ის სერიოზული პროპაგანდისტული დატვირ-თვის მიცემას შეძლებდა (ან ახ-ლო მომავალში შეძლებს). მარ-ტივად რომ ვთქვათ, მაისში

მას არ მიეცემა შესაძლებლო-ბა, განაცხადოს: „ჩიკაგოს სა-მიტზე ჩვენ მაპი მოგვანიჭეს“, რადგან ბავშვმაც კი იცის, რომ ეს არ მოხდება, ხოლო „მაპზე უკეთესი მივიღეთ“ ტიპის რი-ტორიკა წინასაარჩევნო კონ-ტექსტში აღარ იმუშავებს; იგივე ენება ამერიკულ შეი-არაღებს და შეთანხმებას თა-ვისუფალი ვაჭრობის შესახებ, ის ჯერჯერობით არ არსებობს და, ცხადია, არც შედეგი მო-აქვს. ელექტორატის უდიდეს ნაწილს კი თვალწინ არა მომავ-ლის ბუნდოვანი სურათები უდ-გას, არამედ ის, რასაც საკუთა-რი თავის გარშემო ხედავს. მა-გალითად იმას, რომ ძველანა დანაწევრებულია, ერთ-ერთი მიზეზით იმიტომ, რომ „სტრატეგიულმა პარ-ტნიორმა“ 2008 წლის აგ-ვისტოში საძარტველს დატოვა ვერ შიქლო; იმი-ტომ, რომ აშშ ძარტული არმიისთვის ათიოდე ზო-მიერად დაქანებულ STIN-GER-ს ვერ იმეტებს; იმი-ტომ, რომ ავღანეთში სულ უფრო მეტი ძარტველი სამხედრო იღუპება; იმი-ტომ, რომ, ამერიკელი პარ-ტნიორების ყველა შელოც-ვის მიუხედავად, ძარტუ-ლი ეპონომიკა პირველი ჯგუფის ინვალიდს ჰგავს. ამ ჩამონათვალის გაგრძე-ლება საკმაოდ დიდხანს შეიძლება. არამინე უპრე-ფუს იმ ფაქტს, რომ აშშ დი-დი (და დიადი) ძველანა, თუმცა, თუ სიტუაციას ჩვე-ულეპრივი ამომარჩევლის თვალთ შეხედავთ, შეიძ-ლება დაიგაფოს მარტივი თანადევი კითხვა: და ჩვეი ამით რა?

აქ ძალზე საინტერესო მო-მენტს მივუახლოვდით. სააკაშ-

ვილს დღეს ძალიან სჭირდება ვაშინგტონის მიერ მისი მხარ-დაჭერის და მისი ხელისუფლე-ბის პროამერიკული კურსის ეფექტურობის ნათელი დადას-ტურება, თუმცა ბარაკ ობამა მისთვის დახმარების აღმოჩე-ნას, როგორც ჩანს, არ ჩქა-რობს. ხომ არ დგას ამის მიღმა სააკაშვილის რეჟიმთან დამშ-ვიდობების სურვილი? თუ ეს, უბრალოდ, თამაშია და ვაშინგ-ტონი მკაცრი, მიუკერძოებელი არბიტრის მანტიას ირგებს, მაგრამ გადაწყვეტ მომენტში მხარს მაინც სააკაშვილს დაუ-ჭერს? თუ სიმართლეს მეორე ვარაუდი შეესაბამება, მაშინ რატომ ნერვიულობენ ასე სააკაშვილის თანაგუნდეები? მმართველი ძალის წარმომად-გენლებმა, სავარაუდოდ, ჯერ-ჯერობით ვერ მიიღეს ის სიგ-ნალი ვაშინგტონიდან, რომე-ლიც მომავალთან დაკავშირე-ბით მათ ეჭვებს გაფანტავს. ხოლო თუ საქმე პირველ ვარი-ანტთან („სააკაშვილი — ისტო-რიის სანაგვეზე“) გვაქვს, ალ-ბათი, იმაზე დაფიქრება ღირს, თუ რა დაუშავა ფიგურანტმა ძია სემს ასეთი. ის ხომ უაღრე-სად პროამერიკული ლიდერი იყო, ვაშინგტონი კი თავის დროზე მხარს გაცილებით ოდ-იოზურ დიქტატორებს უჭერდა და, სიმართლე რომ ვთქვათ, უცოდველი ამ მხრივ არც დღეს არის. დაუშავა თუ არა სააკაშვილმა ფატალური შეც-დომა, რამაც უპიკაბა ვა-შინგტონს, ხელისუფლე-ბიდან მის ჩამოცილებაზე დაფიქრებულიყო?

ისევე ამერიკის ალმორენა მოგვიწევს

საკაშვილის მთავარი, სტრ-ატეგიული ხასიათის შეცდომა, სავარაუდოდ, შემდეგი სიტყ-

ვების მიღმა დგას: „ჩვენთვის სასიამოვნო მოვლენა გახდა, რომ საქართველო აშშ-ის ში-და პოლიტიკის ნაწილად იქ-ცა. პარტიები ერთმანეთს ჩვენთვის მხარდაჭერის გა-მოხატვაში ეფიბრებიან“ (ეს განცხადება სააკაშვილმა Ber-liner Zeitung-თან საუბარში 2010 წლის ივნისში გააკეთა). აშშ-ის ორივე პარტიას-თან კარგი ურთიერთობის შენარჩუნებაში დასაძრა-ხი არაფერია, ვაშინგტო-ნელი ლოგისტების აპტი-შო გამოყენებას კი ნაწი-სიერი წორმალური სა-ხელმწიფო ცდილობს, თუმცა თავის მოწადინე-ბაში — აშშ-ის პოლიტი-კურ „დღის წესრიგში“ ძარტული პრობლემატი-კის ინტეგრირება მოახ-დინოს — სააკაშვილმა, როგორც ჩანს, ვერ შეამჩ-ნია ზღვარი, რომლის გა-დალახვა არ შეიძლებოდა.

საკაშვილის მმართველო-ბის წლებში საქართველოს პრაქტიკულად ყველა ნაბიჯი საერთაშორისო არენაზე ერთ-ერთ მთავარ, ხშირ შემთხვევა-ში კი ერთადერთ მიზნად ისა-ხავდა: ვაშინგტონის მოწონე-ბის დამსახურებას. მაგრამ ნელ-ნელა მოკრძალებული ბონუსების (მაგ. ეკონომიკური და ფინანსური დახმარების გაზრდა) მიღების სურვილი გა-ცილებით ამბიციურმა ფანტა-ზიებმა შეცვალა, რომელსაც სააკაშვილის ზოგიერთი ამე-რიკელი მეგობარი ასაზრდო-ებდა (აშშ-რუსეთის ურთიერ-თობებში კრიზისის პროვოცი-რება, „გადატვირთვის“ ჩაძირ-ვა და ა. შ.) და რეჟიმის პოლი-ტიკაში შანტაჟის აშკარა ნიშ-ნები გაჩნდა. რამდენად რაცი-ონალურია, ბარაკ ობამა დაჯ-

დეს და დაელოდოს, თუ როდის მიიყვანს „ნეოკონების“ იდეე-ბით და სკამის დაკარგვის ში-შით შეპყრობილი სააკაშვილი საქმეს ახალ კავკასიურ ომამ-დე? დღევანდელი მცირე დის-კომფორტი, რომელსაც აშშ-ის პრეზიდენტი საქართველოს საკითხზე რესპუბლიკელების კრიტიკის გამო განიცდის, არაფერია იმასთან შედარე-ბით, რაც შეიძლება ახლო მო-მავალში მოხდეს. ეს მოლოდი-ნი ვინმემ შეიძლება ერთობ პე-სიმისტურად ჩათვალოს, თუმ-ცა 2008-ში განვითარებული მოვლენები გადაჭარბებული ოპტიმიზმის საფუძველს, ალ-ბათი, არ გვაძლევს.

როდესაც სააკაშვილი ხელისუფლებიდან წავა, საზოგადოებას იმაზე დაფიქრება მოუწევს, თუ რა ფუნდამენტს დაეშუ-ნება საძარტველს მი-გობრული ურთიერთობა აშშ-თან მომავალში, რო-მელიც დღევანდელი ის-ტორიული შეთანხმებან, ყოველად სამარცხვინო მაიმეზლობისგან და ერო-ვნული ინტერესების მუდმივი უზუსტებელყო-ფისგან აშკარად გათავი-სუფლებას საჭიროებს, რადგან ეს სირთულეებს ორივე მხარეს — ძარტვე-ლებსაც და ამერიკელებ-საც უქმნის.

შესაბამისად, საჭირო გახ-დება ჯანსაღი, რეალისტური პრინციპების ფორმულირება, რომლითაც მტატებთან თა-ნამშრომლობის პროცესში ვი-ხელმძღვანელებთ, რაც ტრი-ვიალური ამოცანა სულაც არ არის, რადგან ბოლო წლებში ამ მიმართულებით ძალიან ბე-ვრი რამ გაფუჭდა.

დიმიტრი მონიავა

«თალიბანი» უხეოლ ჯარისკაცებს ეეუქრება

ავღანეთში ამერიკის შეერთებული შტატების საწინააღმდეგო საპროტესტო აქციები მას შემდეგ და-იწყო, რაც ამერიკელმა ჯარისკაცებმა მუსლიმანთა წმინდა ნიგნი „ყურანი“ დაწვეს. როგორც ადგილობ-რივი პოლიცია იუწყება, ლელმანის პროვინციაში შეკრებილი ასობით ადამიანი ხმამაღლა სკანდირებდა „სიკედლი ამერიკას“. გარდა ლელმანისა, საპროტესტო აქციები მთელი ავღანეთის მასშტაბით მიმდინა-რეობს. ამასთან, თალიბანი გამოვიდა მოწოდებით, რომ ყურანის შეურაცხყოფისთვის მოკვდეს ყველა უცხოელი ჯარისკაცი, რომლებიც ავღანეთში იმყოფებიან. „ავღანელებმა უნდა გააგრძელონ პროტესტი და მიზანში უნდა ამოიღონ უცხოური სამხედრო ბაზები და სამხედროები. ეს ფაქტი უნდა გახდეს გაკვეთი-ლი, რათა ყურანს შეურაცხყოფა ვეღარავინ მიაყენოს“, — აღნიშნულია თალიბანის წევრის განცხადებაში.

მევიდობას კოფი ანანი დააყუარებს

გაეროს ყოფილი გენერალური მდივანი კოფი ანანი სირიაში გაეროსა და არაბეთის სახელმწიფოების ლიგის სპეციალურ წარმომადგენლად და-ინიშნა. დანიშვნის გადაწყვეტილება გაერომ გააუღერა და მას სირიელი ხალ-ხისთვის კრიტიკულ მომენტში უმნიშვნელოვანესი უწოდა. გაეროსა და არა-ბეთის სახელმწიფოების ლიგის ერთობლივ განცხადებაში აღნიშნულია, რომ ყოფილი გენერალური მდივანი მაქსიმალურ ძალისხმევას გამოიყენებს, რა-თა სირიაში დასრულდეს ძალადობა და ადამიანის უფლებების დაღვევა, ასე-ვე „ხელს შეუწყობს სირიის კრიზისის მშვიდობიან დარეგულირებას“.



ამ ეტაპზე ავღანეთში 950 ქართველი ჯარისკაცი იმყოფება, რომელთაც მიმდინარე წელს 750 სამხედრო მიემგებება და სულ 1700-მდე გაიზრდება. ეს სრული ნონსენსია, რადგან ნატოს არანაირი საპარტოვლო ზრდის სამხედრო კონტინგენტს მაშინ, როცა ნატოს წევრი სხვა ქვეყნის სამხედრო ძალები ავღანეთს ნელ-ნელა ტოვებენ. თუ კი ტერორიზმი მსოფლიო გამოწვევაა, მაშინ მის ამოსაძირკვად ყველა სახელმწიფო ერთნაირად უნდა ზრუნავდეს და გაუზიარებელია, რატომ იღებს საპარტოვლოს ხელისუფლება ასეთ უპასუხისმგებლო გადაწყვეტილებას და რატომ აბღებს ქართულ საზოგადოებას სერიოზულ საფრთხეში?

ავღანური მარყუჟი

სრულიად საქართველო შეძრა ავღანეთში ერთდროულად სამი ქართველი ჯარისკაცის, კაპრალების: ვალიკო ბერაიას, რუსლან მელაძისა და პაატა კაჭარავას დაღუპვის ფაქტმა, რომლის შესახებაც ყანდაგარში სააკაშვილის ჩასვლიდან ორი დღის შემდეგ, 22 თებერვალს თავდაცვის სამინისტრომ ამცნო საზოგადოებას.

საკაშვილის ძალაუფლების შენარჩუნების დაუოკებელი წყურვილი და მისი ხელი-სუფლებისადმი საზოგადოების უნდობლობა გახდა ავღანეთში ქართველი სამხედროების დაღუპვასთან დაკავშირებით რამდენიმე ურთიერთგამომრიცხავი ვერსიის გავრცელების მიზეზი. კერძოდ, პრემიერმა, ისინი უკვე დაღუპულმა იყვნენ, ხოლო სააკაშვილის ავღანეთში ჩასვლა, იმ მყოფი სხვა სამხედროების განხილვას დაიწყო. რატომ მათ მოტივაცია არ დაეპარბათ. ოფიციალური ვერსიით კი, რომელიც თავდაცვის სამინისტრომ გაავრცელა, „სამხედრო მოსამსახურეები, რომლებიც არსულენდნენ საბრძოლო ამოცანას, დაიღუპნენ საბრძოლო მანქანის აფეთქების შედეგად თალიბებთან შეტაკებისას“. მიუხედავად განსხვავებული ვერსიებისა თუ მოსაზრებებისა, ამ ეტაპზე ძნელია იმის გარკვევა, თუ რა ვითარებაში დაიღუპნენ ქართველი სამხედროები ავღანეთის დაწყევლილ მიწაზე. უბრალოდ, ჩვენ ისლად გავგრჩენია, დავფიქრდეთ და ვიმსჯელოთ ISAF-ის სამხედრო მისიაში ასეთი დიდი კონტინგენტით საქართველოს მონაწილეობის მიზანშეწონილობის შესახებ.

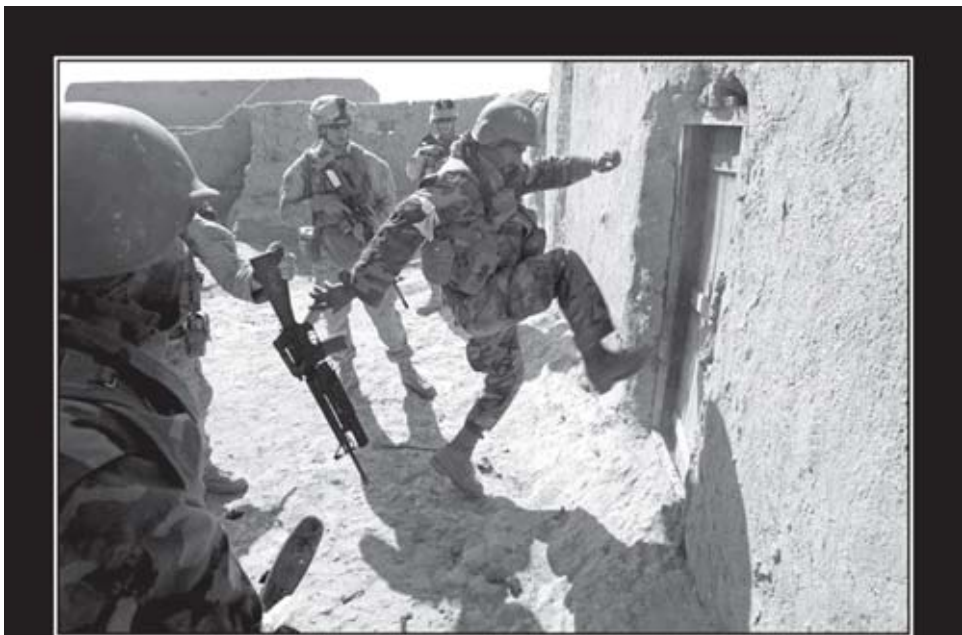
ამ ეტაპზე ავღანეთში 950 ქართველი ჯარისკაცი იმყოფება, რომელთაც მიმდინარე წელს 750 სამხედრო მიემგებება და სულ 1700-მდე გაიზრდება. ეს სრული ნონსენსია, რადგან ნატოს არანაირი საპარტოვლო ზრდის სამხედრო კონტინგენტს მაშინ, როცა ნატოს წევრი სხვა ქვეყნის სამხედრო ძალები ავღანეთს ნელ-ნელა ტოვებენ. თუ კი ტერორიზმი მსოფლიო გამოწვევაა, მაშინ მის ამოსაძირკვად ყველა სახელმწიფო ერთნაირად უნდა ზრუნავდეს და გაუზიარებელია, რატომ იღებს საქართველოს ხელისუფლება ასეთ უპასუხისმგებლო გადაწყვეტილებას და რატომ აბღებს ქართულ საზოგადოებას სერიოზულ საფრთხეში?

მართალია, დამატებითი სამხედრო კონტინგენტის ავღანეთში გაგზავნა აბსურდული გადაწყვეტილებაა, რომელიც არანაირ ლოგიკას არ ექვემდებარება, მაგრამ დღეს ყველასთვის ნათელია, რომ ამ გადაწყვეტილებას სახელმწიფოს უსაფრთხოების უზრუნ-

ველყოფასთან საერთო არაფერი აქვს და სააკაშვილის ანტიეროვნული რეჟიმისთვის ძალაუფლების მუდმივად შენარჩუნებას ისახავს მიზნად. რას აძლევს ეს მისია საქართველოს? — გარდა იმისა, რომ უკვე 15 დაღუპული ჯარისკაცი მივაბარეთ მინას, არაფერს. მითუმეტეს, რომ ეს არის სახელმწიფოს მხრიდან უაზროდ გაღებული მსხვერპლი, რომელსაც ხელისუფლება ღირსეულ პატივს არ მიაგებს. ხოლო სამხედრო კონტინგენტის არასერიოზულად გაზრდასთან ნატოში გაწვერიანების დაკავშირება საზოგადოების შეურაცხყოფაა და მისთვის თვალში ნაცრის შეყრა, რადგან ალიანსში ტერიტორიული პრობლემების მოგვარებისა და რუსეთთან ურთიერთობის დაღაგების გარეშე არ მიგვიღებენ, თუნდაც ჩვენი ჯარის სრული შემადგენლობა გაავაგზავნოთ ავღანეთის მიწაში.

მაგრამ, სამწუხარო ის არის, რომ ავღანეთში არაერთხელ დაღვრილა ქართველთა სისხელი, თუმცა არა სამშობლოს დაცვის მიზნით, არამედ იმ სახელმწიფოთა იმპერიული ინტერესების დასაცავად, რომლებიც საქართველოს აკონტროლებდნენ. ასე იყო შაჰის ირანის თუ საბჭოთა კავშირის დროს და ასეა ახლაც. მაგრამ დღეს პარადოქსი ის არის, რომ თავად ოქუპირებული ქვეყნის შვილები ამერიკას ეხმარებიან ავღანეთის ოქუპაციაში.

შუა საუკუნეების ავბედით დროსაც, ირანის დამპყრობლური პოლიტიკის სამსახურში, ავღანეთში ასეულობით და ათასეულობით ქართველი რაინდი იხოცებოდა. მართალია, ქართველებმა ამ ქვეყანაში სახელი გაითქვეს როგორც საუკეთესო მეომრებმა, მაგრამ სხვა ქვეყნის ინტერესების საზარებლოდ ზრდას და სიკვდილი სამშობლოსთვის დიდი ვერაფერი შევება. სწორედ ყანდაგარში მოკლეს ირანის შაჰის მიერ ავღანეთის მმართველად დანიშნული გურგინ ხანი (გიორგი XI) და მისი თანმხლები ორმოცდაათი ქართველი ვაჟი. კაცი ავღანეთს ბელადის, მირვისის (შაჰი მირ ვეის ხან ჰოტაკი) მეთაურობით მოწყობილ აჯანყების დროს. დიან, ეს სწორედ ის მირვისია, რომელსაც მთელი გულწრფელობითა და სავსებით სამართლიანად აქვს ნათქვამი: „ყოველგანაა დიანები არიან ჩვენთან შედარებით, ჩვენ კი დიანები ვართ ქართველებთან შედარებით“. აქ ყანდაგარის სიახლოვეს მოკლეს გიორგის ძმა ქი-



ქარი გააღა, ნაძირალა, დამოკრატია მოვიდა.

ხოსროვ, ასეულობით ქართველ ჯარისკაცთან ერთად. ისტორია განმეორდა საბჭოთა კავშირის მიერ ავღანეთის ოკუპაციის (1979-1989 წწ.) დროს, როცა ათასობით ქართველი ჯარისკაცი საბჭოთა ხელმძღვანელობამ ავღანეთის სასაკლავოზე გაგზავნა. ოფიციალური ინფორმაციით, ამ ომში საქართველოს რესპუბლიკიდან განეული ხუთი ათასამდე რიგითი და სერჟანტი მონაწილეობდა. საერთოდ კი, როტაციის პრინციპის გათვალისწინებით, რვა ათასამდე ჯარისკაცი იმსახურა, მათ შორის 126 დაიღუპა.

ისევე როგორც შაჰის ირანის თუ საბჭოთა კავშირის პერიოდში, დღესაც ქართველი სამხედროები ამერიკის მხარდამხარ გმირულად იბრძვიან (იბრძოდნენ) და იღუპებიან ავღანეთში. მაგრამ ამ მსხვერპლს, მიუხედავად სახელისუფლო პროპაგანდის მტკიცებისა, საქართველოს ინტერესებისა და სამშობლოს დაცვასთან საერთო არაფერი აქვს. ამაზე მეტყველებს თუნდაც ის ანტისახელმწიფოებრივი მიდგომა, რომელსაც იჩენს საქართველოს ხელისუფლება დაღუპული ჯარისკაცებისადმი, როცა მათ ჩუმად, სახელმწიფო პატივის მიგების გარეშე კრძალავს. საქმე ის არის, რომ ჩვენი ჯარისკაცები, უბრალოდ, „საზარბაზნე ხორცს“ წარმოადგენენ. უფრო მეტიც, დღეს საპარტოვლოს მიერ ავღანეთში გაგზავნილი სამხედროები, რომლებიც უკვე მოჰყვა მსხვერპლი. კერძოდ, ერთ-ერთი თალიბი ტერორისტი ქაბულში, შსს-ს შენობაში შეიჭრა და კოალიციური ძალების ორი უფროსი ოფიცერი სიცოცხლეს გამოასალმა.

სახელმწიფოთა გლობალური ინტერესების დაცვას იმსახურებს. ალანინშანავია ისიც, რომ საბჭოთა კავშირისა და ნატოს ეგიდით ამერიკის ავღანეთში ინტერვენცია-ოკუპაციას შორის ძალიან დიდი მსგავსებაა. ორივე სახელმწიფო ცდილობდა და ცდილობს საკუთარი იდეოლოგიის გავრცელებას და კულტურის გავრცელებას და ადგილობრივი მოსახლეობის ყოფით ცხოვრებაში ძალით დამკვიდრებას. თუმცა ავღანელებს არც ერთისადმი ინტერესი არასოდეს გამოუხატავთ, მითუმეტეს ამის გაკეთება არ მოუთხოვიათ იარაღის გამოყენებით. მაგრამ საქმე ის არის, რომ ორივე შემთხვევაში იდეოლოგიის გავრცელება მხოლოდ საშუალებაა იმპერიული მიზნების უზრუნველსაყოფად და ოკუპაციის „გასაკეთილშობილებლად“.

დღეს ავღანეთში ვითარება ძალიან დაძაბულია, რაც გამოიწვია გასულ კვირას მომხდარი ფაქტმა, როდესაც ამერიკელმა სამხედროებმა სამხედრო ბაზაზე ყურანი დაწვეს. ამ ფაქტს მშვენივრად გამოიყენებს და იყენებს კიდევ ტერორისტული ძალები, რისი დასტურიცაა ის, რომ, უკვე რამდენიმე დღეა, თალიბები და ადგილობრივი მოსახლეობა პოლიციასა და გაეროს წარმომადგენლებზე თავდასხმებს განაგრძობენ. ამ დაპირისპირებას უკვე მოჰყვა მსხვერპლი. კერძოდ, ერთ-ერთი თალიბი ტერორისტი ქაბულში, შსს-ს შენობაში შეიჭრა და კოალიციური ძალების ორი უფროსი ოფიცერი სიცოცხლეს გამოასალმა.

თუმცა ავღანეთში ანტიამერიკული განწყობის გაღვივებას ხელი შეუწყო ჯერ კიდევ წლის დასაწყისში ვირტუალურ სივრცეში გავრცელებულმა ვიდეოჩანაწერმა, რომელზეც ასახულია, თუ როგორ ამარდავს და შეურაცხყოფს ოთხი ამერიკელი ჯარისკაცი თალიბი მეომრების ცხედრებს. ეს მართლაც სამინელი და ამაზრუნეი კადრია, რომელიც სულაც არ მეტყველებს ჰუმანურობისა და ტოლერანტობის მქადაგებელი ამერიკელების კეთილშობილურებაზე. საერთოდ, ამერიკელების ყველაზე დიდი პრობლემა არის ის, რომ ისინი აბატის არსებობას, რომელიც ავღანეთში მოსახლეობის, სადაც, მოგეხსენებათ, ტერორიზმი სერიოზულად „ყვავის“. ამიტომ, ღმერთმა ნუ ქნას, ქართველი ჯარისკაცების ამერიკელების მხარდამხარ ავღანეთის სამხედრო ოკუპაციაში მონაწილეობის გამო შურისძიება დაისახონ მიზნად ფანატიკოსმა ისლამისტებმა და ჩვენს დედაქალაქში ან რომელიმე ხალხმრავალ ადგილას ტერორისტული აქტები მოაწყონ, რადგან ეს ჩვენი ქვეყნისთვის ძალიან სახიფათო და დამღუპველი შეიძლება გახდეს.

წერს ჯანაზურია

ტი, რომ ალიანსის ხელმძღვანელობა ავღანეთის სამინისტროებში დასაქმებული ყველა თავისი თანამშრომლი სასწრაფოდ გაიწვია. როგორც ავღანეთში ISAF-ის სამხედრო ძალების მეთაურმა ჯონ ალენმა განაცხადა: „უსაფრთხოებიდან გამომდინარე, მივიღე სასწრაფო გადაწყვეტილება ქაბულის სამინისტროებსა და მის ფარგლებს გარეთ დასაქმებული ISAF-ის სრული პერსონალის გამოწვევის შესახებ“.

და მაინც, სიტუაციის სერიოზულად გამწვავების შემთხვევაში, რა ახალი გამოწვევების წინაშე შეიძლება დადგეს საქართველო? — გარდა იმისა, რომ უკვე სამხედრო მისიაში მყოფი ჯარისკაცების სიცოცხლეს საფრთხე სერიოზულად დაემუქრება, ქართული სახელმწიფო და საზოგადოება შეიძლება გახდეს ტერორისტების სამიზნე. არ არის გამორიცხული, დღეს ავღანეთში არსებული ანტიამერიკული განწყობა თავდათან გაზრდილი იქნება, რომელიც მოქმედებს მოწინააღმდეგეების იდეოლოგიის გავრცელების მიზნად.

ეს მითუმეტეს სახიფათოა ჩვენი ქვეყნისთვის იმ ფორმით, როცა საქართველოს ტერიტორიაზე უფრო მეტი შემთხვევა უფლებდაქვე ტერორისტების სახელმწიფოს: არაბთა გაერთიანებული საამიროების, ქუვეითის, კატარის, ირანის, თურქეთის, ბაჰრეინის, ომანის, ბრუნეის, მალაიზიის, ერაყის, საუდის არაბეთის სამეფოს მოქალაქეებს. ცნობისათვის, ამ უკანასკნელი ქვეყნის მოქალაქეებმა ააფეთქეს 11 სტეტიმბერს ნიუ იორკის ცათამბჯენები.

გარდა ამისა, საქართველოში უფრო მეტი შემთხვევის უფლება აქვს ისლამური ფუნდამენტალიზმით გაჯერებულ ჩრდილოკავკასიის მოსახლეობას, სადაც, მოგეხსენებათ, ტერორიზმი სერიოზულად „ყვავის“. ამიტომ, ღმერთმა ნუ ქნას, ქართველი ჯარისკაცების ამერიკელების მხარდამხარ ავღანეთის სამხედრო ოკუპაციაში მონაწილეობის გამო შურისძიება დაისახონ მიზნად ფანატიკოსმა ისლამისტებმა და ჩვენს დედაქალაქში ან რომელიმე ხალხმრავალ ადგილას ტერორისტული აქტები მოაწყონ, რადგან ეს ჩვენი ქვეყნისთვის ძალიან სახიფათო და დამღუპველი შეიძლება გახდეს.

„ბრიყვის გარდა, დღეს ყველა სვდება, რომ პრობლემებს ვერც ნათო მოგვიგზავრებს და ვერც ეპროკავშირი. ჩვენი პრობლემების გზა ჩვენსავე გონიერებასა და საბარტოვლო-რუსეთის გამოპოლიტიკური ინტერესების თანხვედრაზე გადის. არავის გასაღიზიანებლად არ ვამბოვ, მამრამ დროა, ქართული პოლიტიკური ისტაბლიშმენტი სერიოზულად ჩაუღრმავდეს ბატონ ალექსანდრა ჭაჭიას პოლიტიკურ კონცეფციას. სხვათა შორის, არც ესაა მართო ჩემი მოსაზრება, ასე ფიქროვს უამრავი ადამიანი და მინდა გითხრათ, რომ ამ ადამიანებთან ურთიერთობაში ეს თემა მუდმივად მუსირებს. ასე რომ, ყველა უნდა ამალღდეს იმაზე, რასაც შური და გაუტანლობა ჰქვია, რადგან სამშობლოა გადასარჩენი.“



ზურაბ კვარაცხელია:

დროა, ჩამოვსაყალიბოთ ეროვნული გადაარჩენის ფრონტი!

სრულიად საქართველო, მისი მოსახლეობა
ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების
მოლოდინშია. ზუგდიდში მოქმედი სახალხო
მოდრობა „სამეგრელო“ არჩევნებში პირდაპირ
არ მონაწილეობს, თუმცა აქტიურად არის
ჩართული ჩვენი თვითმყოფადობის
გადარჩენისთვის ბრძოლაში. იგი არამხოლოდ
რეგიონული პრობლემების წარმოჩენითა და
მოგვარებით არის დაკავებული, არამედ
აქტიურად იბრძვის საერთო ეროვნულის, საერთო
ქართულის, ქართული სახელმწიფოებრიობისა
და ქართული ტრადიციების შესანარჩუნებლად
და დასამკვიდრებლად. გვესაუბრება სახალხო
მოდრობა „სამეგრელოს“ ზუგდიდის
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი,
ბატონი ზურაბ კვარაცხელია.

— ამ ბოლო დროს ამეკვია-
ტა დიდი კონსტანტინეს ცნო-
ბილი ნოველა „ჯამუდან“ ერ-
თი ფრაზა: „დიდხანს ვადექი
თავზე გულნალვლიანი და ვუ-
ყურებდი, თუ როგორ ერეოდა
სიკვდილი ჩემი რასის ქედ-
მალლობას.“ სწორედ ვერეა
ახლა ჩვენი საქმეც. ვხედავთ,
რომ ჩვენი მოდგმა დაღუპვის
გზაზეა შემდგარი. ის, შესაძ-
ლოა, თავისი რამდენიმე ათას-
წლოვანი დიდი და არცთუ
უსაფუძვლოდ საამაყო ისტო-
რიის უკანასკნელ ათასწლეუ-
ლებს ითვლის; ის, შესაძლოა,
სამუდამოდ გაქრეს და შეუერ-
თდეს გამქრალი ერების თუ
ეთნოსების გრძელ ნუსხას.
ჩვენ კი ჯერჯერობით უძ-
ლურნი ვართ, შევაჩეროთ ეს
პროცესი, ჩვენ ჯერჯერობით
არ აღმოგვაჩნდა საკმარისი
ნებელობა, საერთო ეროვნუ-
ლი ძალისხმევით ვიბრძო-
ლოთ და არ დაგუშვათ მოსა-
ლოდნელი კატასტროფა. **არ
დავიღლება იმის გაყო-
რებით, რომ ის ავადსა-
სენებელი საბჭოთაო უფ-
რო ნაკლება საფრთხეს უქ-
მნიდა ჩვენს ეროვნულ
თვითმყოფადობას, ვიდრე
დღევანდელი ფსევდო
დამოუკიდებლობა. დიხს,
ასეთი დამოუკიდებლო-
ბისთვის არ უპრობლემად
სულმანთ ზვიადს, სულმ-
ნათ მარაბს და სხვა გამუ-
ღიშვილებს. ამ ხალხისუფ-
ლებაზე ყველაფერი გაა-
ფრთხილდა და, რაც მთა-
ვარია, ჩვენს ერში თითქმის
ჩაკლეს წინააღმდეგობის
სურვილი, თუმცა იმედი
მაქვს, რომ მათ ბოლომდე ეს
მაინც ვერ მოახერხეს და, ერ-
თხელაღ იქნება, საღათას ძი-
ლიდან გამოსული ერი და ბე-
რი იქნება.**

— ბატონო ზურაბ, როგო-
რია თქვენი დამოკიდებულე-
ბა კოალიციის „ქართული
ოცნება — დემოკრატიული
საქართველოს“ მიმართ?
— თავისთავად ცუდი არა-

მი პოლიტიკური ძალის შესაქ-
მნელად. წინააღმდეგ შემთხ-
ვევაში მივიღებთ იმას, რომ
არსებულ ანტიეროვნულ ხე-
ლისუფლებას ჩვენაცვლება
ისეთივე ანტიეროვნული ძალა.
— რამდენიმე დღეში რუ-
სეთში საპრეზიდენტო არჩე-
ვებია. როგორ ფიქრობთ, რა
გავლენას მოახდენს ეს პრო-
ცესი საქართველოზე და სა-
ერთოდ მსოფლიოზე?
— აუცილებლად უნდა იქნ-
ას გათვალისწინებული მო-
სახლეობის სურვილი, მომ-
დევნო ხელისუფლებამ კე-
თილემხოზური ურთიერ-
თობა დაამყაროს მეზობელ
ზესახელმწიფო რუსეთთან.
ბრიყვის გარდა, დღეს

— ბატონო ზურაბ, ახლა
რაც შეეხება იმ მოძრაობას,
რომელსაც თქვენ ხელმძღვა-
ნელობთ...
— ზოგადქართული, ზოგა-
დეროვნული პრობლემისათვის
პარალელურად სამეგრელოს
სპეციფიკურობიდან გამომ-
დინარე, ვცდილობთ, საკუთ-
რივე რეგიონის პრობლემები-
კაზე ვიფიქროთ და შეძლების-
დაგვარად ვიზრუნოთ მეგრუ-
ლი თვითმყოფადობის შენარ-
ჩუნებაზე. მეტიც, მიმაჩნია,
რომ ეს არა მხოლოდ მეგრუ-
ლი პრობლემა და მეგრელთა
საზრუნავი, არამედ ზოგადე-
როვნული პრობლემატიკაცაა.
ფაქტია, სამეგრელოს კულ-
ტურულ-ისტორიული მემკ-

**წულ სხეულს, მარწმუნეთ,
რომ გვერად ნაკლება სა-
შინოება დამოუკიდებ-**
რაც შეეხება კონკრეტულ
ლონისძიებებს, ჩატარდა რამ-
დენიმე თემატური ღონისძიე-
ბა. კერძოდ, ოფისში მოვიწვი-
ეთ გამოჩენილი და ვიტყვი
პირდაპირ გენიალური ენათ-
მეცნიერი, ბატონი მამანტი
ძამაძია, რომლის ლექციამ
თემაზე „მეგრული ენის ლექ-
სიკა და სიტყვათმარმობა-
ლობა“ საზოგადოების დიდი
ინტერესი გამოიწვია (სამწუ-
ხაროდ, ბატონი მამანტი მძი-
მე ავადმყოფია და მას ცოტა-
თი მეტი ყურადღების მიქცე-
ვა სჭირდება). ჩავატარეთ პო-
ეზიის საღამო, რომლებზეც

ლობისთვის უკანასკნელ ამო-
სუნთქვამდე კიდევ ვიბრძო-
ლებ, მაგრამ ის, რასაც ჩვენ ამ
დღეებში ვხედავდით ე.წ. ან-
ტისაოკუპაციო კვირეულის
სახით სხვა არაფერია, თუ არა
ანტირუსული ისტერია, მა-
რამში გადასული. რაც შეე-
ხება ამ ფილმს, რომელიც ინ-
გლისურ ენაზე მიმდინარეობ-
და, როგორც ვიცი, ბევრმა
მოსწავლემ პროტესტის ნიშ-
ნად დატოვა დარბაზი, რაც
მადლავს იმის იმედს, რომ ამ
ხელისუფლებამ მაინც ვერ
შეძლო ჩვენი ახალგაზრდო-
ბის გარყვნა. ისე, დიდი გუ-
ლისტკივილით მაინც მინდა
ვთქვა, რომ არსებული რეჟი-
მი ჯერჯერობით ახერხებს
ახალგაზრდობის ძირითადი
წინილის სხვადასხვა მზაკე-
რული ხრიკით ჩვენგან დის-
ტანცირებას, მაგრამ ვიმე-
დოვნებ, გაუცხოების დაძლე-
ვა შესაძლებელი გახდება“.

— ბატონო ზურაბ, რაოდენ
გასაკვირიც უნდა იყოს, გავ-
რცელებული ვერსიით, ზუგ-
დიდში „ცისფერების“ ბარიც
გაიხსნა...

— ეს შოკისმომგვრელი ამ-
ბავი მეც შევიტყვე. ჩვენ, რა
თქმა უნდა, გადავამოწმებთ ამ
ინფორმაციას და ღმერთმა ნუ
ქნას, მართალი იყოს. თუმცა
ასეთ ქვეყანაში უფრო უარე-
სის მოლოდინშიც უნდა ვი-
ყოთ. ამიტომ, **ჩამოქვირვა-
სო ზუგდიდელთა, მამრა-
ლავო, კოლხეთი, იმერეთი
— ქართულეთი, გამოფ-
ხილდით და ნუ დაუშვ-
ებთ ჩვენს გადაშენებას,
გადაჯიშებას, გადაგვა-
რებას, გათხრისებას და
დაღუპვას! ვისაც ჯერ კი-
დეც შეგვარჩენია გამუ-
ღიშვილობის, ძრისტა-
ნული წაოგრილობა, ტრა-
დიციულობისა და უცე-
ლოვანი ეროვნულ-სახ-
ელმწიფოებრივი სიკვდი-
ლისგან თავის დასაცემის
სურვილი, სათითაოდ მო-
კვამლოთ ერთმანეთი, მო-
ვასდინოთ კონსოლიდა-
ცია, ჩამოვყალიბდეთ
მაკაპო პატრიოტულ კა-
ლად და გავვალოთ მასშ-
ტაბური წინააღმდეგობის
მოძრაობა. დროა, თუ უკვე
დაგვიანებული არაა, ჩა-
მოვყალიბოთ ეროვნული
გადაარჩენის ფრონტი.**

საკითხი დგას ასე: ჩვენ უკ-
ვე ვდგავართ დილემის წინაშე
— ან ვპოულობთ საკუთარ
თავში ძალას და ერთიან უმძ-
ლავრეს ეროვნულ ძალად ჩა-
მოყალიბებული ვიბრძვით გა-
დარჩენისთვის, ან მამულს სა-
ჯიჯვნად ვუტოვებთ ერისა და
ქვეყნის დაუძინებელ მტერს.

ესაუბრა
ლადო ძირია, ზუგდიდი

არ დავიღლება იმის გაყო- რებით, რომ ის ავადსა- სენებელი საბჭოთაო უფ- რო ნაკლება საფრთხეს უქ- მნიდა ჩვენს ეროვნულ თვითმყოფადობას, ვიდრე დღევანდელი ფსევდო დამოუკიდებლობა

ფერია იმაში, რომ პოლიტი-
კურ მზის ქვეშეთში ადგილის
მოპოვება გვსურდეს, მაგრამ
ნებისმიერი ჩვენი ნაბიჯი,
მოქმედება თანხვედრაში უნ-
და იყოს ეროვნულ ინტერე-
სებთან და ის არ უნდა ემსახუ-
რებოდეს უაღესად საეჭვო
რეპუტაციის მქონე პოლიტი-
კანებს. არავის არა აქვს უფ-
ლება, საკუთარი უმნიკლო
რეპუტაციის მქონედ აქცი-
ოს უკეთესობის მომედე მო-
სახლეობა და აიძულოს ის, ან-
ტიეროვნული ძალის მხარე-
დამჭერად აქციოს, იმავე მო-
სახლეობის სასიცოცხლო ინ-
ტერესებისა და სურვილის სა-
წინააღმდეგოდ. თუ ჩამეძიე-
ბით, გიპასუხებთ, რომ მე იქ
რამდენიმე მიუღებელ ანტიე-
როვნულ პოლიტიკურ ძალას
ვგულისხმობ, მაგრამ განსა-
კუთრებით მაინც „რესპუბლი-
კელების“ პრობლემა დგას.
ნურავინ იფიქრებს, რომ ასე
მხოლოდ ერთი-ერთი ფიქრო-
ბენ. დანამდვილებით ვიცი,
ასე ფიქრობს საქართველოს
მოსახლეობის უდიდესი ნაწი-
ლი. ჩვენ გვაქვს კავშირი ბევრ
მათგანთან. საერთო განწყო-
ბა ასეთია: ბატონმა ბიძინა
ივანიშვილმა და სხვებმა, ვი-
საც გააჩნია პიროვნული და
ფინანსური შესაძლებლობე-
ბი, ყოველივე ეს უნდა გამოი-
ყენოს ეროვნულ-პატრიო-
ტულ პლატფორმასთან მდგო-

**ყველა სვდება, რომ პრობ-
ლემებს ვერც ნათო მოგ-
ვიგზავრებს და ვერც ეპ-
როკავშირი. ჩვენი პრობ-
ლემების გზა ჩვენსავე
გონიერებასა და საბარტო-
ვლო-რუსეთის გამოპო-
ლიტიკური ინტერესების
თანხვედრაზე გადის.
არავის გასაღიზიანებ-
ლად არ ვამბოვ, მამრამ
დროა, ქართული პოლი-
ტიკური ისტაბლიშმენტი
სერიოზულად ჩაუღრმავ-
დეს ბატონ ალექსანდრა
ჭაჭიას პოლიტიკურ კონ-
ცეფციას. სხვათა შორის,
არც ესაა მართო ჩემი მო-
საზრება, ასე ფიქროვს
უამრავი ადამიანი და
მინდა გითხრათ, რომ ამ
ადამიანებთან ურთიერ-
თობაში ეს თემა მუდმი-
ვად მუსირებს. ასე რომ,
ყველა უნდა ამალღდეს
იმაზე, რასაც შური და გა-
უტანლობა ჰქვია, რადგან
სამშობლოა გადასარჩე-
ნი. დრო გადის. დღე დღეზე
ვლადიმერ პუტინი რუსეთის
პრეზიდენტი გახდება, რაც
აუცილებლად შეიტანს კო-
რექტირებას მსოფლიო პოლი-
ტიკაში. ჩამოყალიბდება ევ-
რაზიული კავშირი, ჩვენი
ხვედრი კი, დიდი ალბათობით,
შესაძლოა, კვლავაც სატრან-
ზიტო დერეფნად თუ საომარ
პლატფორმად არსებობა იყოს.**

ვიდრეობა დიდი საფრთხის
წინაშეა.
არავითარ შემთხვევაში არ
უნდა დავკარგოთ ჩვენი ენა,
რომელიც უმთავრესი ნიშანია
ჩვენი იდენტობისა. სახალხო
მოდრობა „სამეგრელო“ ამ
იტაპზე შეძლებისდაგვარად
ცდილობს, ამას მიაქციოს ყუ-
რადლება. ჩვენი წინაპრებისა
და მომავალი თაობების წინა-
შე მოვალენი ვართ, გავაკე-
თოთ შეუძლებელიც კი, რათა
უძველესი, უმდიდრესი, უმშ-
ვენიერესი და მისტიკური მეგ-
რული ენა შევეწარმუროთ სა-
კუთარ ჯიშს, ჯილაგს და მერე
კი, რა თქმა უნდა, კულტუ-
რულ კაცობრიობას. **ჩვენი
მოქარაობის ლიდერმა, ბა-
ტონმა ალექსანდრა ჭაჭი-
ამ მოქარაობის ერთ-ერთ
ყრილობაზე განაცხადა:
„ჩვენი მოქარაობის ერთ-
ერთ ამოცანად მიმაჩნია
მეგრული ენოგრივი კულ-
ტურის შენარჩუნება და
განვითარება.“ ღრმად
ვარ დარწმუნებული რომ
მეგრული ენოგრივი კულ-
ტურის შენარჩუნება და
განვითარება ზრუნვა
არის თითოეული მეგრე-
ლის პალი, უფრო მატიც:
ეს არის პალი თითოეული
ქართველისა, თუ ახას გა-
ნთავისებას ყოველი ქარ-
თველი, მამონ კოლხურ-
იბერიულ ერთიან ეროვნ-**

ბატონმა გიორგი შენგელიამ
საზოგადოებას გააცნო შეს-
პრის სონეტების, ილიას, გა-
ლაკტიონის, ომარ ხაიამის
ლექსების ბრწყინვალე მეგ-
რული თარგმანები. მოვანყ-
ვეთ შეხვედრა ცნობილ პოეტ
და საზოგადო მოღვაწესთან,
ბატონ რინოს კვარაცხელიას-
თან, რომლის არაჩვეულებრი-
ვი მეგრული და ქართული პო-
ეზიის ნიმუშებით მოიხიბლა
დამსწრე საზოგადოება. ვფიქ-
რობ, რომ ეს ყველაფერი ემსა-
ხურება მეგრული ენის პოპუ-
ლარიზაციას. თითქმის ყო-
ველდღიურად მოდიან გულ-
ანთებული ადამიანები და
მათთან მსჯელობისა და აზრ-
თა ურთიერთგაზიარების შემ-
დეგ, ვცდილობთ ჩვენი იდე-
ბის ხალხში გატანას და აქტი-
ურ პროპაგანდას. მართალია,
მკაცრი ზამთრის პირობებში
სირთულეები გვემატება, მაგ-
რამ ჩვენს გასაკეთებელს მა-
ინც უსათუოდ გავაკეთებთ.

— რას გვეტყვით ჩვენი ხე-
ლისუფლების მიერ ჩატარე-
ბული ე.წ. ანტისაოკუპაციო
კვირეულის შესახებ — ზუგ-
დიდის სკოლებში მოსწავლე-
ებს რუსეთის მიერ საქარ-
თველოს ოკუპაციისადმი
მიძღვნილი ფილმი ინგლი-
სურ ენაზე უჩვენეს...
— საქართველოს დამოუკი-
დებლობისთვის მიბრძოლია,
მისი წამდელი დამოუკიდებ-



ორბანიზაციებში გამოჯანმრთელებელი ანტიმარტლადიდეზები.

ჯაბა ლეონიძე



ბახი, როგორც 25-წლიანი განაჩენის პაროლი

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს გენერალურმა ინსპექციამ აბასნინათ პროკურორი კახა ცნობილად ქრთამის აღების ბრალდებით დააკავა. როგორც პროკურატურის მიერ გავრცელებულ განცხადებაში იყო აღნიშნული, მან, უკანონო შემოსავლების მიღების მიზნით, საკუთარი იურიდიული კომპანია შექმნა და თავის წარმოებაში არსებულ საქმეებში ბრალდებულის სტატუსის მქონე პირებისგან, იურიდიული მომსახურების სანაცვლოდ, ფულად გასამრჯელოს იმსახებდა; კონკრეტულად რა საქმით მოქმედებდა იგი და რა ზემოქმედებას ახდენდა დაკავებულებზე, „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება არასამთავრობო ორგანიზაციის „სამოქალაქო საზოგადოება – ადამიანის უფლებებისთვის“ ხელმძღვანელი მადამ პირაქტაშვილი.

— მთავარი პროკურატურის პროკურორი ვახა ცნობილ კავშირებსა და კავშირებში უკანონო და უსამართლო განაჩენთან, მოგვსენებთან, კორუფციის ბრალდებით დაკრეფს. საუბარი იყო იმაზე, რომ იგი პასუხისგებაში მიცემულ ადამიანებს შლავატიან ფას-სი სთავაზობდა იურიდიულ მომსახურებას და სანაცვლოდ მათგან იღებდა ფულს, რის შედეგადაც სახეზე იყო ტიპური კორუფციული გარიგება.

...გახმაურებული ამბავია, 2006 წლის 16 თებერვალს პეტერბურგში კახი კალაძის ძმის, ლევან კალაძის საქმესთან დაკავშირებით დააკავეს ლევან ცინცაძე. იგი თბილისში ექსტრადიციურებულიც არ იყო, როდესაც კახა ცნობილა-

ძემ მისი ოჯახის წევრები და-
იბარა გენერალურ პროკურა-
ტურაში და შესთავაზა, ნასუ-
ლოყენხნ საპროცესო შეთანხ-
მებაზე. ბრალდებულის ოჯახს-
მა უარი თქვა ამზე, ვინაიდან
ცინცადე ბრალდებას არ აღი-
არებდა. მაშინ ცნობილად
დამუქრა, გაგამწარებთო.
ანუ ის პირდაპირ დამუქრა
ცინცადეს ოჯახს, რომ, თუ შე-
თანხმდება უარს იტყოდნენ,
საქმე ცუდად წაუვიდოდათ...
ეს იყო ღია მუქერა, რომ სას-
ჯელო იქნებოდა მაქსიმალე-
რად მკაცრი. მსგავსი ზემოქ-
მედება სხვა ფორმითაც ხორ-
ცილდებოდა, მაგალითად
საქმის ერთ-ერთი ფიგურანტი
და, ასე ვთქვათ, „გამსხნელი“
ამისულაშვილის ადვოკატი
ლევან ცინცაძის დედასთან
შინ მივიდა და უთხრა, კარგი
ოფისი გაკეთებოდა ამ ბინა-

პო. ხომ ხვდებით, რაზეც მინიშნაა?! — თუ დათმობაზე არ ნახავთ, კონცეპსაც ნაფართოვევო. სხვათა შორის, იმ დღეს, როცა ლევან ცინცაძის განაწინი გამოაცხადეს, კახა ხობილაძე მოსამართლის გასაკონად ჩაილაპარაკა: გუ-მინ სანადიროდ ვიყავი და ოც-დახუთიკილოიანი გარეული ღორი მოვკალი. რამდენიმე წუთის შემდეგ კი გამოაცხადეს, რომ ბრალდებულს მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა ოცდახუთი წლით...

— ანუ თქვენ ფიქრობთ, რომ ესეც მინიშნება იყო?

— რა თქმა უნდა, ამით მანერვაგარად შეაზღავნა სასაქონლო კოლეგია იმ განაჩინისთვის, რომლის გამოტანაც უკვე გადაწყვეტილი ჰქონდა, ფორმებიც: ეს იყო აშკარად მოსამართლის გასაკრინად ნათქვამი ფრაზა, რომ მას პატიმრობის ზუსტად ის ვადა გამოეკრებოდა, რაც ბრალდებებს სურდა, და პროკურატურის „შეკვეთა“. ზუსტად მეცხრელებიანა. მართლაც, მოსამართლე ნინო ელემიშვილმა სხა-

პასუხით ჩაარაკრაკა ტექსტი და ისე, რომ არავისთვის შეუხედავს, დაახეთქა 25-წლიანი განაჩენი მაგიდაზე.

— როგორ ფიქრობთ, რატომ იყო პროკურატურა ასე დაინტერესებული საპროცესო შეთანხმებით?

ჩემი აზრით, ისინი, უბრალოდ, ჩიზში მოექცნენ საქმის წარმოების პროცესში, ვინაიდან ბრალდება, რომელიც ლევან ცინცაძეს წაუყენეს, გამომიბანდა ვერანაირად ვერ დამტკიცად და დასაბუთა. შერდა ამისა, საპროცესო შეთანხმება, მსგავს შემთხვევებში. გასაგებ მიზეზთა გამო ყოველთვის ბევრად უფრო ხელსაყრელია, ვიდრე ბრალდებულის ციხეში ჩასმა. მაგრამ ვინაიდან ლევან ცინცაძე დანაშაულს არ აღიარებს, ის არ დათანხმდა საპროცესო გარიგებას, რაც მისი მხრიდან იქნებოდა აღიარება, რომ დამნაშავეა.

— თქვენ თქვით, რომ საპროცესო გარიგების მისაღწევად ლევან ცინცაძის ოჯახს გარკვეული ფორმით ემუქ-

რეზონანსი რეზონანსი, უშუალოდ მსჯავ-
რდებულს თუ სთავაზობდნენ
შეთანხმებას?

— ფიზიკური ან რამე სხვა სახის ზემოქმედება ნამდვილად არ ყოფილა, რაც შეეხება შეთავაზებას, მასთან პირადად შედიოდა პროკურორი ცნობილ აქა აბოქაძეს პატარავასთან (რომელიც ახჰამად დაკავებულია) ერთად და „შრიკვად“, დათანხმებულა საპროცესო ბარიგებას. მითიც, მას შემთავაზეს, ხელმოწერა შეწყალებაზე, მაგრამ ლეზა ციცაქმა შარი განაცხადა: თუკი ბრალდება დარწმუნებული იყო, რომ ცინცაქმ დანაშაული ჩაიდინა, მაშინ... რას ნიშნავდა ეს შეთავაზება, გაუგებარია. ეს გარემოება შეიძლება მივიჩნიოთ იმის დერონტორებად, რომ ბრალდების მხარე თვითონც ხვდება — საქმე თეთრი ძაფით არის შეკერილი და ცდილობს, შეწყალების სანაცვლოდ მოიპოვოს აღიარებითი ჩვენება.

— მთელი იმ ხნის განმავ-

ლობაში, რაც ეს საქმე წარმოებდა, ლევან ცინცაძის ოჯახმა რომელიმე საერთაშორისო უფლებადამცველ ორგანიზაციას თუ მიმართა, ან სტრასბურგის სასამართლოში თუ აპირებენ სარჩელის შეტანას?

— სტრასბურგში მათ უკვე შეიტანეს სარჩელი და არ გაჩერდებიან, სანამ სიმართლე არ დადგინდება. დღესდღეობით საქართველოში უამრავი მსჯავრდებულია, რომლებიც სასჯელს დაუმსახურებლად ისხდები. მიგვაჩნია, რომ ყველა ისეთი საქმეზე, რომელიც თეთრი ძაფითაა ნაკერი, უფლებამოსილებზეა ხმა უნდა აღიმალონ, უნდა იყოს სწრაფი და ერთმანეთის მიმართ. და ეს თუ წესად დამკვიდრდება, მეინფუნეთ, უამრავი ადამიანი გაუმჯობესდება და უკვე სასჯელს დასაჯებლებშიც ალარ იქნება დაუცველობის განცდა, რომ აქ სიმართლის დადგენა რეალურად არის და ნებისმიერი შუამს გამო შეიძლება აღმოჩნდეს ციხეში.

ესაუბრა ჯაბა შვანია

**პირუბოლოკბარილი გოჭი და
პირუხალაგამოვლახული სეპარტველი**



არ ვიცი, რომელი თებერვალი იგულისხმებოდა, როცა თქვეს, „თებერვალი დადგაო ხეში წყალი ჩადგაო“, მაგრამ ხუთ ათეულ წელს გადავაბიჯე და, რამდენადაც ვიცი, თებერვალი ყველაზე სუსხიანი და თოვლიანი თვეა საქართველოში. თუმცა წლებიდან დღე უჩვეულოდ ცივ თებერვალ-ზამთარზე იცნო ვილიაპარაკებ, თუ შემოდგომა და 7 ნოემბერი არ გიჯიანსენე.

ჯერ იყო და, 70 წელიწადი გვაზემებს ბოლშევიკებმა დიდი ოქტომბრის რევოლუციით მორიგე თუ შიგადაშიგ საიუბილეო წლისთავები, თუმცა «ცოდვა გახსელილი სჯობს» და გავლენა საუკუნის 60-იანი წლების დასაწყისიდან (ანუ იმ დროიდან, რომელსაც დამთხვავ ჩემი ყრმოზა და სიყმანელივ) თვით საბჭოთა პოლიტიკური სიკე კი სერიოზულად აღარავის სჯეროდა, რომ კომუნიზმის მწვერვალზე ერთი ხელის განაწინება იყო.

ჩვენთვის, დიდი საბჭოეთის პატარა ერთოვლეთისთვის, 7 ნობელური პრემიათა მიყვანა ლეზელ რამდენიმე უქმე დღეს, მოახლოვებულ ზამთრის სიცხეს და ინფლუენცის საცივის სეზონის გახსნას უფრო ნიშნავს, ვიდრე კომპარტიულ ზემის — ერთს ჩავევლიდით ჩვენს „ნითივ მოვლახზე“, რუსთაველზე, ტრიბუნაზე მდგომ ჩვენს ეროვნულ პოლიტიკურ მოქმედებებში, გასულ პალო-

ვირ მჭავანაძის თამადობით და საყუთარ, სინათლე-სითბოთი განაჩნახებოდა-გალურღუებოდა ბიზნის მიკუმურგნდით, სადაც ყველას, განურჩევლად ერისა, სქესისა თუ დაკავებული იერ-იერიული საფეხურისა, მსუყე ქართული პურმარლი გველოდა, საცვიმე „ჩადბოლი“ ინდუ-ურითა და პირში ბოლოკგარნი-ლი შექმნვარი გოჭოთ.

ახლა? ანუ ზურიცელა ვაშა-ლომიძის სკოლის დირექტორის დასმული კითხვის პერიოდ-რაზით — როგორია ვითარება დემოკრატიის შუქურა საქარ-თველოში?

რა თქმა უნდა, ახლა ყველა-ფერი პრივიტაიზაცია, 2007 წლის 7 ნოემბერს გარდაიცვალა მითი, როგორც საქართველოს დე-მოკრატიის შუქურობისა, ასევე მისი პროზიდენტის შუქურვარ-თველოვობისა. 7 ნოემბერის ნი-თელი ფურცელი ჯერ კიდევ გამახსენრდას დროს აობიხის კალენდრიდან, მაგრამ სამაგი-ეროდ „ნაკვებმა“ ჩანანების სიყე,

ოღონდაც შავი ფერის ფურც-
ლად.

კომუნიტებისა არაყოს, დღეს ღარკ ახაცვს" სჯერათ საქუთარ "კომუნიზმის", ანაბატო-ევროკავშირში საქართ-ველის გახვეწანებისა, მაგრამ იმ სკამის შესანარუნებლად დღე და ღამ გვაბრიყვებენ — ოღონდ ახალთ, თანამედროვე-უტოხბი, ე. წ. ჩრდილოატლანტიკური ალიანსით და თუნდაც 26 მაისის სისხლით შეღებილ რუსთაველზე, ალუმუმების გა-მართვასაც არ თაკილობენ.

და აი, მივადექით წერილის
მთავარ თემას...

იმ „სახიზლარი“ კომუნისტების დროს, გარდა ზემოთ უყვან ნაკესნები „ბორცებებისა“, კიდევ ერთი უცნაური ახირება ჰქონდათ მაშინდელ მმართველებს — 24 საათთან, პრაქტიკულად, უფასო შუქზე და გაზიზღ ბავშვობა, თქვენ წარმოიდგინეთ, ცხელი წყალიც კი მოთხოვნისმიერად იწვენიშობო (ვიც იცოდა მაშინ ატმოსფერული ტენიონები ან სათი ტრიალიდან ელექტრო სიჩქარე). ან „წამებისას“ აღარ გვაძიარებდნენ და სამედიკალურმაპარად აშკარა „სადიზმზე“ გადადიოდნენ — ცენტრალურ გათბობის ჩართვისთვის ხოლმე.

მიხედვით უკვე: ეს სტატია იმათ პასუხად იწერება,

ვინც თავი წაგვჭამა და ყელში
ამოგვიყვანა — ახლა შუქი და
გაზი რომ გვაქვს, დაგავინყ-
დათ რომ მიძის მოსვლამდე არ
საქმისაა.

გეოხდათო?!

როგორც ხუმროთ ვნახეთ, მიხუამდეც და უფრო მაშინც, „ბარიზამდეც“ კი, გაზიც გვძონდა, შუშიც, გოჭ-ინ-დაურიც სუფრაზე და „ქი-ლო“ 24-დღიანი უფასო საზ-უშობაში ქვეპარაფთი, მაგ-ბარ ის ღვეპანა მაინც და-ვანახარიო...

წელს ნამეტანი ცივი
თევზარეზი დაგინდება.
მიზნავსაღეს რომ ჰპიტოსო,
გაზივს გაჟვს და შუჟინს,
მამარაგ რად გინდა? -
შუჟს, როგორც წნის, ისე
ქაქონრობურად ვხმაროვს,
რომ პრადტიკულად ტელე-
ვიზორის-შუჟვად ვცნოვროვ
ზამთრის-ზაფხულად. გაზიც
და ჩაჩი ასადელუღალად თუ
გაჟრისკაჟ ანთებას, თორ-
ემ გასატგოზად რომ აჟან-
თი გაზიც ლუშაილი (რომე-
ლიც იმდენად დიდრი ხანი
არაგჟინთიდა, რომ აჟაჟად
კონტაქტშიდა აშუჟარად
ცივნივით არის კადელუა
აჟრული), იმისთანაჟ პი-
ვლის გორთავს ჩემი გურ-
ლი(!!!) ცოლი - შუ სანიკ-
დილი, მამის ფულს ვინ და
რა გადანიხდისო და მართ-

ლაც, ისეთი თანხა მოგივა
თვის გოლოს ძვითარზე
„ამოძარბული“, რომ სულს
გაგიყინავს.

რასაც, დიდი ალბათობით, მართლაც ვერ გადაიხილ და ყოველდღიური ალბათობის გარეშე, უეჭველად მოვარდებიან „გაზტრანსგაზის“ ტერორისტ-კეზი, დაგიუპყვერ ვინტაჟს და საჩაიე გაზიც სანატრელი გაგიხდებ. ასე რომ, დაბორო-ალობით მე და ჩემი თანამე-ხედრე გაყინულ-ჩააბოლუმრ-ცეფულ ბინამ პალტო-დუბლი-ონკეობი ჩაფუთნულყის, რად-გან კვობია, ნაღდი ყოის და თუ-ნება მხოლოდ ცხელი ჩაი (ქ-ნად მდულარე სყლით მაინც გათბე ძილის წინ)...

არა, ძმაო! 90-იანების ომი და უმედურება ვის ენატრება, მაგარა ერთი რამ მინდა შენათვის — მეტ-ნაკლებად სუფევდა სოციალური სამართაობა — მდიდარსაც და ღარიბსაც მეტ-ნაკლებად ერთნაირად სციოდა, რადგან ორივენი ბედურული, უშუქ-უგაზო, ჩაბნელებული საქართველოს შვილიანი იყვნენ!

დაახლოებით იმავეს ვუპასუხებ იმით, ვინც კომუნისტებისადმი ნოსტალგიას დამნაშავეს, ოღონდაც ასინეთა-სეთურისა არ იყოს, ოდნავ პირიქით — ბრეჟნევის „Миру мир“

ჩივილი და პროგრამა „ВРЕМЯ“
ვის ენატრება, მაგრამ მშვიდობა
და რომ გვქონდეს საოცარი
ლაზრე დატოვდება ყველანი
ვიყავით, ესეც ნაღია, რადგან
ეს ყველანი ბედერული საბ-
ჭოებიანი შვილები გახლდით.
ბრუნების „ВРЕМЯ“, მიშას
ქრონიკა-კურიერთან შედარე-
ბით, რომ ყუოდველი ბავშვის
ტატიანი იყო, ამაზე არაფერს
ვიტყვი...

ასე რომ, ჩემო კეთილებო, როგორმე გამოთარს თუ გადავიწერით, გაზაფხული ხომ უყვებალად მოვა და ამბობენ, შემოდგომაზე ბიძინა ივანიშვილიც მოვა. ჰოდა, იქნებ, როგორც მშობლიურ სახლებს უხედიდა წლების მანძილზე, ისე თბილისსა და მთელ საქართველოსა მოგვეცეს „საგათბობო და სასაჩინაო მინიმუმი“, სანამ ეკონომიკურად სულს მოვითქვამთ? რადგანაც ჩინოსნებმაც და უჩინოებმაც თამადად ავენათოთ გაზი თუ შუკი. და არა ისე, როგორც ახლაა, მაძლარ-გალულუნებული ხელისფალბი რომ მოგიწოდებს, მიმშლ-სიცვიც დათმინე, თუ გინდა, რომ ნატოში შევიდეთო, ეს იგივეა კახელი გლეხი რომ მეტუძახებს ჩოკინას – აციე, ვირო, გაზაფხულზე იონჯა მოვაო!..

დავით მხეიძე

SOS

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

1991 წლიდან დღემდე უცხოეთის ქვეყნებში თავშესაფარი მოითხოვა საქართველოს 86 ათასმა მოქალაქემ, აქედან „პარღავის რეპოლუციის“ შემდეგ თავშესაფარი მოითხოვა 44 ათასმა ადამიანმა, ანუ ნახევარზე მეტმა. აი, ამათი დამოკრახი და ადამიანთა დაცული უფლებები. სტატისტიკა უტყუარად მიტყველავს, თუ რა საშინელ ქვეყანაში ვცხოვრობთ.

თავისთავი

არაერთი სრულდება. ევროსაზღვრის მითი ალბათური უთქვამს, მან ციფრი დაწო და ქვეყნის საფუძველი დაიტოვა. ახლა თავად განსაჯეთ. რატომ 80%? იმიტომ, რომ, თუ არ აღიარებენ ბრალს, საპროცესო გარიგებაზე ვერ წავლენ ბრალდებულნი. ვინც საპროცესო გარიგებას ვერ მიიღებს, ვაი იმის ბრალი: ციხეს ხომ ვერ დააღწევს თავს და იმ ქონებას, რომლის ნაწილსაც ამ გარიგებით ართმევდა სახელმწიფო, ამჯერად სულ წაართმევს და მისი ოჯახის წევრებს გაამათხოვრებს; მას კი აუღიარებლადაც კარგად მიუსჯიან, სასჯელს სრულად მოახდევინებენ და ბოლო დღემდე ნამდვილ ჯოჯოხეთში ამყოფებენ. რატომ ეუცნაურა ეს 80% ევროსაზღვრის უმადლეს კომისარს, რომელიც აქამდე თვალს ხუჭავდა ასეთ „წერილმწებზე“?

გაეროს მონაცემებით, საქართველო კატასტროფის ზღვარზეა. წელან მოგახსენეთ, ყოველი მე-4 მოქალაქე ტოვებს ქვეყნას. ამაზე უარესი რაღა უნდა იყოს-მეთქი, ფეიქრობდა. თურმე ჯერ სადა ვარ! საქართველოში ბაირომ იმ 20 ქვეყნის სიაში შეიყვანა, რომლებშიც დავიკაჟულანია, და იმ 14 ქვეყანას შორის მოიხსენია, რომელთა განვითარება არ ხდება. სააკაშვილსა და მის ხელის ბიჭებს ქვეყნის ამენება ბათუმში პიცას აშენება და კანალიზაციის გაყვანა ჰგონიათ.

საქართველოს სოციალური მომსახურების სააგენტოც კი ველარ მალავს შემზარავ სინამდვილეს: საქართველოს მოსახლეობის 32% სიღარიბის 2-დოლარიანი ზღვარის ქვეშ ცხოვრობს. „ნაციონალურის“ მტკიცებით, ქვეყნის მოსახლეობა 4 მილიონ 100 ათასი ადამიანია. ამ მონაცემებზე დაყრდნობით, ბაირომ, რომ 1 მილიონ 300 ათასი ადამიანი დღეში 2 დოლარსაც ვერ დაკლავს. მოსახლეობის 15%, ანუ 750 000 ადამიანი კი დღეში მხოლოდ 1,25 დოლარზე ნაკლებით ცხოვრობს. დსთ-ს სივრცეში ეს ყველაზე დაბალი მაჩვენებელია. ჩვენი პრეზიდენტილამის ყოველდღე სოციალურ პროგრამებს გვამდლის, ახალ-ახალ სოციალურ პროექტებს აპირებს, რეალურად კი საქმე ასეა: სახელმწიფო დახმარებით მოსახლეობის მხოლოდ 8% სარგებლობს.

ჩვენ მივალენით საქართველოს შევარდნაძის გარეშე, ჩვენ მივალენით საქართველოს უშუქობის გარეშე, ჩვენ მივალენით საქართველოს უგზოობის გარეშე, ჩვენ მივალენით საქართველოს კორუფციის გარეშე და შემდეგი წლების განმავლობაში, ჩემი პრეზიდენტობის მეორე ვადაში, ჩვენ მივალენით საქართველოს სიღარიბის გარეშე! — აცხადებდა მიხეილ სააკაშვილი 2007 წლის ნოემ-

ბერში, საპრეზიდენტო არჩევნების წინ, თელავში, ამომრჩევლებთან გამართულ შეხვედრაზე. სააკაშვილის ეს დაპირებაც ისეთივე მტკნარი სიცრუე აღმოჩნდა, როგორც სხვა მრავალი — მისი მეორე საპრეზიდენტო ვადა სადაცაა მიიღევა, სიღარიბე კი არათუ აღმოიფხვრა, პირიქით, უფრო გაღრმავდა, კატასტროფულად მოიმატა და ჩვენი გაქსუებული პრეზიდენტი და მისი ნაცამალა თითს არ ამძრევინ გაჭირვებულთა გაუსაძლისი ყოფის შესამსუბუქებლად.

საბანგაშო მდგომარეობა ახალგაზრდების დასაძმების კუთხით. სტატისტიკის ეროვნული სააგენტოს მონაცემებით, 20-24 წლამდე ასაკის ახალგაზრდების მხოლოდ 33 პროცენტია დასაძმებული. ის იმ ფონზე, როცა ხელისუფლება აცინებს ახალგაზრდების დასაძმებაზე აკეთებს, უპარალოდ, ჩარაძება.

2010 წლის 3 ოქტომბერს „ქალაქი“ ანკლიაში, ღია ცის ქვეშ, საპარლამენტო უმრავლესობასთან და თავის მინისტრებთან გამართულ შეხვედრაზე მიხეილ სააკაშვილმა ამ მუქთახორებს ქამრების მოჭერისკენ „მოუწოდა“: „ყველამ იფრინოს ეკონომკლასით. 15 ათას ევროზე მეტი ღირებულების მანქანა სახელმწიფო აპარატმა არ უნდა შეიძინოს, არაა აუცილებელი, რომ უამრავი მანქანა იყიდონ“, — ყასიდად შეასფ-

უცხუნა გამგელებული „ნაციისტები“. ცხადია, სიტყვა სიტყვად დარჩა. ამის მერე იყო, სოფლის მეურნეობის ახლადდანიშნულმა მინისტრმა ზაზა გორგოზამ 127 ათას ლარად ღირებული ავტომობილი რომ შეიძინა სამინისტროს ბიუჯეტით, ფოთის მერმა ვახტანგ ლემონჯავამ — 77 ათასლარიანი „ლენდ კრუიზერი“, ნალენჯიხის გამგებელმა კი — 100-ათასლარიანი „ჯიპი“. ეს, — რაც გახმაურდა და რაც არ ვიცით? აი, ასეთია „ქამრების მოჭერა ნაციონალურად.“ სააკაშვილმა ხალხი, ჩვეულებისამებრ, „დააბოლა“, მისმა ჩინოსნებმა კი საბოლოოდ აიღეს ნამუსზე ხელი. აი, რაში იხარჯება ის ფული, რომელიც ონკოპაციენტებს, ნარკომათა რეაბილიტაციას, პენსიებს, დედაბლებს, ომის ვეტერანებსა და სოციალურად დაუცველ მოქალაქეებს უნდა ხმარდებოდეს. სახელმწიფო, ანუ ხალხის ბიუჯეტი, ნაციონალური მოქალაქის, ნაციონალური მოქალაქის თანახმად, გადაშენების გზაზე კი არ ვდგავართ, უკვე სადღაც შუა გზაზე ვიმყოფებით. მეთანხმებით?

სამწუხაროდ, მართლა უმძიმესი და კატასტროფული ვითარებაა ყველა სფეროში. მე მაქვს მთელი რიგი მონაცემები, რომლებიც კიდევ ერთხელ ადასტურებს ჩვენს სამინისტროს მდგომარეობას. ამას წინათ, ჯანდაცვის სამინისტრომ გამოაქვეყნა სტატისტიკა იმ ოჯახებისა, რომელთაც თავად მიმართეს სამინისტროს, რომ უმწეოთა პროგრამაში ჩაესვათ და 20-ლარიანი დახმარება მიეღოთ. იცით, რამდენმა ოჯახმა მიმართა სამინისტროს? 511 ათასმა ოჯახმა გაიარა რეგისტრაცია, ანუ ჩვენი პარტიის დაანგარიშებით, ოჯახების 54% აღიარებს, რომ უმწეოა და მათთვის თვეში 20-ლარიანი დახმარება შეღავათია.

ეს კატასტროფული სტატისტიკური მონაცემები „საქართველო და მსოფლიო“ „მწვენათა პარტიის“ თავმჯდომარეს, გიზა ბარჩილაძეს გააცნო, რომელიც კიდევ უფრო შემადრწუნებელი სტატისტიკის შესახებ გვესაუბრა.

ბატონო გიზა, ამ სტატისტიკის თანახმად, გადაშენების გზაზე კი არ ვდგავართ, უკვე სადღაც შუა გზაზე ვიმყოფებით. მეთანხმებით?

სამწუხაროდ, მართლა უმძიმესი და კატასტროფული ვითარებაა ყველა სფეროში. მე მაქვს მთელი რიგი მონაცემები, რომლებიც კიდევ ერთხელ ადასტურებს ჩვენს სამინისტროს მდგომარეობას. ამას წინათ, ჯანდაცვის სამინისტრომ გამოაქვეყნა სტატისტიკა იმ ოჯახებისა, რომელთაც თავად მიმართეს სამინისტროს, რომ უმწეოთა პროგრამაში ჩაესვათ და 20-ლარიანი დახმარება მიეღოთ. იცით, რამდენმა ოჯახმა მიმართა სამინისტროს? 511 ათასმა ოჯახმა გაიარა რეგისტრაცია, ანუ ჩვენი პარტიის დაანგარიშებით, ოჯახების 54% აღიარებს, რომ უმწეოა და მათთვის თვეში 20-ლარიანი დახმარება შეღავათია.

— თქვენი პარტიის მონაცემებით, ეს 511 ათასი ოჯახი რამდენ სულს შეადგენს?

— ეს არის 1 მილიონ 639 ათასი ადამიანი. ჩვენი დაანგარიშებით, საქართველოს მოსახლეობა 3 მილიონ 155 ათასი კაცია. ეს არის რეალური ციფრები ყველაზე მიახლოებული მონაცემი, რადგან ჩვენ დავეყრდენით 2002 წლის საყოველთაო აღწერის შედეგებს. ამ აღწერით, საქართველოში იყო 4 მილიონ 345 ათასი ადამიანი. ამ ციფრს გამოვაკლოთ ეს 3 მილიონ 639 ათასი კაცი და გამოდის, რომ 2002 წლის, ანუ, ფაქტობრივად, „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ საქართველოდან წავიდა 1 მილიონ 180 ათასი ადამიანი. აი, რა დღეში ჩააგდეს ხალხი და ქვეყანა თავიანთი ანტიხალხური და უგუნური პოლიტიკით.

ჩვენ ჩამატარეთ კვლევა, თუ რამდენად იძლეო მოსახლეობამ რამდენიმე საათი და რამდენადაც დასვენება და საფუძველად კვლავ 2002 წლის აღწერის შედეგები ავიღეთ. აი, ბატონო, ინტერესი თანახმად, გადაშენების გზაზე კი არ ვდგავართ, უკვე სადღაც შუა გზაზე ვიმყოფებით. მეთანხმებით?

სამწუხაროდ, მართლა უმძიმესი და კატასტროფული ვითარებაა ყველა სფეროში. მე მაქვს მთელი რიგი მონაცემები, რომლებიც კიდევ ერთხელ ადასტურებს ჩვენს სამინისტროს მდგომარეობას. ამას წინათ, ჯანდაცვის სამინისტრომ გამოაქვეყნა სტატისტიკა იმ ოჯახებისა, რომელთაც თავად მიმართეს სამინისტროს, რომ უმწეოთა პროგრამაში ჩაესვათ და 20-ლარიანი დახმარება მიეღოთ. იცით, რამდენმა ოჯახმა მიმართა სამინისტროს? 511 ათასმა ოჯახმა გაიარა რეგისტრაცია, ანუ ჩვენი პარტიის დაანგარიშებით, ოჯახების 54% აღიარებს, რომ უმწეოა და მათთვის თვეში 20-ლარიანი დახმარება შეღავათია.

ვაუჩერები. მაშინ ოფიციალურად თქვეს, რომ საქართველოში 845 ათას ოჯახს მიეცა ეს ვაუჩერები. ახლა ხომ ისევ არიან გეგნები 20-ლარიან ენერგოვაუჩერს. პრემიერ-მინისტრმა გილაურმა განაცხადა, ამ ვაუჩერებს 1 მილიონ 200 ათასი ოჯახი მიიღებს. ამათი ართმეტიკით გამოდის, რომ ქვეყანაში ამ ერთ წელიწადში 250 ათასი ოჯახით გაზრდილა მოსახლეობა. რეალურად, აქედანვე ჩანს, რომ არჩევნების გაყალბებას აპირებენ. ის 250 ათასი ოჯახი საშემოდგომო არჩევნებზე მათი საარჩევნო ფონდია — დაახლოებით 800 ათასი კაცი. ის 250 ათასი ოჯახი რეალურად არ არსებობს, მაგრამ გილაურმა ამ არარსებულ ოჯახებზე გამოყოფა მოახსენა — თითოეული 20 ლარს. გამოდის, 5 მილიონ ლარს გილაური და რამდენიმე კაცი ჩაიხრახრაკს გილაურიდან. „მკვდარი ოჯახების“ ხარჯზე. — მეფეება, გილაური მიუშვან მაგ ფულთან, მას სიყალბეს გააკეთებინებენ და პრეზიდენტი ამ 5 მილიონს ევროპაში 3-4 უსაგნო და უშედეგო ვიზიტსას დახარჯავს თავის ნაცამფლობელთან ერთად.

რა მნიშვნელობა აქვს ხალხისთვის, ვინ სად დახარჯავს ამ ფულს? ფაქტია, ხალხის ფულს ვიღაც მიითვისებს უნამუსოდ. ახლა ისევ გაუარესებულ სტატისტიკას დავუბრუნდეთ. 2003 წლიდან 2010 წლის ჩათვლით, სკოლებში მოსწავლეთა რაოდენობა 25%-ით იკლო. ოფიციალური მონაცემებით, მილიონ 600 ათასი კაცი უცხოეთში წასული, რამდენია პარალელურად, ეს კიდევ კაცმა არ იცის. ამ ხალხის უფლებების პირიქით, ანუ 2003 წლის შემდეგ, 860 ათასმა კაცმა დატოვა ქვეყანა, ესენი კი ბაიკანინი, რეპოლუციის მერა ხალხი უცხოეთიდან გრუნდებოდა.

გაეროს მონაცემებით, რაც საქართველომ დამოუკიდებლობა მოიპოვა, 1991 წლიდან დღემდე უცხოეთის ქვეყნებში თავშესაფარი მოითხოვა საქართველოს 86 ათასმა მოქალაქემ, აქედან „პარღავის რეპოლუციის“ შემდეგ თავშესაფარი მოითხოვა 44 ათასმა ადამიანმა, ანუ ნახევარზე მეტმა. აი, ამათი დამოკრახი და ადამიანთა დაცული უფლებები. სტატისტიკა უტყუარად მიტყველავს, თუ რა საშინელ ქვეყანაში ვცხოვრობთ. ღმერთმა ნუ ქნას და, თუ „ნაციონალური მოძრაობა“ დარჩა ხელისუფლებაში სამეომოდგომო არჩევნების შემდეგ, რაც სააკაშვილის მმართველობის გაგრძელების საწინააღმდეგოა, ეს ქვეყანა დაღუპულია. ქვეყანას ის ხალხიც დატოვებს, ვინც დღემდე, პატრიოტული თუ სხვა მოტივით, ჯერ არ ნასულა უცხოეთში და საქართველოს „ნაციონალები“ დააქვეყნა და გააპარტახებენ. ეს წელი გადამწყვეტი წელია ჩვენი ქვეყნისთვის და ხალხისთვის. მინდა, ხალხს ვუთხრა: ნუ გაიყიდებიან 5-10 ლარად, ნუ მისცემენ ხმას ამ თანხის საფასურად „ნაციონალებს“, პარტიების მეტი რა არის, ნებისმიერ დაუჭირონ მხარი, ოღონდ ამათ არა!

ლევან ჯავახიშვილი



როცა სახელმწიფო მინისტრი იყო, კახა ბენდუქიძის ინიციატივით შეუწყდათ ეპოქებსა და ახალგაზრდებს ყოველთვიური სახელმწიფო დახმარება, რაზეც ჯანდაცვის სამინისტრო უსიტყვოდ დათანხმდა



ეგვიპტის პარლამენტის რადიკალური ისლამისტები იპარკვებიან

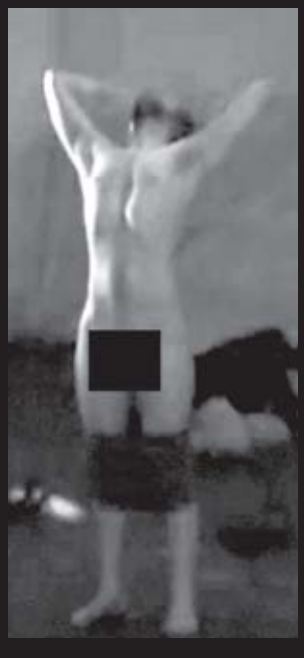
ეგვიპტის პარლამენტის ზედა პალატაში უმრავლესობა რადიკალური ისლამის მიმდევარმა პოლიტიკურმა ძალებმა მოიპოვეს. ისლამისტებმა ზედა პალატაში 270-დან 150 მანდატი მიიღეს. 105 მანდატი მიიღო თავისუფლებისა და სამართლიანობის პოლიტიკური ფრთის რადიკალურმა დაჯგუფებამ „ქმები მუსლიმანები“, ხოლო 45 ადგილი — პარტია „ან-ნურმა“. მესამე ადგილზე გასულმა ლიბერალურმა პარტიამ „ვაფდმა“ მხოლოდ 14 მანდატი მოიპოვა, მეოთხეზე კი 8 მანდატით სოციალ-დემოკრატები — „ეგვიპტის ბლოკი“ გავიდა. დარჩენილი მანდატები სხვა პარტიებს შორის გადანაწილდება. უნდა აღინიშნოს, რომ ზედა პალატა საკანონმდებლო უფლებამოსილებით არ არის აღჭურვილი. ექსპერტები კი აცხადებენ, რომ ისლამისტები ეგვიპტეში მნიშვნელოვნად იკრებენ ძალებს.



ნატო ავღანეთიდან ყველა თანაშრომელი გააოიწვია

ნატომ ავღანეთის სამინისტროებში დასაქმებული ყველა თავისი თანამშრომელი გამოიწვია. ავღანეთში ISAF-ის ძალების მეთაურმა ჯონ ალენმა გადაწყვეტილება მას შემდეგ მიიღო, რაც ქაბულში შინაგან საქმეთა სამინისტროს შენობაზე შეტევის შედეგად ნატოს ორი ამერიკელი მრჩეველი მოკლეს. „უსაფრთხოებისგან გამომდინარე, მივიღე სასწრაფო გადაწყვეტილება ქაბულის სამინისტროებსა და მის ფარგლებს გარეთ დასაქმებული ISAF-ის სრული პერსონალის გამოწვევის შესახებ“, — განაცხადა ჯონ ალენმა. შეგახსენებთ, რომ ავღანეთში ვითარება მას შემდეგ დაიძაბა, რაც ამერიკელმა სამხედროებმა ყურანი დაწვეს. იმის მიუხედავად, რომ აშშ-ის პრეზიდენტმა ავღანეთის პრეზიდენტს ამერიკელი სამხედროების ქმედების გამო ოფიციალურად ბოდიში მოუხადა, თალიბები და ადგილობრივი მოსახლეობა პოლიციაზე და გაეროს წარმომადგენლებზე თავდასხმებს განაგრძობენ.

ბენიტა ლიებთან შესხების «ხელოვნება» და «აიია»-ს საპრალური მნიშვნელობა



იანერის ბოლოს რუსთაველის თეატრისა და ბრიტანეთის ნაციონალური თეატრის თანამშრომლობის ფარგლებში გაიმართა ერთობლივი ქართულ-ინგლისური სპექტაკლის „შემეხეს“ პრემიერა. რუსთაველის თეატრის ექსპერიმენტულ სცენაზე წარმოდგენილმა ამ უზნეობამ აღაშფოთა ქართული საზოგადოებრიობა, რომელმაც ასეთი „კულტურული თანამშრომლობა“ ხალხის, მისი ტრადიციების, ელემენტარული წესიერების აბურად აგდებდა შეაფასა. ამ თემაზე ვინყვებთ საუბარს ბატონ ემირ ბურჟანაძესთან.

— შიშველი-გადარეულები თეატრალურ სცენაზე რომ დარბიან დღეს, პირდაპირი გაგებით შიშველები, და თანამედროვე ხელოვნების შედეგად რომ მიიჩნევენ საკუთარ ნაცოდვილარს, ამაზე რა აზრის ხართ, ბატონო ემირ?

— რა გითხრათ? საერთოდ უზნეობის დროა. ყველაფერში. ეს არის საშინელება! აი, ახლა მომიტანეს ახალი ამბავი: თბილისის სამხატვრო აკადემიის სამეცნიერო საბჭომ რეპტორად აირჩია ქალბატონი ნინო ლაღანიძე და კულტურის სამინისტროს დასამტკიცებლად წარუდგინა. მაგრამ მინისტრი რუშა ხელს არ აწერს. არ უნდა. ალბათ, „ნაცვამიდან“ არ არის აკადემიის კანდიდატი. ეს თავსაქმობის უმაღლესი დონეა. ნაპირალის დოლია. უპაღურება! დასცინიან ქვეყანას!

ამ ქალბატონის არჩევა ფორმალური პროცედურა კი არ იყო, არამედ — აკადემიის საერთო პოზიცია: იგი ნამუშევარი აკადემიაში, გარკვეულ

ლეს და სიამაყეს. ახსოვს რას ამბობდა ცოტა ხნის წინათ? 40 წლის ხეც არ მინდაო.

ჭკუა აქვს ამის მოქმელს? 40 წლის ხეც კიდევ ახალგაზრდაა, იმდენად, რომ მისახედია, მოვლა სჭირდება, ძირის დაბარვა, გადაბელვა, კირით შეღებვა.

ხეც არ უნდა!

ხე მარტო მცენარე კი არა, ძალიან დიდი სიმბოლოა, ებრაელებისთვის განსაკუთრებით. ადამიანს ადარებენ ხეს: „ადამიანი მინდვრის ხესა ჰგავს“ (ნათან ხაზი). ხე — სიცოცხლის პირველი ნიშანი. მინიერის ცისკენ ლტოლვა.

— აღმოაჩენა უფალმა ღმერთმა მინიდან ყოველი ხე, სანახავად საამო და საჭმელად ვარდისი, შუაგულ ბაღში კი ხე სიცოცხლისა და ხე კეთილისა და ბოროტის შეცნობისა“ — წერია ბიბლიაში (დაბ. 2,9).

— ასეთი აზროვნება ამათთვის სრულიად უცხო ხილია: რა ხელოვნებაზე, რომელ თეატრალურ დადგმაზე, რა თანამედროვეობასა და რა პოზიციებზეა ლაპარაკი?!

არ ვიცი!

რატომ ფორმას ეძებენ და ვეღარ გაიგებენ, რა ფორმა საჭირო. ახლა, ალბათ, შიგნით უნდა გადმოუყარონ მსახიობს, რომ რა-



«ეს არის ნიჭი და ოსტატობის არქონის უხამსოვით დაფარვის მხდლობა, სხვა არაფერი, თორემ სიუიკლა გუნებრივი მდგომარეობაა. ეს არის ფორმა, ღვათის ნაყოფია, გუნების შვილია»

დაც სახე შეძენან — სი-შიშველი ალარ ჰყოფნით.

— გამომიგვანა ყასბების საქმეა!

— სიურეალიზმი რომ შემოვიდა, როგორც მიმდინარეობა, ხედვა და აზროვნება, ძალიან ბევრმა დაალოპირი, ვერ გაარკვია, რას ნიშნავდა ეს დეფორმაცია, იმპროვიზებული, არარეალური, არადაზმადიერებული ფორმები. მაგრამ ეს პირველად მიქელანჯელომ გააკეთა: თავისი ტყავი აქვს დაკიდებული: ტყავში გამძვრალი სული.

საღვადორ დალიმ საათი დაკიდა უფორმო.

პიკასოს აქვს ნათქვამი: რაც უფრო გაუგებარია მხატვლისთვის, მით უფრო საინტერესოა მისთვის.

— ნაწლავების გადმოყრაში ან გენიტალიების დემონსტრირებაში რა არის „გაუგებარი და საინტერესო“?

— ეს არის ნიჭის და ოსტატობის არქონის უხამსობით დაფარვის მცდელობა, სხვა არაფერი, თორემ სიშიშველ ბუნებრივი მდგომარეობაა. ეს არის ფორმა, ღმერთის ნაყოფია, ბუნების შვილია.

ელინისტური კულტურა გადაყვა შიშველი ფიგურის ძერწვას. ასე იყო ეგვიპტის ხელოვნებაში, ასეა ქართულში და ასე აზროვნებს მსოფლიო.

— ხოლო მიქელანჯელოს „დავითი“ მამაკაცის შიშველი ფიგურის გამოსახვის იდეალურ ნიმუშად, ხელოვნების მწვერვალადაა მიჩნეული, არაფერი რომ არა ვთქვათ იდეაზე, რომელიც ამ ქანდაკებაშია ჩადებული — კონცენტრირებული რისხვა და ფიქრი ბრძოლისთვის გამზადებული მეფის.

— მისი ფლორენციის სინიორიის მოედნიდან ფლორენციის სახვითი ხელოვნების აკადემიაში გადატანის გამო ლამის სამოქალაქო ომი ატყდა. თუმცა საბოლოოდ მაინც აკადემიის კედლებში მოთავსდა. მოედანზე მისი ასლი დგას.

— ან მიქელანჯელოსავე მარმარილოს კომპოზიცია „პიეტა“ — გარდაცვლილი ადამიანის შიშველი ფიგურა წმინდა პეტრეს ტაძარში.

— უამრავი სხვა უცნობი-ლესი მაგალითის დასახელება შეიძლება. სიშიშველ კი არ არის პრობლემა, არამედ რისი თქმა გასურს ამ სიშიშველით, და აქვს თუ არა მას რაიმე საერთო ხელოვნებასთან. გააჩნია, როგორ გამოიყენებ მას, რა იდეას ჩააქსოვ.

— თქვენთან მოსვლის წინ სპეციალურ ლიტერატურას გადავავლე თვალი და სწორედ იდის მატერიალიზაციის შესახებ ერთმა გამონათქვამმა მოიქცია ჩემი ყურადღება. ჯორჯო ვაზარი თავის ნაშრომში, რომელიც ყველაზე უფრო გამოჩენილი ფერმწერების, სკულპტორებისა და ხუროთმოძღვართა შემოქმედებისადმი მიძღვნილი, ასე აფასებს მიქელანჯელოს შედეგებს (ციტატა მიახლოებით): საგნების, რომელთაც იგი იდეაში ხედავდა, ქმნიდა კიდევ. წარმოდგენილია სხვა ადამიანის ხორცი შეესხა ესოდენ იდარი და განმაცვიფრებული ჩანაფიქრისთვის.

სიქსტის კაპელის საკურთხევის მიქელანჯელოსეულ ფრესკაზე „განკითხვის დღე“ შიშველი ფიგურები ბოთა წარმოდგენილი.

ქოსოვო და სერბეთი შეთანხმდნენ

ბრიუსელში გამართულ მოლაპარაკებებზე ქოსოვოსა და სერბეთის წარმომადგენლებმა შეთანხმების მიღწევა შეძლეს. შეთანხმების მიხედვით, ოფიციალური ბელგრადი პრიშტინას დამოუკიდებლობას არ აღიარებს, თუმცა ქოსოვოს ბალკანეთის რეგიონულ ორგანიზაციებში ჩართვის უფლებას მისცემს. გარდა ამისა, მხარეები სადავო საზღვრების ერთობლივ კონტროლზე შეთანხმდნენ. ეს შეთანხმება პირველია მას შემდეგ, რაც ქოსოვომ დამოუკიდებლობა გამოაცხადა. ქოსოვოს დამოუკიდებლობა რამდენიმე ათეულმა სახელმწიფომ აღიარა. საქართველო პრიშტინას დამოუკიდებლობას არ სცნობს.



აშშ-ს არ სჯარა

ამერიკული გამოცემა „ლოს ანჯელეს ტაიმისი“ ინფორმაციით, აშშ-ს არ სჯერა, რომ ირანი ბირთვული იარაღის შექმნას აპირებს. გამოცემა ამ ინფორმაციის წყაროდ ასახელებს აშშ-ის დაზვერვის საიდუმლო დოკუმენტს, რომელშიც წერია, რომ თეირანმა ბირთვული იარაღის შექმნისაგან ხელი ჯერ კიდევ 2003 წელს აიღო. „აშშ-ის დაზვერვის ინფორმაციით, ირანის მიერ წარმოებული კვლევით ბირთვული იარაღის შექმნა შესაძლებელია, მაგრამ თეირანი ამას არ აპირებს“, — წერს გამოცემა.



„აი ია“ — ეს ოთხიანი ნიშნავს ოთხწლეულს. რამეთუ სამი წლის შემდეგ, ყოველ მეოთხე წელიწადს ერთი დღე ემატება, რათა შეივსოს წელიწადის დღეთა რაოდენობა — 365. ეს არის კალენდარი. ეს არის დროის გამოხატვის არაჩვეულებრივი მათემატიკური და ლინგვისტური აზროვნება. ულამაზესი სისტემაა. დასაბამისობა არის მესხიერებასთან დაკავშირებული დროის აუცილებლობა. სწორედ დროისთვისაა განსაზღვრული ქართული დამწერლობა და ამით აღიქმება მთელი სამყარო და ჩვენი ყოფა.“

კათოლიკური ეკლესიის ბევრი ცენზურა გაიარა ამ შედეგმა, დაბოლოს მაინც პირვანდელი სახე აღიდგინა.

— ოთხი წლის წინათ გია ბულაძემ შემომთავაზა პერსონალური გამოფენის მოწყობა ან აკადემიაში, ან გალერეაში. გალერეას მაშინ არემონტებდნენ, რჩებოდა აკადემია, სადაც პროფესიონალები იყვნენ, ჩემი მეგობრები, ხელოვანთა საზოგადოება. მოვანყვეთ ეს გამოფენა, რომელმაც შემდეგ სამების კათედრალის ახალგაზრდულ ცენტრში გადაინაცვლა. სამ-ნუხაროდ, ამას დამთხვავა 2008 წლის ომი. ისე აიბურდა ვითარება, რომ 3 თვე გასტანა ამ გამოფენამ, რომლისთვისაც, კაცმა რომ თქვას, აღარავის ეცალა. ყველაფერ უბედურებასთან ერთად ამით ტაშვანდური ჰქონდათ ატეხილი — ჩვენ გავიმარჯვეთო. სად გამოგვეყოფოდა თავი?

შევა მოვიდნენ ჩემი მეგობრები — კოლაბა მხატვრები და მიუზნებიან, ემირ, შენი გამოფენის რამდენიმე ნიშნავს დატოვებ საშვებო მხატვრების საერთო გამოფენის ექსპოზიციისთვისო.

რისთვის ვყვები ამ ყველაფერს?

ვყვები იმიტომ, რომ ამ პროზაული ამბის ბოლოს ხდება „სასწაული“: ჩამოიარა საშვების ექსპოზიციის ნიშნავს, ცანჯორის თვალთი გადახედვა ექსპოზიციას და რამდენიმე ნაშრომსა და რამდენიმე ნაშრომსა და რამდენიმე — ესენი მოხსენიებო. რატომ, რომ ჰკითხეს, შიშველი ფიგურებიო.

— სიქსტის კაპელას რეციდივი?

— რანაირად შემიძლია შევადარო კათოლიკური პოზიცია მართლმადიდებლურ აზროვნებას?! სისასტიკით ის ჭარბობს, შედარება არ შეიძლება. თურმე რა ყოფილა მიშველი, არ იკითხავთ? ცხენ-კაცი — მითითური კენტავრი ყოფილა მიშველი.

(ვიცინით. ერთ რუსულ ანკედატსაც ვიხსენებთ კენტავრთან დაკავშირებით კაცისა და ცხენის ეს ჰიბრიდი კბაყოფილმა დიასახლისმა ასე შეაფასა: — И мужик в доме и скотина во дворе. კაცად კაცი სახლში მყავს და საქონელიც დამიდის ეზოში...).

— მერაბ ცინცაძე გვყავს, სოხუმელი კაცი, ნიჭიერი და განათლებული ადამიანი. მეკითხება, გამაგებინე, კენტავრი როგორი უნდა იყოს ჩაცმულიო.

ბოლოს და ბოლოს, ჯვარზე გაკრული ქრისტეს ხატი, ჯვარცმული ქრისტე ჩაცმულია?

— ეს იყო განსჯა თემაზე „სიშიშველე და ხელოვნება“... გამოთქმა „შიშველი გიჟი“ როგორ გესმით, ბატონო ემირ?

— შიშველი-გადარეულები! ძალიან კარგად ჩაცმულ-დახურულები სულელები არიან, თორემ გადარეულს რა უჭირს. ჩემი მეგობრის მამის



ემირ ბურჯანაძე:
ბიუს კიდე
რადს
ეხველება,
სულს
ვერს
მოუხერხებ

ერთი გამოწვევაა მისი პიდე რადს ეხველება, სულს ვერს მოუხერხებო. ამათ რომ ვუყურებ, ამათ მოღვაწეობას, მრწამსს, რომ მართალი იყო ის კაცი.

(ნორმალურად მოაზროვნე საქართველოს მოქალაქე, თუ მკითხველი დაკვირვებია, ჩვენს ხელისუფლებას უმეტესად მხოლოდ მინიშნებით, ნაცვალსახელით მოიხსენიებს: ესენი, ამათ და ა.შ. ანუ ისე, როგორც ჩვენს ისტორიულ მეხსიერებაშია კოდირებული: უარყოფითი რეაქციის გამჟღავნება იმგვარი სულიერისადმი, მოვლენისადმი თუ საგნისადმი, რაც ადამიანში ნეგატიურ ემოციებს იწვევს — განვედ ჩემგან! უსიამოვნებისგან თავდაცვის საშუალებად დგება წინა პლანზე. გარკვეული თვალსაზრისით, ტოტემიზმის ერთგვარი ნაშრების გამოვლენაა.

ამის საუკეთესო მაგალითები მოიძებნება მეგრულ ენაში, სადაც ამგვარ სახელებს სინონიმები აქვს დამკვიდრებული, „საჭიროების შემთხვევაში გამოსაყენებლად“, შესაძლო უსიამოვნების თავიდან ასაცილებლად.

დღეს „ესენიო“, რომ იტყვის კაცი, ამ ჩვენს ხელისუფლებას გულისხმობს, და არის ცინიზმის დიდი დოზა ამ ნაცვალსახელში ჩადებული, კოდირებული.

კოდირებაზე განვავრცობ საუბარს ბატონ ემირ ბურჯანაძესთან, რაც წინაშე პუბლიკაციებში არაერთგზის გვაქვს ხსენებები და რაც ქართულ დამწერლობასთანაა დაკავშირებული).

რა დავს „აი ია“-ში?

— მოგეხსენებათ, რომ თითოეულ ასონიშანს აქვს თავისი რიცხვითი მნიშვნელობა. ანბანურ-რიცხობრივი სისტემა რომ გავითავისე, ჩემთვის გადავამოწმე (არავითარ აღმოჩენაზე არ ვდებ თავს) და

გამოვიდა ძალიან საინტერესო ციფრული რამდენიმე ვარიანტი, რომელშიც ერთიდან ცხრამდე აბსოლუტურად ყველა მუშაობს, ციფრი ორი გამორცეულია, ხოლო, მთელი ქართული სისტემა ცხრეულითაა დანახული.

— ზოგიერთი მეცნიერი ქართული ანბანის შეიღწეულების პრინციპზე ლაპარაკობს — სამი, ოთხი და ხუთი შეიღწეულის შესახებ, და ამ განსაკუთრებული სისტემის საფუძველს პითაგორიანულ მოძღვრებაში ეძებს.

— დიას, ასეა. მაგრამ, მოდით, ჩვენ თავიდან დავიწყოთ — ერთითა და ორით, რადგან ერთი და ორია ძალიან საინტერესო: ერთია ომერთი, ორია ქალბატონი — ორსული, შობადი. ე.ი. მქნადი და შობადი.

როგორც ჩანს, ქართულში იყო სქესის ნიშნები — **ა, ი.**

ძალიან კარგად იცის ეს ვაჟა ფშაველამაც, გალაკტიონმაც, ყოველ შემთხვევაში, ეს მომენტი მათთან თვალნათლივან ნარმოდგენილი.

სახელობით ბრუნვაში ხომ არის „ვაჟი ფშაველი“, მაგრამ ა მაშრილა, ქმნადია, ამიტომ — **ვაჟ ფშაველ** — მამრი.

ერთ ლექსში არის ასეთი სტრიქონი — „ქალო, გნახე ფეხშიშველი“; გალაკტიონთან — „ცვრიან ბალახზე თუ ფეხშიშველამ არ გავიარე“. **ი-**სა და **ა-**ს მონაცვლეობაა, — მამრისა და მდედრის.

ი არის **10**, **ა** არის **1**. ერთი, ათი, ასი, ათასი და ათათასი მთელი სიცხადით ერთიანია. ნულები არაფერს ნიშნავს არც ისტორიისთვის, არც ბიბლიური მცნებებისთვის, არც ამ სამყაროს ახსნის თვალსაზრისით. წამია ყველაფერი, ერთია ყველაფერი.

— „რიცხვი ერთი“ პითაგორიანული გაგებით არის საწყისი საერთოდ რიცხვისა... „ორი“ კი უარყოფითი რიცხვია, გეომეტრიული სწორი ხაზი სივრცეული „ორია“, იგი უსასრულოა, არც საწყისი აქვს და არც დასასრული. ამი-

ტომ „ორი“ უარყოფითი რიცხვია, — ამბობს რამაზ პატარიძე, თქვენთან კი ორი დადებითი მუხტის მატარებელია, უმწვენიერესია, ორსულია, შობადი.

— არის ეს განსხვავება. მაგრამ „ორი“ საწყისიცაა და ზღვარიც.

მეგობარი მყავდა ნოდარ ხვედელიძე, რომელმაც დატოვა ძალიან საინტერესო ნაშრომი „ასტროლინგვისტიკა“. საინტერესო პარალელები აქვს მოტანილი ქართულიდან, არაჩვეულებრივად ღრმა და ბევრისმეტყველი.

— „აი ია“-ში რა კოდია ჩადებული, ბატონო ემირ? გარდა იმისა, რომ ეს არის ანათვალის ერთიდან ათის ჩათვლით, კი 10 პითაგორიანულ სწავლებაში სრულყოფილი რიცხვია.

— „აი ია“ — ეს ოთხიანი ნიშნავს ოთხწლეულს. რამეთუ სამი წლის შემდეგ, ყოველ მეოთხე წელიწადს ერთი დღე ემატება, რათა შეივსოს წელიწადის დღეთა რაოდენობა — 365. ეს არის კალენდარი — წელიწადის ოთხი დროის აღმნიშვნელი. ეს არის დროის გამოხატვის არაჩვეულებრივი მათემატიკური და ლინგვისტური აზროვნება. ულამაზესი სისტემაა. დასაბამისობა არის მეხსიერებასთან დაკავშირებული დროის აუცილებლობა. დასაბამიდან... სწორედ დროისთვისაა განსაზღვრული ქართული დამწერლობა და მისით აღიქმება მთელი სამყარო და ჩვენი ყოფა.

— ქართული ანბანი?

ვაჟაფშაველი

„საქართველო და მსოფლიო“ №7-ში გამოქვეყნდა ინტერვიუ ჯემალ აფიაშვილთან, რომლის სათაური უნდა იკითხებოდეს: „ნიუ იორკ ტაიმსი: გაუგონარი ტელენახაობა საბჭოთა კავშირის ისტორიაში“, ხოლო იმავე პუბლიკაციის (გვ. 18) მეორე სვეტის ქვემოთ პირველი აბზაცი უნდა იკითხებოდეს: „— გარკვეულწილად, ალბათ, — კი... მესამე ცოლი ჰყავდა მაშინ“, და შემდეგ როგორც ტექსტში.

ეს დასაბამი უზუსტობა დაშვებულ იქნა ავტორის უყურადღებობით, რისთვისაც ბატონ ჯემალს და მკითხველებს ვუხედი ბოდიშს.

— დიას. ეს არის არაჩვეულებრივი სისტემა, განუმეორებელი, მსგავსი არ არსებობს, უნიკალურია. ეს ჰქონდა მხედველობაში რამაზ პატარიძეს, რომელიც ამბობდა, რომ ქართული ანბანი კალენდარიო, მაგრამ ვერ ახსნა რატომ.

„აი ია“ რომ დავინახე, დავფიქრდი, რას უნდა ნიშნავდეს ეს მწვენიერება. დავთვალე, დავთვალე და მივედი ზუსტად „ვიემდე“ (ასო, რომელიც დღევანდელი ქართული ანბანიდან ამოღებულია. — ა.ს.), რომელსაც რიცხვითი მნიშვნელობა არ აქვს. „ვიე“ 22-ე ასონიშანია, რაც ჯამში ოთხია. ორის წარმოება თავის თავთან — ორჯერ ორი, ორს მივემატოთ ორი, ორი აყვანილი ხარისხში და ა.შ., მუდმივად ერთსა და იმავე მდგომარეობაში იძლევა — ოთხს. ოთხი კი ყველა დროსა და ყველა ქვეყანაში დროისა და სივრცის სიმბოლური რიცხვია. „ვიე“ არის სწორედ კლიტე, გასაღები სამ-ოთხისა. სამსა და ოთხს შორის არის „ვიე“ — გამოტოვებული ციფრული მნიშვნელობა. რა საინტერესო კოდია, ხედავთ? როგორი ხდება! აი, რას ნიშნავს კოსმოგონია ზოგადად! ეს არის, ვიმეორებ, ქართული აზროვნების ულამაზესი სისტემა.

ბატონი ემირ ბურჯანაძის მიხედვით, რასაც იგი ქართული დამწერლობის მრავალმხრივ ანალიზზე დაყრდნობით ამტკიცებს, „დასაბამიდან დომინირებული აზროვნება ჩვენი“, შუამდინარეთისა და ხმელთაშუაზღვის აუზის ცივილიზაცია ჩვენი განაყოფია.

„აი ია“ საწყისია, ვთქვათ ასე, — პირველი საფეხურია: ამას მოჰყვება უფრო და უფრო საინტერესო მიგნებანი და აღმოჩენები, რომლებიც გაშიფრულია ქართულ მეცნიერება და ბატონ ემირ ბურჯანაძის მიერ.

ჩათვალეთ დღევანდელი პუბლიკაცია, მომდევნო წერილების შესავლად და მიაღვეთ თვალი „საქართველო და მსოფლიოს“ ნომრებს. ახლა კი, ჩვენო განათლებული მკითხველებო, რაც ნაკითხით, იმ გადასახედიდან შეაფასეთ შიშველი-გადარეულების ტინგიცობა თეატრის სცენაზე თუ პოლიტიკაში, რასაც ერთი ხელოვნებად ასახვებზე, მეორე — ქვეყნისა და ხალხის მსახურებად.

ესაუბრა
არამაზ სანაბლიძე



ბაჰარ ასად მოსკოვი წასვლა უჩიის

ტუნისის პრეზიდენტმა თავის სირიულ კოლეგას, ბაჰარ ასადს ოჯახთან ერთად რუსეთში წასვლა უჩიის. ამავე დროს მან აღნიშნა, რომ ყველას (პრეზიდენტს და მისი ოჯახის წევრებს) უნდა მიენიჭოს იმუნიტეტი. „სამართლიანობა მის მიმართ შეიძლება არ დადგეს, მაგრამ სირიელი ხალხის სიცოცხლე ამჟამად სამართლიანობაზე მაღლა დგას“, — განაცხადა მარუკიმ ტუნისში გამართულ კონფერენციაზე „სირიის მეგობრები“, რომელშიც მონაწილეობა 70-ზე მეტმა სახელმწიფომ მიიღო. ტუნისის პრეზიდენტმა აღნიშნა, რომ მთავარი კრიზისიდან პოლიტიკური გამოსავლის პოვნა და მის მიერ შემოთავაზებული ვარიანტი გახდება სისხლისღერის შეწყვეტის მიზეზი.



იანუკოვიჩი ბიოგრაფიკი შეიწყალავს

უკრაინის პრეზიდენტი ვიქტორ იანუკოვიჩი ყოფილი პრემიერ-მინისტრის — იულია ტიმოშენკოს შესაძლო შეწყალების შესახებ ალაპარაკდა. როგორც იანუკოვიჩმა უკრაინული ტელეარხებისთვის მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა, შეწყალების პროცესის დაწყება შესაძლებელი იქნება მაშინ, როდესაც ექსპრემიერის სასამართლო პროცესი დასრულდება და პრეზიდენტს ტიმოშენკო შესაბამისი განცხადებით მიმართავს. „ევროპელებს ვეთანხმები, რომ უკრაინული კანონმდებლობა სრულყოფილი არ არის და ტიმოშენკოს საქმე ევროპული სტანდარტებისა და პრინციპების შესაბამისად არ განიხილებოდა“, — აღიარა პრეზიდენტმა.

მიტ ჩოენი ბარაქ ობამას აპირიქებს

აშშ-ის პრეზიდენტობის კანდიდატი, მასაჩუსეტსის შტატის ყოფილი გუბერნატორი მიტ რომნი მიიჩნევს, რომ აშშ-ის მოქმედმა პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ სისუსტე გამოიჩინა, როდესაც მხარი არ დაუჭირა ირანის წინააღმდეგ სამხედრო ძალის გამოყენების იდეას. რომნის განცხადებით, პრეზიდენტად არჩევის შემთხვევაში, ის არ დაუშვებს, რომ ირანელებს ბირთვული იარაღი გაუჩნდეთ. „ეს არის პრეზიდენტი, რომელსაც ირანისათვის უნდა გამოეცხადებინა, რომ ჩვენ მზად ვართ, გამოვიყენოთ ძალა და რომ ჩვენ განვიხილავთ სამხედრო მოქმედებების შესაძლებლობებს“, — აღნიშნა რომნი.



ბიოგრაფიკი ანაბაზი

უკრაინის ექსპრემიერ იულია ტიმოშენკოს შეიღწევის მტკიცებით, მის დედას საკანში 24-საათიანი ვიდეთვალეთვალითა და ანთი-ბული სინათლით აწამებენ. როგორც მან განაცხადა, იულია ტიმოშენკოს ჯანმრთელობის მდგომარეობასთან დაკავშირებით ქვეყნის ჯანდაცვის სამინისტრო დიაგნოზს აყალიბებს. ექსპრემიერის შეიღწევის მტკიცებით, უცხოელი ექიმების მიერ მომზადებულ დასკვნაში, რომელიც ცოტა ხანში გამოქვეყნდება, ტიმოშენკოს მძიმე ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ სიმართლე დინერება.



საქართველოს მსოფლიო ჟურნალი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მიუხედავად იმისა, რომ კოსოვოს დამოუკიდებლობის აღიარება, საერთაშორისო სამართლის თვალსაზრისით, სააჭვო საკითხია, გაეროს წევრების უმრავლესობა არ აღიარებს სერბეთისაგან მის გამოყოფას, ფაქტობრივად, მხარეს (აშშ-ის, ევროკავშირისა და ნატოს მხარდაჭერა) სწორედ ტარჩი ხელმძღვანელობს. ოთხი წლის განმავლობაში მან მოახერხა, კიდევ ერთხელ მოეზო საპარლამენტო სარეზინო და შეინარჩუნებინა თანამდებობა. მას იღებენ ვაშინგტონის, ბრიუსელის, ბერლინისა და სხვა დასავლური დედაქალაქების სახელისუფლო კაბინეტებში. დასავლეთს სულაც არ აზოტოებს, რომ ამ ადამიანს კაცობრიობის წინაშე ჩადენილ უსასტიკეს დანაშაულებში სდებენ ბრალს.

საშიშო მოვარსაში

ოთხი წლის წინ კოსოვომ დამოუკიდებლობა გამოაცხადა და ეს ფაქტი მაშინვე აღიარა დასავლეთის თითქმის ყველა ქვეყანამ. მას შემდეგ „სახელმწიფო მოღვაწეთა“ წრეში შევიდა მხარის პრემიერ-მინისტრი ხაშიმ ტარჩი, მეტსახელად „გველი“. საეჭვოა, დედამიწაზე არსებობდეს პოლიტიკოსი, რომელსაც მასზე უფრო შავბნელი წარსული ჰქონდეს. სერბების მკვლელობებსა და ადამიანის ორგანოებით ვაჭრობაში ბრალდება მხოლოდ ნაწილია იმ დანაშაულებრივი ქმედებებისა, რომლებშიც ტარჩი შემჩნეულია, მაგრამ, დასავლეთის ნებით, თანამედროვე ისტორიას ამგვარი „ძალიან მშვიდი“ ქმნის. მხარის სერბული მოსახლეობა მოკლებულია თავის კანონიერ უფლებებს, მათ მიერ ჩატარებული რეფერენდუმები და სამოქალაქო დაუმორჩილებლობის აქციები „მსოფლიო საზოგადოების“ მხრიდან სრული იგნორირებისთვისაა განწირული.

ხაშიმ ტარჩი დაიბადა სერბეთის ავტონომიური მხარის სოფელ ბროკნიში. მისი ახალ-გაზრდობის წლების შესახებ მონაცემები ურთიერთგამომრიცხავი და საპირისპიროა. ადგილობრივი მცხოვრებნი ყველანაირად უარყოფენ, რომ ტარჩი სრული საშუალო განათლებაც კი არ მიუღია, სამაგიეროდ, თავი გამოიჩინა ალკოჰოლისადმი მიდრეკილებითა და სიმთვრალეში ჩხუბით. კოსოვოს მიტროპოლიტს ბაზარში იგი ცალკე გამოყვანას პარცეფადა და ცალკე — მყიდველებს. თუ ეს სიმართლეა, მაშინ ბანდორომერებისა თუ მაფიოზური ჯგუფის ხელმძღვანელის „კაროიერისათვის“ სავსებით შეესაფერის დასაწყისი ისახება.

მაგრამ, თუ ოფიციალურ ბიოგრაფიას დავუჯერებთ, ტარჩი არა მხოლოდ სკოლა, არამედ მხარის დედაქალაქ პრიშტინაში ისტორიისა და ფილოსოფიის სპეციალობებით უნივერსიტეტიც კი დაამთავრა. ჯერ 20 წლისავე არ იყო, როდესაც ადგილობრივი ალბანელი ნაციონალისტების რიგებში გაერთიანდა. სხვა სტუდენტებთან ერთად მან დააარსა ახალი, „სუფთა ალბანური“ უნივერსიტეტი, რომელშიც უარყო ბელგრადის მიერ დაწესებული ყველა პროგრამა. 1992 წლიდან ტარჩი უკვე ბრწყინავდა არაქანონიერი ფორმირებაგის საპარლამენტო. ერთი წლის შემდეგ ის იყო გლო-გოვაციის დასახლებაში ახალი ავთოქრატის ორგანიზატორი, რომელსაც სამი პოლიციელის სიცოცხლე ემსხვერპლა.

1993 წელს ტარჩი შვეიცარიაში გადავიდა, თითქოსდა ციურისის უნივერსიტეტში სწავლის გასაგრძელებლად. ამ მომენტისათვის იქ ცხოვრობდა ალბანელთა მრავალრიცხოვანი დიასპორა, რომელიც კოსოვის სერბეთისაგან გამოყოფაზე ოცნებობდა. ჩვენი გმირი განეწიანდა რადიკალურ მარქსისტულ წრეში „კოსოვის სახალხო მოძრაობა“,

რომლისგანაც მომავალში წარმოიშვა კოსოვოს განმათავისუფლებელი არმია. ტარჩი მალე გამოავინა ისეთი თვისებები, რომ მეგობრებმა მეტსახელად „გველი“ შეარქვეს. ახალ ორგანიზაციაში, რომელიც „დიდი ალბანეთის“ (ალბანეთის, კოსოვოს, მაკედონიის ნაწილის, ჩერნოგორიისა და საბერძნეთის მომცველი) შექმნის იდეით გამოდიოდა, ტარჩი ფინანსებზე, მომზადებასა და შეიარაღებაზე აგებდა პასუხს. ეს ყველაფერი ხდებოდა ალბანეთში განლაგებულ სავარჯიშო ბანაკებში. კოსოვოს განმათავისუფლებელი არმიის პირველი მეთაური გახდა კოსოვოს ტერიტორიაზე და იმ ახორციელებდნენ დიპერსიებს. საიდან ფული? ჯერ კიდევ მანამ წარდნენ, რომ კოსოვოელ სეპარატისტებს კოსოვო-ალბანური ნარკომაფია აწოდებდა. როგორც ჩანს, მხოლოდ ის არა...

1990-იანი წლების შუა პერიოდში ტარჩი სერბეთში ერთ-ერთ ყველაზე ძვნილ ადამიანად იქცა. მომავალ პოლიტიკოსს „დრენიცის ჯგუფის“ ხელმძღვანელობა ბრალდებოდა. დივერსიის გარდა, იგი ექვმიტანილი იყო ნარკოტიკებითა და იარაღით ვაჭრობაში, ნათობისა და სიგარეტის კონტრაბანდაში, სუტენიორობაში, მანქანების გატაცებაში. არსებობს ცნობები იმის შესახებ, რომ კონკურენტებთან, მათ შორის, ალბანელებთანაც ცერემონიები არ სჩვეოდა. სერბეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს მონაცემებით, კოსოვოში ჩადენილი ყველა დანაშაულის 15 პროცენტთან „დრენიცის ჯგუფი“ იყო დაკავშირებული. 1997 წელს სერბეთის სასამართლომ ტარჩის 10 წლით პატიმრობა მიუსაჯა და მასზე საერთაშორისო ძებნა გამოაცხადა, მაგრამ მისი მოძებნა არავის უფიქრია...

1997-98 წლებში კოსოვოში მსხვილმასშტაბიანი გეოპოლიტიკური თამაშები დაიწყო.



საშიშო ტარჩი «ჩვენი კალენილის» ყველაზე თვალსაჩინო მაგალითია. სერბეთისაგან კოსოვოს მოწყობის სანაცვოდ, აშშ-მა და ევროკავშირის წევრებმა მას კაცობრიობის წინაშე ჩადენილი დანაშაულები ააბიჯეს

გარემოებათა დამთხვევით, აშშ-ის ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველოს იმ დროს ეთნიკური ალბანელი ჯორჯ ტენეტი ედგა სათავეში. კოსოვოს განმათავისუფლებელმა არმიამ შეიარაღებული ამბოხი წამოიწყო იუგოსლავიის არმიის წინააღმდეგ მხარის გამოყოფის მოთხოვნით. მათი მომზადების ბანაკებში მიდიოდა ამერიკული, გერმანული და სხვა წარმომავლობის ფული. აშშ-მა და ევროკავშირის წამყვანმა ქვეყნებმა ალბანელი ბოევიკების ლიდ მხარდაჭერა დაიწყეს და ბელგრადზე ზეწოლის განხორციელებას შეუდგნენ. ტარჩი საველე მეთაურებს შორის დანაშაურდა. სწორედ ის ჩაუდგა სათავეში კოსოვოელი ალბანელების დელეგაციას იუგოსლავიის ხელისუფლებასთან საფრანგეთში გამართული მოლაპარაკებებისას, 1999 წლის დასაწყისში.

კოსოვოს განმათავისუფლებელი არმიის საბრძოლო წარმატებები საეჭვო იყო — 1999 წლის მარტში იუგოსლავიის არმია საკმაოდ მტკიცედ აკონტროლებდა კოსოვოს. მსუბუქად რომ ვთქვათ, ტარჩისგან სარდალი ვერ გაიმოვიდა. მის დამსახურებად ერთადერთი ის შეიძლება ჩაითვალოს, რომ მან პრაქტიკულად მთლიანად გაანადგურა კოსოვო-ალბანელი ისლამისტები. მარქსისტ ტარჩის მუდამ უპიძურესად უარყოფითი დამოკიდებულება პომოდო ისლამისტებთან.

ასე რომ, კოსოვოელი ალბანელების მოძრაობას რელიგიური ხასიათი არ ჰქონდა, მაგრამ დარბეული სერბული ტაძრებისათვის ეს ნუგეშად ვერ გამოდგება.

კოსოვოში მდგომარეობა

ბის მხარდაჭერა ტარჩი 1999 წელს იმდროს. ნატოს მიერ იუგოსლავიის დაპყრობის შედეგად სერბი პოლიციელები და ჯარისკაცები მხარიდან წაიძვნენ. კოსოვო ფორმალურად სარბთაშორისო კონტროლის ქვეშ აღმოჩნდა, მაგრამ სინამდვილეში მას აშშ-ისა და ევროკავშირის წამყვანი ქვეყნების მხრიდან ზურგმხარდაც მთავრობის სათავეში დგომა. მისი პროგრამის საფუძვლად იქცა მხარის დამოუკიდებლობის დაუყოვნებელი გამოცხადება, რაც მოხდა კიდევ 2008 წლის 17 თებერვალს.

მოუხედავად იმისა, რომ კოსოვოს დამოუკიდებლობის აღიარება, საერთაშორისო სამართლის თვალსაზრისით, საეჭვო საკითხია, გაეროს წევრების უმრავლესობა არ აღიარებს სერბეთისაგან მის გამოყოფას, ფაქტობრივად, მხარეს (აშშ-ის, ევროკავშირისა და ნატოს მფარველობით) სწორედ ტარჩი ხელმძღვანელობს. ოთხი წლის განმავლობაში მან მოახერხა, კიდევ ერთხელ მოეზო საპარლამენტო არჩევნები და შეინარჩუნებინა თანამდებობა. მას იღებენ ვაშინგტონის, ბრიუსელის, ბერლინისა და სხვა დასავლური დედაქალაქების სახელისუფლო კაბინეტებში. დასავლეთს სულაც არ აზოტოებს, რომ ამ ადამიანს კაცობრიობის წინაშე ჩადენილ უსასტიკეს დანაშაულებში სდებენ ბრალს.

ტარჩის კრიმინალურ წარსულსა და ანმყოფე, დიდი ხანია, იწერება. ჯერ კიდევ 1999 წელს ამერიკულმა გაზეთმა „The New York Times“-მა „გველი“ თავისი მონიშნულმა დევე-

გოვას მომხრეებს დაუთმო. მოუხედავად ამისა, „გველი“ ხელისუფლებაზე პრეტენზიებს არ მალავდა. პირველი მარცხის შემდეგ ის კიდევ დიდხანს ითხოვდა პრემიერის პოსტს, შედეგად კი თავისი პოტიფე ბაიარამ რეჟიმის დანიშნით დაკმაყოფილდა. შემდეგ კი შექმნა „ჩრდილოვანი ხელისუფლება“. საბოლოოდ 2007 წლის შემოდგომაზე კოსოვოს დემოკრატიულმა პარტიამ გამარჯვება მოიპოვა, ტარჩსაც ედირსა მთავრობის სათავეში დგომა. მისი პროგრამის საფუძვლად იქცა მხარის დამოუკიდებლობის დაუყოვნებელი გამოცხადება, რაც მოხდა კიდევ 2008 წლის 17 თებერვალს.

მოუხედავად იმისა, რომ კოსოვოს დამოუკიდებლობის აღიარება, საერთაშორისო სამართლის თვალსაზრისით, საეჭვო საკითხია, გაეროს წევრების უმრავლესობა არ აღიარებს სერბეთისაგან მის გამოყოფას, ფაქტობრივად, მხარეს (აშშ-ის, ევროკავშირისა და ნატოს მფარველობით) სწორედ ტარჩი ხელმძღვანელობს. ოთხი წლის განმავლობაში მან მოახერხა, კიდევ ერთხელ მოეზო საპარლამენტო არჩევნები და შეინარჩუნებინა თანამდებობა. მას იღებენ ვაშინგტონის, ბრიუსელის, ბერლინისა და სხვა დასავლური დედაქალაქების სახელისუფლო კაბინეტებში. დასავლეთს სულაც არ აზოტოებს, რომ ამ ადამიანს კაცობრიობის წინაშე ჩადენილ უსასტიკეს დანაშაულებში სდებენ ბრალს.

ტარჩის კრიმინალურ წარსულსა და ანმყოფე, დიდი ხანია, იწერება. ჯერ კიდევ 1999 წელს ამერიკულმა გაზეთმა „The New York Times“-მა „გველი“ თავისი მონიშნულმა დევე-

ბის მკვლელობაში დაადანაშაულა. 2005 წელს შვეიცარულმა გამოცემამ „Weltwoche“-მ გამოაქვეყნა გერმანული სადაზვერვო სამსახურის მოხსენებიდან ამონარიდები. მასში ტარჩის ლიდარულად აღიარებული ერთ-ერთ მთავარ დამკავშირებელს პოლიტიკასა და ორგანიზებულ დანაშაულს შორის. სამი წლის შემდეგ კი გამოვიდა ჰააგის ტრიბუნალის ყოფილი პროკურორის, კარლა დელ პონტეს წიგნი სახელწოდებით „ნადირობა“, რომელშიც მოთხრობილი იყო ისტორია, რომლის თანახმადაც ტარჩი არაფრით განსხვავდება აფრიკელი კაცობრიობისაგან.

მისი მონაცემებით, 1999 წელს კოსოვოს განმათავისუფლებელი არმიის პოტიფე-კეზმა დაახლოებით 300 სერბი და არაალბანელი გაიტაცეს და ალბანეთში გადაიყვანეს. სუსტები და ავადმყოფები მაშინვე დახოცეს, ჯანმრთელებსა და ძლიერებს კი ჯერ საქონელივით კვებავდნენ, შემდეგ კი იატაკქვეშა საოპერაციოებში აგზავნიდნენ. იქ ქირურგები (არამხოლოდ ალბანელები) მათ გულსა და თირკმელებს აცლიდნენ. ამის შემდეგ ორგანოებს ევროპაში, ისრაელსა და თურქეთში აგზავნიდნენ. მთავად ტარჩი ტყვეებს არ ანაგზავნდა, მაგრამ ორგანოების გაყიდვად მიღებული შემოსავლის 80%-ს იჯივად. მოუხედავად ამისა, ჰააგის ტრიბუნალმა გადაწყვიტა, არაფერი გამოეძიო. როგორც დელ პონტე წერს, მოსამართლეებმა „გველის“ სანაღამდეგო 400-მდე სამხილის განადგურება ბრძანეს.

2010 წლის დასასრულს ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის შვეიცარულმა დელუტატმა დიკ მარტემ თავისი მოხსენება გამოაქვეყნა. მასში ნათქვამი იყო, რომ ჯერ კიდევ 1990-იან წლებში დასავლეთის ქვეყნების ლიდერების მაგიდაზე იყო აღამიანების გატაცებასთან ტარჩის კავშირზე, ორგანოებით ვაჭრობასა და შეპყრობით მკვლელობაზე. ეს ინფორმაცია არავინ „შენიშნა“.

ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის ინიციატივით, დაიწყო გამოძიება. გაირკვა, რომ კოსოვოში ორგანოებით ვაჭრობა 2008 წელს დაიწყო. ხელისუფლების მფარველობით მოღვაწე კლინიკა „მედიკუსი“ დონორებს იზიდავდა, ორგანოებს აჭრიდა და ფულს არ უხდიდა. ამ პერიოდში კი კოსოვოს მთავრობას ტარჩი ედგა სათავეში.

ყველაფერი შერჩა. ხაშიმ ტარჩი „ჩვენი კალენილის“ ყველაზე თვალსაჩინო მაგალითია. სერბეთისგან კოსოვოს მოწყვეტის საკაცლოდ, აშშ-მა და ევროკავშირის წამყვანმა ქვეყნებმა მას კაცობრიობის წინაშე ჩადენილი დანაშაულები ააბიჯეს. თუ ლიბერლის კაცობრიობა დიქტატორი ტილორის ჰააგის ტრიბუნალმა გაასამართლა, ტარჩის ეს სასამართლო ვეღარ შესწვდა. ეს ადამიანი ახლა ლამის უმთავრესი პოლიტიკური ფიგურაა ბალკანეთის პოლიტიკაში. ცხადია, არ ითვლებიან ისინი, ვინც ამ პოლიტიკური მოღვაწის, ბოევიკის, ბანდიტისა და მფატრავის უკან დგანან.

perevodika.ru



სირიის წინააღმდეგ გადადგმული ყველაზე სავარაუდო მომდევნო ნაბიჯი იქნება იმის მცდელობა, რომ „საქმე“ საერთაშორისო სისხლის სამართლის სასამართლოს გადაეცეს, რაც რუსეთის საწინააღმდეგო კიდევ ერთი ღარტყმა იქნება, რადგან ამგვარი გადაცემა შესაძლებელია მხოლოდ უშიშროების საბჭოს ბავლით. შესაძლოა, წინ ვეჭვოს ახალი პროვოკაცია და საგარეოო ჯაშუხი შეიძლება გაჩაღდეს ამსოგრიტი ისტერიის რუსეთის წინააღმდეგ, შეეცდებიან, მის წინააღმდეგ განეწყოს მთელი არაბი და სხვა მუსლიმანი მოსახლეობა.

ԲԱՌՃԱՆՅՈՒՆ



www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

პირსისსულიანი ჩეზოლუხია

16 თებერვალს ნიუ იორკში, გაეროს გენერალურ ასამბლეაზე სირიასთან დაკავშირებული რეზოლუციის პროექტს უყარეს კენჭი. შეთავაზებულ ვარიანტს მხარი დაუჭირა 137 სახელმწიფომ, უარი განაცხადა 12-მა, 17-მა კი საკუთარი პოზიციის დაფიქსირებისაგან თავი შეიკავა. რეზოლუციის წინააღმდეგ გამოვიდნენ რუსეთის ფედერაცია, ჩინეთი, ვენესუელა, კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკა, კუბა, ირანი, ეკვადორი, ნიკარაგუა, სირია, ბოლივია, ზიმბაბვე და ბელარუსი. კენჭისყრის მოტივებთან დაკავშირებით სიტყვით გამოსვლისას რუსეთის მუდმივმა წარმომადგენელმა გაეროში, ვიტალი ჩურკინმა განაცხადა, რომ ეს დოკუმენტი არ შეესაბამება ყველა მხრიდან ძალადობის შეწყვეტის ამოცანას: „დიდწილად ის ჩვენში შემფოთების გამოშვები კი ტენდენციის ანარეკლია, რომელიც ცდილობს სირიის ხელისუფლების იზოლირებას, მასთან რაიმე კონტაქტზე უარის თქმას, პოლიტიკური დარეგულირების ფორმულის გარედან თავს მოხვევას“.

მართალი არიან კომენტატორები, როდესაც წერენ, რომ გენერალური ასამბლეის რეზოლუციების არ გააჩნით იურიდიული ვალდებულების წარმომადგენელი ძალა, მაგრამ აქ არის ერთი ძალიან მნიშვნელოვანი მომენტი. გენერალური ასამბლეის ვალდებულების თანახმად, გენერალური ასამბლეის არ შეუძლია განიხილოს საკითხი, რომელსაც უშიშროების საბჭო განიხილავს. ამრიგად, დასავლურმა ბლოკმა და მისმა ახლოაღმოსავლურმა მოკავშირეებმა, უბრალოდ, დაარღვიეს გაეროს წესდება. ამასთან, სხდომაზე თავმჯდომარე იყო ავსტრალიის, ანუ იმ ქვეყნის წარმომადგენელი, რომელიც პროექტების კოსპონსორია. მიუხედავად მთელი რიგი დიპლომატიების მოთხოვნისა, აეხსნათ, რის საფუძველზე გააძევიანეს ასამბლეაზე რეზოლუცია, რომელიც დღის წესრიგშიც კი არ იყო შეტანილი, ამ კითხვაზე პასუხი არავის გაუცია. უფრო სწორად, გაისმა საკონფერენციო-განმარტებელი, რასაც სხვაგვარად შეიძლება აბსოლუტურად გულახდილი შეფასება ეწოდებოდა.

წინა პროექტთან შედარებით, რომელიც გაეროს უშიშროების საბჭოში იყო წარდგენილი, ამჯერად იქნა საონსორით მეტის მოგროვება მოხერხდა. «საინიციატივო ჯგუფი» ყოფილ წევრებს (ბაჰრეინი, ყაზახეთი, იორდანია, ლიბია, ყაზახი, კუვეიტი, მაროკო, არაბეთის გაერთიანებული საემიროები, საუდის არაბეთი, ომანი, ტუნისი, თურქეთი, საფრანგეთი, ბრიტანეთი და აშშ) დაემატენ ავსტრალია, ანდორა, უნგრეთი, სამხრძნეთი, დანია, კომორის კუნძულები, ნორვეგია, პანამა, კორეა, სომალი, ფინეთი, ხორვატია და ჩერნოგორია. თუ უშიშროების საბჭოს პროექტი ცდილობდა, «სასტარობაზე» მოეხდინა, აქედან, ამჯერად ყველაფერი გაკეთდა იმისათვის, რომ კოსმონავტიკაზე ყველა კომტინენტის ქვეყნები მოეხიდათ, რათა პროექტის

მხარდაჭერის დიდი რეპრე-
ზენტაციულობის შთაბეჭდილე-
ბა შექმნილიყო.

ახალი პროექტი, რომელიც ფორმალურად ევგენიუმე ნარადგინა, პრაქტიკულად სრულად იმორჩება გავრის უშიშროების საბჭოზე 4 თებერვალს წარდგენილ პროექტს. რეზოლუცია, მიუხედავად იმისა, რომ განიკითხავს ნებისმიერ ძალადობას, საიდანაც არ უნდა მოდიოდეს ის", მოთხოვნებს მხოლოდ ქვეყნის ხელისუფლებას უყენებს და არა ოპოზიციას და მოთუმეტეს, ტერორისტებს. რეზოლუციის მეოთხე არსო ცემულია მესამე პუნქტის მექვესე პარაგრაფში, რომელიც ითვალისწინებს „ქალაქებიდან და დასახლებული პუნქტებიდან ყველა სიროული სამხედროსა და შეიარაღებული ძალების გაყვანას და მათ დაბრუნებას ყაზარმებში პირველად დისლოკაციის ადგილის შესაბამისად“. **მშვიდობიანი მოსახლეობის წინააღმდეგ მასობრივი ტერორის პირობებში, სწორადეს მოთხოვნა ყველაზე პირისისხლიანი და მიმართულია იმისაკენ, რომ მოჰყვას რაც შიშილზეა მათი მშვიდობიანი მოქალაქე. რეზოლუციის ყველა მხარდამმართი უნდა აწმობიერებდეს აგას.**

ყურადღების გარეშე არც სხვა პუნქტები უნდა დარჩეს. ერთ-ერთში სირიის ხელისუფლებას ევალება, უზრუნველყოს საფრთხისგარეშე მასმედია სრული და დაუბრკოლებელი ნდობით სირიის არაპატივცემული რესპუბლიკის ყველა რაიონთან და თავისუფალი გადაადგილების საშუალებით მდგომარეობის ადგილზე შესწავლისა და ინციდენტების კვალზე მიყოლისათვის. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, **ძვეყანაში უნდა აღიშვას ყველაზე მაღალი მიდამო საშუალება, რათა გაჩაღდეს ყველაზე დამანგრეველი საინფორმაციო ომი სირიის წინააღმდეგ და ამ მიმართულებით.**



**ტვინების გაშვება სოციალურად არა
მხოლოდ ხინჯურად, არამედ
გამომგონებლურად. მეგალითად, ახლა
სირიელი გოგონები, რომლებიც საკრებო
დამონსტრაციებზე დადიან, სახეზე სისხლის
მჩაქვებს იხატავენ. როგორი გამომგონებელი?**

საშუალებებს სრული თავისუფლება უნდა მიენიჭოთ.

კიდევ ერთი უმნიშვნელო-
ვანესი პუნქტის თანახმად,
დადგენილი ფაქტის სახითაა
წარმოდგენილი, რომ სიირის
ხელისუფლება სისტემატიუ-
რად და მასობრივად არღვევს
აღმართის უფლებებს და მ-
ღახავს მათ ძირითად თავ-
სუფლებებს, იყენებს ძალას
სამოქალაქო პირებისადმი,
ხოცავს და დევნის პროტეს-
ტის გამომხატველებს, უფლ-
ვადამცველებს, ჟურნალის-
ტებს, უკანონოდ აპატიმრებს
აღამართებს, ძალადობრივად
აქრობს მათ, უზღუდავს სამე-
დიცინო დახმარების მიღების
სამუშაულებებს, აწამებს, სას-
ტიკად ექცევა, სექსუალურად
ძალადობს ბავშვების მიმარ-
თავ ე. კ. ეს ჩამონათვალი სხვა
არაფერია, თუ არა მომავალი
საბრძოლვეო დასკვნა საერ-
თმორიხო სისხლის სამართ-
ლის სასამართლოსთვის. არა-
ნაირი მნიშვნელობა არ აქვს
იმას, რომ სიირა არაა საერთა-
მორიხო სისხლის სამართლის
სასამართლოს წევრი და არ
მოუხდენია რატიფიცირება,
**სუდანისა და ლიბიის შემ-
თხვევაში უკვე ვხახთ,
რომ არაწევრების წინა-
აღმდეგაც საჰმის წამო-
წყებაა პრობლემა არ წა-
რმოადგანს. მითხვათ,
რომ რეზოლუციის ერთ-
ერთ პუნქტში პირდაპი-
რად მინიშნავალი, რომ
უპირდაპირი კასუსის
გებაში მიყვამ ადამიან-**

ნის უფლებათა დარღვევისათვის, მათ შორის იმ შემთხვევებისთვისაც, რომლებიც, შესაძლოა, განხილულ იქნეს საერთაშორისო დანაშაულად.

სირიის წინააღმდეგ გადამგზავნი ყველაზე საგარეო დომინანტო ნაბიჯი იქნება იმის მცდელობა, რომ „საქმე“ საერთაშორისო სისხლის სამართლის სასამართლოს გადაეცეს, რაც რუსეთის წინააღმდეგო კიდევ ერთი დარტყმა იქნება, რადგან ამგვარი გადაწყვემა შესაძლებელია მხოლოდ უშიშროების საბჭოს გავლით. შესაძლოა, წინ ვეტოს ახალი პროუკურაცია და საბოლოო ჯამში შეიძლება გაჩაღდეს მათობრივი ისტერია რუსეთის წინააღმდეგ, ადგილი ექნება მცდელობას, მის წინააღმდეგ განეწყოს მთელი არაბი და სხვა მუსლიმანი მოსახლეობა. არც იმის გამორიცხვა შეიძლება, რომ ეს სიმძლავრე (ყველა მიხედვით გამოქვეყნებული და ყველასათვის კარგად გასაგები შედეგებით) არის კიდევ დასავლეთის მთავარი მიზანი, განსაკუთრებით რუსეთის საპრეზიდენტო არჩევნების წინა და მის შემდგომ პერიოდში.

ეს ისტერია კი სულ უფრო და უფრო ძლიერდება და მნიშვნელოვნად სცდება გაროს ფარგლებს. მხოლოდ უკანასკნელ დღეებში მსოფლიო მასმედიაში გავრცელა ინფორმაცია, თითქმის სირიის ხელიწაფულდება რუსი სპეციალისტების კონტროლით ქიმიურ

იარაღს იყენებს. გარდა ამისა, 16 თებერვალს ევროპარლამენტმა ცალსახად ანტირუსული სულისკვეთების ერთობადად ორი რეზოლუცია მიიღო. პირველი რეზოლუცია რუსეთს განიკითხავდა 4 თებერვალს სირიის რეზოლუციასთან დაკავშირებით ვეტოს უფლების გამოყენების გამო და მოუწოდებდა, შეწყვიტოს სირიისათვის იარაღის მიწოდება. ევროპარლამენტმა დაავალა კეტრინ ეშტონს, „უზრუნველყოს გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციის მიღება“ რუსეთთან და ჩინეთთან მუშაობის შედეგად. მეორე რეზოლუცია რუსეთს გრიგორი იავლინსკის პრეზიდენტობის კანდიდატად დაურეგისტრირებლობის გამო განიკითხავს, მაგრამ ძალიან საინტერესოა, რომ სირიასთან დაკავშირებული პოზიციის გამო რუსეთი ამ რეზოლუციამდე კი გაიკიცხს. მიუხედავად იმისა, რომ ეს ორი რეზოლუცია ერთ დღეს იქნა მიღებული და ამგვარი განმეორება ერთი შეხედვით უცნაურადაც კი გამოიყურება, სინამდვილეში რუსეთის შიდა და საგარეო პოლიტიკის ურთიერთკავშირზე მინიშნება საცხებით ნათელია.

რაც შეეხება სირიის წინააღმდეგ მიღებულ რეზოლუციას, ერთი შეხედვით, მას არ აქვს იურიდიული ვალდებულების წარმოშობის ძალა და ახალს ვერაფერს იძლევა. მაშ, როდის-თვის იყო ის საჭირო? პასუხი მარტივია: **სორცეილდება**

მსოფლიო საზოგადოება-
რივი უპრის მასშობრივი
ზომებირება. ახლა ჩრდი-
ლოატლანტიკურ ალიანსის
სჭირდება მორალური ლე-
გიტიმაცია აგრესიის ღია
შეპასუხების. პარასიის
ფარული ეტაპი ახლად,
თუმცა მისი ყველა სანი-
დუშლო ზამბარა ჯერ არ
ჩანს. მაგალითად, როგორია
ამ ომში სირიის მეზობლისა და
ნატოს წევრი ქვეყნის — თურ-
ქეთის როლი? რა საიდუმლო
ხერხებით გაიზარდა თურქე-
თის ხელისუფლების მფარვე-
ლობის ქვეშ მყოფი „სირიის
თავისუფალი არმიის“ შემად-
გენლობა ორ თვეში 150 ადამი-
ანიდან 40 ათასამდე და რომე-
ლი ქვეყნის მოქალაქეები არი-
ან ამ არმიის ჯარისკაცები? ოდესმე ცნობილი გახდება, თუ
ვისი ბოჟჯეტებიდან იხარჯება
მილიონობით დოლარი პოლი-
ტიკური შეთქმულებისა და მე-
ამოხეტა ბანდების დასაფი-
ნანსებლად, „გლობალურ“ მას-
შვადში მათი საინფორმაციო
მხარდაჭერის უზრუნველსა-
ყოფად.

ტვინების გამორეცხვა ხორციელდება არა მხოლოდ ცინიკურად, არამედ გამომგონებლურადაც. მაგალითად, ახლა სირიელი გოგონები, რომლებიც საპორტეტსო დემონსტრაციებზე დადიან, სახეზე სისხლის ცრემლებს იხატავენ. როგორი გამოგონებაა? დასავლური მედია კი ოპონიციზზე დაყრდნობით იყენებს, რომ სახელმწიფო საავადმყოფოები დემონსტრაციებზე დაჭრილებს არ იღებს. ამგვარი მჭირიხებისაგან იქმნება სურათი, რომლის კულმინაციაც ისაა, რომ თურქი „ხელით სუფლებს იტაცებს და ანამებს ათი წლის ასაკის ბავშვებს“. პარალელურად **კატასტროფული სისწრაფით იზრდება მშვიდროვანი მოსახლეობას შორის ბარდაცვილიშაგის რაოდენობა — ამჟამად საშპარის უკვე 7 ათასი მოკლულაა.**

უნდა ველოდოთ უფრო სუ-
ლისშემძვრელ ცნობებს,
რადგან მსოფლიო საზოგად-
ოებრივი აზრი დუდილის
ზღვარზე უნდა მივიდეს.

[illegible]

დღეს პოლიტიკურ ხრიკებში გაურკვეველ ადამიანებსაც ექნებოდათ, რომ ვადაც ბაშარ ასადის რეჟიმი ფასს, იქნება თეირანის მიერ შექმნილი ახლო აღმოსავლეთში ირანული გავლენის უზრუნველყოფელი მედილი ინფრასტრუქტურაც, რომელიც ამ რეგიონში ამერიკა-ისრაელის ტოტალური კონტროლის დამყარების საშუალებას არ იძლევა.

ფედერალური სარეზერვო სისტემა რჩენითა და სიმართლით
ემსახურება ამერიკელ ხალხს (და მასთან ერთად მთელ კაცობრიობასაც)
უკვე საკმაოდ სოლიდური პერიოდის — 92 წლის განმავლობაში, ამიტომ
თამაგად შეიძლება მიღწეული შედეგების გადახედვა. შედეგები კი
შთამბეჭდავია. 1913 წელს აშშ-ის სახელმწიფო ვალი სამ მილიონ
დოლარზე ოდნავ ნაკლები იყო. ამჟამად „დემოკრატიის“ მთავარი
ბასტიონის ნაციონალურმა ვალმა 14 ტრილიონს გადააჭარბა.
ყოველდღიურად ვალი მილიარდ 680 მილიონი დოლარით იზრდება.

ფედერალური სარეზერვო სისტემა — აშშ-ის ნამდვილი მეპატრონე

დროდადრო პლანეტის საქმიანი აქტივობის ნორმალური მდინარეა წყდება და გამოჩენილი ბიზნესმენები, ბანკირები, საბირჟო ტრეიდერები, ფონდების მმართველები, მათთან ერთად კი პოლიტიკოსებიც, მინისტრებიც, ნავთობმაგნატებიც, ნარკომოვაჭრეებიცა და ჟურნალისტების მრავალათასიანი არმიაც სულგანებულები ისმენენ გამხდარი მოხუცის, ალან გრინსპენის გამოსვლას. ეს უკანასკნელი კი აუწყებს მსოფლიოს ფედერალური ფონდების საპროცენტო განაკვეთების მომატების ან დაკლების შესახებ. მოხუცი პირს მომუწავს და პლანეტაზეც მკვდარი მდუმარება მეფდება... რამდენიმე წამი და მსოფლიოს ბირჟების თავზე ატომური სოკოსავით იშლება ისტერიული აქტივობა, რომლის შედეგადაც ბაზარი ერთბაშად იჩეხება უფსკრულში ან ცაში აიჭრება.

წლიდან წლამდე ამ რიტუალურ სიგეზე დაკვირვებით მუდმივად ისმის კითხვა: მაინც ვინაა აქ ქათამი და ვინ — კვერცი? მსოფლიო ეკონომიკა თუ ფედერალური რეზერვის მმართველობის თავმჯდომარე? ვინ ვის განსაზღვრავს და განაპირობებს ბოლოს და ბოლოს? გასაგებია, რომ თანამედროვე ეკონომიკაში მატერიალურის ან იდეალურის პირველობა არანაირ როლს არ ასრულებს: ის, უკვე დიდი ხანია, სულ სხვა — სოციალური მითოლოგიის კანონებით ცხოვრობს. გარდა ამისა, ალან გრინსპენი, ბოლოს და ბოლოს, ერთი ჩვეულებრივი უწყების ჩვეულებრივი არჩევითი ჩინოვნიკია. მაშ რატომაა, რომ თვით აშშ-ის პრეზიდენტიც კი „არასწორი“ სახელმწიფოების დაბომბვის სისტემატიური მუქარებით ვერ ახერხებს მსოფლიო ბაზრების იმის მესახედით შერყევასაც კი, რასაც უბრალო გამოსვლით ახერხებს ერთი ჩვეულებრივი მოხუცი? მის ზურგს უკანაც სახელმწიფოში წამდები უხილავი სახელმწიფო — რაღაც ამერიკული ვატიკანის მავგარი ალმარეკანია.

ფედერალური სარეზერვო სისტემა არ არის ფედერალური, არ გააჩნია არანაირი რეზერვი და, სისტემა კი არა, კრიმინალური სინდიაკატი.

1913 წლის 23 დეკემბერს აშშ-ის კონგრესის საკანონმდებლო აქტით შეიქმნა ფედერალური სარეზერვო სისტემა, რომელიც ცენტრალური ბანკის ფუნქციებს ასრულებდა. ფედერალური სარეზერვო სისტემა შედგება შვიდი გუბერნატორისაგან — მმართველობის წევრებისაგან, რომელთა შტაბბინაც ვაშინგტონში მდებარეობს და 12 სარეზერვო ბანკისაგან, რომლებიც ქვეყნის მსხვილ ქალაქებშია განლაგებული. ფედერალური რეზერვის შესახებ კანონის პრეამბულაში საუბარია წამოწყების კეთილ მიზ-

ნებზე: „ვალუტის ელასტიურობის უზრუნველსაყოფად, კომერციული ვექსილების აღრიცხვისთვის, ამერიკის შეერთებული შტატების საბანკო მოქმედებებზე უფრო ეფექტური მეთოდურების დანერგვისა და სხვა ამოცანებისთვის“.

ფედერალური სარეზერვო სისტემა რწმენითა და სიმართლით ემსახურება ამერიკელ ხალხს (და მასთან ერთად მთელ კაცობრიობასაც) უკვე საკმაოდ სოლიდური პერიოდის — 92 წლის განმავლობაში, ამიტომ თამაგად შეიძლება მიღწეული შედეგების გადახედვა. შედეგები კი შთამბეჭდავია. 1913 წელს აშშ-ის სახელმწიფო ვალი სამ მილიონ დოლარზე ოდნავ ნაკლები იყო. ამჟამად „დემოკრატიის“ მთავარი ბასტიონის ნაციონალურმა ვალმა 14 ტრილიონს გადააჭარბა. ყოველდღიურად ვალი მილიარდ 680 მილიონი დოლარით იზრდება.

რა მოხდება, როდესაც, მაგალითად, ჩინურ და იაპონურ სახელუტო რეზერვებს ევროში გადაიყვანენ? ამის წარმოდგენაც კი საშინელებაა. ამერიკის შეერთებულ შტატებს 30-იანი წლების დიდი დეპრესია სამოთხეში გასეირნებად მოაგონდება.

მაგრამ ეს არასდროს მოხდება. ეს ქვეყნები თავიანთ სახელუტო რეზერვებს სხვა ვალუტაში არასდროს გადაიტანენ. „მესამე მსოფლიოს“ არც ერთი ქვეყნის არანაირ ცენტრალურ ბანკს ამის უფლება არასდროს მისცემენ. ყველა იმას გააკეთებს, რასაც ეტყვიან. „მესამე მსოფლიოს“ თვით რეზერვს გადატანაზე აზრიც კი არ გაუელვებს, თვითმკვლელები ხომ არ არიან? შეხედეთ, რა უშფოთველობითა და ღირსებით ატრიალებს ალან გრინსპენი ფინანსურ ბორბალს: ფედერალური საპროცენტო განაკვეთის მეოთხედი იქით მიდის, მეოთხედი — უკან



«დემოკრატიის» მთავარი ბასტიონის ნაციონალურმა ვალმა 14 ტრილიონს გადააჭარბა. ყოველდღიურად ვალი მილიარდ 680 მილიონი დოლარით იზრდება

ბრუნდება! გაიხედავ და მსოფლიო ეკონომიკა უმკაცრეს კრიზისშია ჩაფლული: უკვე ხუთი წელია, საბირჟო ინდექსი „Dow Jones Industrial“-ი 10-დან 11-მდე ვინრო დერეფანში ჯიუტად ბარბაცებს და ვირტუალურად აღწევს თავს თითქოსდა გამოუვალ მდგომარეობაში ჩავარდნას.

ნუ შევეცდებით, გამოვიცნოთ, აინ რენდის აღსაზრდელებმა იცინა თუ არა რაიმე ისეთი, რაც თავდაჯერებულ ბაზას მატებთ, თუ ბლეფით გააქვთ თავი. მთავარი ისაა, რომ აღსრულდეს პოზიტიური მოსაზრებები და არ აიჭრას სარეზერვო სისტემის სამზარეულოში შეხედვა და ფარულ მატინაციებში გარკვევა ხელს არაფერს შეუშლის.

კილის კუნძულზე გამართულ შეკრებაზე, მაგრამ ჟურნალისტებმა, დიდი ხანია, დააგეგმეს ეს კონსპიროლოგიური დესერტი. სხვებზე კარგად ეს საკუთარი სახელობის ჟურნალის დამაარსებელ სახელგანთქმულ ჩარლზ ფორბსს გამოუვიდა. ჯერ კიდევ 1916 წელს მან თანამემამულეებს კარგი ამბავი აუწყა: „წარმოიდგინეთ ყველაზე ძლიერი ბანკირების კომპანია, რომელიც ჩუმიდ ტოვებს ნიუ-იორკს კერძო სარკინიგზო გაგონით შუალამისას. სამხრეთისაკენ ასობით მილის გაგონით ისინი გადასხდებიან უცნობ კატერში, რომელსაც ისინი გაუდაბნოებულ, მხოლოდ ერთი მუჭა მოსამსახურეებით დასახლებულ კუნძულზე მიჰყავს. კუნძულზე ბანკირები მთელი კვირის განმავლობაში უმკაცრესი გასაიდუმლოების პირობებში ცხოვრობენ, ერთმანეთს მხოლოდ სახელებით მიმართავენ, რომ მოსამსახურეებმა მათი გვარები არ გაიგონ და მსოფლიოს არ ამცნონ ამერიკის ფინანსურ ისტორიაში ყველაზე უცნაური და ყველაზე გასაიდუმლოებული ექსპედიციის შესახებ. შე არ

ვფანტაზიორობ, უბრალოდ, პირველი ვუამბობ მსოფლიოს სახელგანთქმული ჩვენი ახალი სახელუტო სისტემისათვის საფუძვლადქცეული „ოლდრიფის სახელუტო ანგარიშის“ შექმნის წამდვილ ისტორიას. შეხედრის გასაიდუმლება მთავარი იყო. საზოგადოება ვერც კი უნდა მიმხვდარიყო, თუ რა ხდებოდა. სენატორმა ოლდრიფმა ინსტრუქტირება გაუწია ყველა მონაწილეს, რათა ისინი შეუმჩნევლად შემძვრალიყვნენ კერძო ვაგონში, რომელიც სარკინიგზო ხელმძღვანელობის განკარგულებით მიტოვებულ ბაქანზე იდგა. ნიუიორკელი რეპორტიორები გასულელეებულნი დარჩნენ... ნელსონ ოლდრიფმა გააფრთხილა პენრი, ფრენკი, პაული და პაიეტი, რომ მათ ჩაკეტილებს მოუწევდათ ყოფნა კუნძულ ჯეკილზე, ცივილიზაციისაგან შორს, მანამ, ვიდრე არ შემუშავდებოდა სამეცნიერო სახელუტო პროგრამა ამერიკის შეერთებული შტატებისათვის. ასე დაიბადა ფედერალური სარეზერვო სისტემა — ის კუნძულ ჯეკილზე შექმნეს პაულმა, ფრენკმა და პენრიმ“.

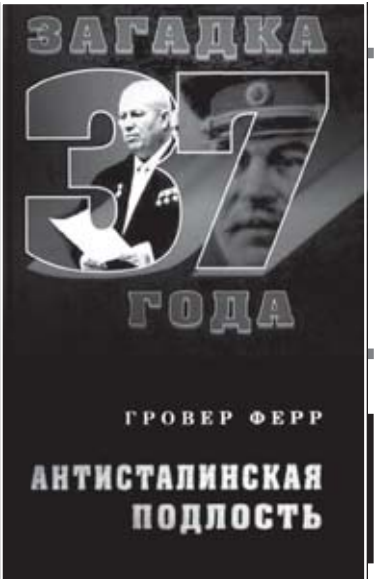
როგორც ხედავთ, კონსპირატორების ტრანსპორტირება დალუქული სარკინიგზო ვაგონებით XX საუკუნის დასაწყისში პოპულარობით სარგებლობდა ოკეანის ორივე მხარეს. და მაინც, „ჯეკილის კუნძულის“ ისტორიაში რაღაც ისე არაა, როგორც საჭიროა. გადაჭარბებულად ჩანს პროვინციალური თეატრის დეტალები: „უგვართოთა კლუბი“, „ლამის ვაგონი“, „მოტყუებული ჟურნალისტები“, „კუნძული ოკეანეში“... უბრალო კონფიდენციალობისთვის სახეებით საკმარისი იქნებოდა რომელიმე მონაწილის ქალაქგარეთ მდებარე ერთ-ერთ სახლში განმარტოება. მაშ, რისთვისღა იყო საჭირო მთელი ეს პელუინი? იმისთვის, რომ სულ რაღაც ორი-ოდე თვის შემდეგ საიდუმლო შეკრების დეტალები პოლიტიკური წვეულების მონაპოვარი გამხდარიყო, თანაც თავად მონაწილეთა ხელშეწყობით?

არ დაიჯერებთ, მაგრამ სწორედაც რომ ამისთვის! კონსპიროლოგების მთელი თაობა იმალებოდა „საიდუმლო შეთქმულების“ დეტალებში ისე, რომ ვერ ხედავდა იმას, რაც პირდაპირი გაგებით ზედაპირზე იდო: **ოპარტიზა „ჯეკილი“ თავიდანვე ჩაპარდინსათვის იყო ჩაფიქრებული! ედგარ ჰოს სტილში მოწყობილი მთელი ანტურაჟი კი ემსახურებოდა უჩვეულო, მაგრამ სავსებით მიზნად მიმართულ მონაწილეს. უილიამ ჰოვარდ ტაფტმა კი არანაირი მარცხი იგემა არჩევნებში და ოფალური კაბინეტი დემოკრატ ვუდრო ვილსონს დაუთმო.**

დემოკრატებმა თავიანთი საკუთარი „კანონი ფედერალური რეზერვის“ შესახებ წარმოადგინეს და დაამტკიცეს კიდევ კონგრესში 1913 წლის 23 დეკემბერს. ეს კიდევ არაა ყველაფერი: **დემოკრატების „კანონი ფედერალური რეზერვის შესახებ“ პრაქტიკულ-**



www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95



გროვერ ფერი

37 წლის გაგნება

ანტისტალინიზმის უნაგუსო

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. №1-7 (139-145)

ნიკიტა ხრუშჩოვმა სამამულო ომის პერიოდში წარუმატებლობანი პირადად სტალინის დაბრუნება, მის უუნარობას, ეჭვიანობასა და სიჯიუტეს. ამის შესახებ ის თავმოყრილ ავტობიოგრაფიულ წიგნში „დასურს მთელი მსოფლიო“.

კერძოდ, ეჭვქვეშ აყენებდა სტალინის თეზის თავდასხმის მოულოდნელობის შესახებ. მის მითითებას, არ აპყრობდნენ პროვოკაციებს, რომლებიც ომის მიზნები შეიძლება გამხდარიყო; იგნორირებული იყო ყოველგვარი ინფორმაცია, რომლებსაც აწვდიდნენ მხედართმთავრები, თუ რომლებსაც იღებდა მტრის პრაქტიკულ მოქმედებათა შესახებ და ცინიკურად შენიშნავდა: „ეს როგორი შორსმჭვრეტელობაა პარტიისა და ქვეყნის ხელმძღვანელების ისტორიის ესოდენ საპასუხისმგებლო მომენტში?“

ხრუშჩოვის ასეთ თავდაჯერებულ სისულელეებს უამრავი მოწმე აქარსყლებს, უწინარეს ყოვლისა კი, ის ადამიანები, რომლებმაც განსაკუთრებული პირადი წვლილი შეიტანეს ფაშისმზე გამარჯვების საქმეში.

სტალინმა „მხადგელობაში არ მიიღო“ გაფრთხილება ომის დაწყების თაობაზე

ავიაციის მთავარი მარშალი ალექსანდრ გოლოვანოვი ამ თემის განხილვისას მიიღის ერთადერთ სწორ დასკვნამდე: „მოულოდნელი თავდასხმის“ გამო პასუხისმგებლობის დაკისრება მხოლოდ ერთი ადამიანისათვის უსამართლობაა. იგი, ისევე, როგორც გამარჯვების დაფნის გვირგვინი, თანაბრად უნდა განაწილდეს იმათზე, ვისაც იმ წლებში მნიშვნელოვანი თანამდებობები ეკავათ არმიასა და სახელმწიფოში.

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ გამოცემული დოკუმენტები ადასტურებს: სტალინი და საბჭოთა ხელმძღვანელობა ელოდნენ თავდასხმას, მაგრამ ცნობები, რომლებსაც მრავალი წყაროდან იღებდნენ, ბუნდოვანი, გაურკვეველი და ურთიერთგამომრიცხავი იყო. ზოგიერთი მკვლევარი ორ მთავარ პრობლემას გამოყოფს: წინასწარგანზრახული დეზინფორმაციის სიუხვე და საბჭოთა ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული სადაზვერვო მონაცემების წინააღმდეგობრიობა.

შეგახსენებთ: გერმანიის არმიამ თავდასხმის მზადების პროცესში აქტიურად აამოქმედა წინასწარმეზღუდებული დეზინფორმაციის დეტალური გეგმა საბჭოთა ხელმძღვანე-

ლობის დასაბნელებად და შესაცდენად. გამოქვეყნებულია 1941 წლის 15 თებერვლის ბრძანება, რომელსაც ხელს აწერს კეიტელი.

ამ პრობლემაზე მუშაობის პროცესში ისტორიკოსმა ვადიმ კოჟენოვმა ყურადღება მიაქცია ფაქტს, რომელიც მონიშნავს, რომ აღნიშნულ შემთხვევაში აშშ-ის პრეზიდენტმა ფრანკლინ რუზველტმა, საბჭოთა ხელმძღვანელობის პოზიციასთან შედარებით, გაცილებით მეტი შეცდომა დაურთო. საქმე, უწინარეს ყოვლისა, ეხება პერლ-ჰარბორზე იაპონელების თავდასხმას, რაც მანვერ გათვალა. მაგრამ, შენიშნავს კოჟენოვი, ისტორიკოსებს აზრადაც არ მოსდით, გაამტყუნონ რუზველტი ამის გამო.

რაც შეეხება ხრუშჩოვის საყვედურებს, მათგან ბევრი შეიძლება თვით მომხსენებლის წინააღმდეგ შემოებარებით: მაგალითად, თუ სტალინს დაადანაშაულებენ იმის გამო, რომ მან ვერ გამოაცნო პიტლერელთა თავდასხმის დრო და მთავარი მიმართულება, ეს ნიშნავს, რომ დამხრალელები თვითონ მოექცევიან „პიროვნების კულტის“ გავლენის ქვეშ, ანუ სტალინს, რომ სრულად ირწმუნებენ მის ზეადამიანურ წინასწარმეტყველურ უნარს, რომელიც მან, გაუგებარი მიზეზების გამო, ვერ გამოიყენა.

მართალია, ხრუშჩოვი შეგნებულად არ შეხებია ლალატის საკითხს, მაგრამ განსაიდუმლოებული და გამოქვეყნებული დოკუმენტებით შეგიძლია დავასკვნათ, რომ გამცემლობას მართლაც ჰქონდა ადგილი. მაგალითად, დასავლეთის ფრონტზე ნითელი არმიის მასშტაბურ დამარცხებაში ფაქტობრივი დამნაშავე იყო გენერალი დ. პავლოვი.

გროვერ ფერი



იგი მონაწილეობდა დამარცხების ორგანიზებასა და შეთქმულებებში გერმანიის სასარგებლოდ.

საბჭოთა კავშირს არ შეეძლო საყოველთაო მობილიზების გამოცხადება, რადგან ეს ომის გამოცხადებად იქნებოდა აღქმული. 1914 წელს ასეთმა მობილიზაციამ გამოიწვია პირველი მსოფლიო ომის დაწყების პროვოცირება. 1941 წელს მობილიზაციის გამოცხადება პიტლერს სერიოზულ საფუძველს მისცემდა ომის გამოცხადებად, საბჭოთა კავშირი კი გერმანია-ბრიტანეთის პაქტის წინაშე უძალო აღმორძდებოდა. 1940 წელს შედგენილი ოპერაცია „ოსტის“ გეგმას გენერალ-მაიორმა მაკსიმ ასეთი მინაწერი დაურთო: „რუსები ჩვენზე თავდასხმით სამსახურს არ გაგვინვენ“, ე.ი. ხელს არ შეგვიწყობენ, არ დაგვეხმარებიან.

სრ კავშირი ვერ ენდობოდა ბრიტანეთის გაფრთხილებებს: ინგლისელები ლამის ღიად და დაუფარავად ცდილობდნენ პიტლერის საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ წასისინებას. და თუ ისინი ვერ მოახერხებდნენ გერმანიასთან სამშვიდობო შეთანხმების დადებას საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ, ძალას არ დაიშურებ-

დნენ, სულ ცოტა, ორივე ქვეყნის დასასუსტებლად ისე, როგორც ამას ელტვოდნენ დიდი ბრიტანეთის მმართველი წრეების წარმომადგენლები.

მარშალი მერეტკოვი, რომელსაც სტალინის მიმართ კეთილგანწყობილებას ვერ დავებრალდებთ, 1968 წელს გამოცემულ თავის მემუარებში აღნიშნავს, რომ ომის წინააღმდეგ შექმნილი ვითარება იყო უაღრესად რთული და დახლართული და რაიმეს წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელი იყო. მარშალმა ჟუკოვმა, რომელმაც ხრუშჩოვის ზეობის პერიოდში ნიკიტას დაუჭირა მხარი, თავისი ცხოვრების მიწურულს მტკიცედ განაცხადა, რომ საბჭოთა კავშირმა სტალინის ხელმძღვანელობით გააკეთა ყველაფერი, რისი შესაძლებლობაც მაშინ არსებობდა პიტლერიზმთან შესაბამელად.

საბჭოთა მხედართმთავრების მოსაზრებები იმის თაობაზე, თუ როგორ უნდა მოემზადებინათ შეიარაღებული ძალები შესაძლო თავდასხმის მოსაგერიებლად, ხშირად ურთიერთსაწინააღმდეგოა.

და კიდევ ერთი ფაქტის შესახებ, რომელსაც ანტისტალინელები განსაკუთრებული მონდობებით ატრიალებდნენ. საქმე ეხება ცნობილ საბჭოთა მზვერავ რიხარდ ზორგეს, რომელმაც იაპონიაში გერმანიის საელჩოს წყაროდან მიღებული ცნობების საფუძველზე შედგენილი ინფორმაცია წარუდგინა მოსკოვს, რომ გერმანია საბჭოთა კავშირს თავს დაესხმება 1941 წლის 22 ივნისს. სტალინმა ეს შეტყობინება არაფრად ჩააგდო. როგორც გაირკვა, ზორგეს ეს შეტყობინება ხრუშჩოვის დროინდელი დათბობის პერიოდში შედგენილი ნაყალბევი გამოდგა, ანუ ფალსიფიცირებულია. დაინტერესებულმა მკითხველმა ამის შესახებ დანერვილებითი ცნობები მიი-

ღოს გაზეთ „კრასნაია ზვეზდას“ 2001 წლის 16 ივნისის პუბლიკაციიდან — „1941 წლის 22 ივნისი. შეიძლება, რომ ყველაფერი სხვაგვარად ყოფილიყო?“, ასევე ინტერნეტსაიტებიდან: http://www.redstar.ru/2001/06/16_06/4.html.

გორონცოვის შეტყობინება

„დახურულ მოხსენებაში“ ხრუშჩოვი საკუთარი პოზიციის გასამარებლად ასახელებს ბერლინში საბჭოთა სამხედრო-საზღვაო ატაშეს, პირველი რანგის კაპიტნის 1941 წლის 6 მაისის პატიკას ასახელებს, რომელშიც ნათქვამი იყო: „საბჭოთა ქვეყნებში ბოზერმა... ჩვენი საზღვაო ატაშეს თანაშემწეს აცნობა პიტლერის მთავარბანაკის ერთ-ერთი ოფიცირის ნათქვამი, რომ გერმანელები 14 მაისისთვის ამზადებენ სსრკ-ში შეჭრას ფინეთიდან, ბალტიისპირეთიდან და ლატვიიდან. ამასთან, განზრახული აქვთ ძლიერი საავიაციო დარტყმების განხორციელება მოსკოვსა და ლენინგრადზე და საპრაპუტო დესანტის გადმოსხმა საზღვრისპირა ციხეებში...“

ამ შემთხვევაში ჩვენ ზუსტად ვიცით, რომ ხრუშჩოვმა შეგნებულად იცრუა, რადგან ხელთ გვაქვს ადმირალ კუზნეცოვის შეტყობინების ტექსტი, რომელიც მან სტალინს გაუგზავნა ვორონცოვის დეპეშის გამო და რომელშიც მოკლედ აფასებს მის შინაარსს. მაგრამ კუზნეცოვის მოსაზრება „დახურული მოხსენებიდან“ ამოგდეს, რამაც საფუძვლიანად შეცვალა ატაშეს შეტყობინების არსი. ხრუშჩოვმა შეგნებულად დაუმალა ყრილობის დელეგატებს, რომ სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სარდლობამ ვორონცოვისგან მიღებული ცნობა შეაფასა როგორც დეზინფორმაცია, რომელიც, საბჭოთა ხელმძღვანელობის დაზნევის მიზნით, სპეციალურად იყო შემოგზავნილი.

გორონცოვის დაპაჟის მავალითად მოხმობის ყალბათაადმური იდა, როგორც ჩანს, თვით ხრუშჩოვს ეპუთენოდა. იგი არ ფიგურირებს არც პოსველოვის მოხსენებაში, არც პოსველოვ-ხრუშჩოვის მიერ მომზადებულ ხრუშჩოვის სიტყვის პროექტში (1956 წლის 18 თებერვლი), არ არის იგი არც ხრუშჩოვის მიერ ნაკარნახევ ტექსტებში (1956 წლის 19 თებერვლი). არც ისაა ცნობილი, თუ როგორ აღმოჩნდა ვორონცოვის შეტყობინება ხრუშჩოვის ხელში.

კრებულის „ნ.ს. ხრუშჩოვის მოხსენება სკკპ XX ყრილობაზე სტალინის პიროვნების კულტის შესახებ“ რედაქტორებმა არ გადაბეჭდეს კუზნეცოვის ბარათის ტექსტი და არც მიუ-

თითეს მასზე. წარმოუდგენელია იმის დაშვება, რომ მათ არ იცოდნენ ამ ბარათის ორიგინალის არსებობა, რადგან იგი გამოქვეყნებული იყო პოპულარულ ჟურნალში „Военно-исторический журнал“ (1992 წლის №2-ში, გვ. 39-40).

ხრუშჩოვი ცრუბს და ეს კიდევ ერთხელ წარმოაჩინა ვორონცოვის შეტყობინების ფაქტმა.

საბჭოთა მხარის გადმოცემული ბერბანალები

ხრუშჩოვი: „ცნობილია ასეთი ფაქტიც. საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე პიტლერული არმიის შემოჭრის წინააღმდეგ ჩვენს საზღვარზე გადმოვიდა გერმანელი და გვაცნობა, რომ გერმანიის ჯარებმა მიიღეს ბრძანება, რომ 22 ივნისის ღამის 3 საათზე უნდა დაიწყონ შეტევა საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ. ამის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობეს სტალინს, მაგრამ ეს სიგნალიც უყურადღებოდ დატოვეს“.

ხრუშჩოვის ეს განცხადება არ შეესაბამება ჭეშმარიტებას, მაგრამ ვორონცოვის დეპეშისგან განსხვავებით, რომელიც ბოლო დრომდე გასაიდუმლოებული რჩებოდა, გერმანელი ჯარისკაცის საზღვარზე გადმოსვლის ისტორია ყრილობის დელეგატებს უნდა სსომეზობდა.

ამ ჯარისკაცს ერქვა ალფრედ ლისკოვი. არ შეიძლება იმის თქმა, რომ მისი შეტყობინება უყურადღებოდ დატოვეს. მოხსენება გერმანიის არმიიდან დეზერტირებული ჯარისკაცის დაკავების შესახებ 21 ივნისს, 21:00 საათზე ტელეფონით გადაცა 22 ივნისის ღამის 3 საათსა და ათ წუთზე, თავდასხმამდე 50 წუთით ადრე.

ამრიგად, ხრუშჩოვი ცრუბს, როცა სურს, დაამტკიცოს, რომ ცნობა გერმანელი ჯარისკაცის დაკავების შესახებ დაუყოვნებლივ გადასცეს სტალინს, ეს ერთი. და ცრუბს, როცა აცხადებს, რომ „სიგნალი უყურადღებოდ დატოვეს“. ამას დავუმატოთ, რომ მოსალოდნელი თავდასხმის შესახებ ლისკოვმა თავის მეთაურისგან — ლეიტენანტ შულცისგან 21 ივნისის საღამოს შეიტყო.

ლისკოვი მოსკოვში ჩაიყვანეს. 1941 წლის 27 ივნისს გაზეთმა „პრავდა“ გამოაქვეყნა მისი მონათობი, მისივე ფოტოსურათით და მოწოდებით გერმანელი კარისკაცების მიმართ, გადასულიყვნენ საბჭოთა მხარეს. ზოგიერთი ცნობით, ლისკოვი მალე დაიღუპა, ხოლო სასაზღვრო ნაწილი, რომელიც თავდაპირველად მოხვდა ლისკოვი, რამდენიმე საათში მთლიანად განადგურდა წინასწარ მომზადებული თავდაცვითი ზღუდეების დაცვისას.

ძალადი მინსკი, საპარო დაგომავის შემდეგ. (გუნდასარძივის ფოტო)



დაგეგმვით უნდა განვაცხადოთ, რომ ნიკიტა ხრუშჩოვს ეპისრაპა პერსონალური პასუხისმგებლობა კიევის სამხედრო ოლქის მრავალი ოფიცრის მოსაშვების გამო

მემუარებში, რომლებიც 1960-იანი წლების ბოლოს დაწერა, ხრუშჩოვს აღარ გაუმეორებია საზღვარ-საგდმოულ გერმანელ ჯარისკაცთან დაკავშირებული მისეული მტკიცება და სიტყვაც არ უთქვამს, რომ დეზერტირის მიერ მიწოდებული ინფორმაცია უყურადღებოდ იქნა დატოვებული.

დახვრებილი სარდლები

ხრუშჩოვი ხელიდან არ გაუშვებდა მტკიცებას იმის თაობაზე, რომ 1937-1941 წლებში „ცრუ ბრალდებების საფუძველზე“ და „სტალინის ეჭვიანობის ნიადაგზე“ რეპრესირებული იყო უამრავი საჯარისო მეთაური და პოლიტმუშაკი, თითქმის მთლიანად გაანადგურეს მეთაურთა ის კადრები, რომლებმაც გარკვეული გამოცდილება მიიღეს ესპანეთსა და შორეულ აღმოსავლეთში ომის დროს.

ხრუშჩოვმა „დახურულ მოსხენებაში“ მხოლოდ მინიშნა იმის თაობაზე, რაზეც თავის მომხრეებთან ერთად მომდევნო წლებში გამოქმედებები ილაპარაკებს:

— მარშალი ტუხაჩევსკი და მასთან ერთად 1937 წლის 11 ივნისს გასამართლებული რვა მეთაური თურმე უდანაშაულონი იყვნენ და მათ მსჯავრი დაედოთ ცრუ ბრალდებების საფუძველზე.

— დახვრებილი და არმიიდან დათხოვნის მასშტაბები იმდენად ყოვლისმომცველი იყო, რომ გამოუსწორებელი ზიანი მიაყენა ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობას. რეპრესირებული სარდლები გაცილებით განათლებულები და გამოცდილები იყვნენ, ვიდრე ისინი, ვინც მათ ჩაენაცვლა.

განვიხილოთ ეს დებულებები განსაიდუმლოებული დოკუმენტების ანალიზის მოხმობით:

1. იმ, არცთუ დიდი რაოდენობის მასალებიდან, რომლებიც ცნობილი გახდა სსრკ-ს დამოუკიდებელი, ამკარად გამჟღავნდა, რომ ტუხაჩევსკი და ის მეთაურები, რომლებიც მასთან ერთად იყვნენ მსჯავრდებული, ნამდვილად იყვნენ დამნაშავენი. მაგრამ ფერჯებით განსაიდუმლოებულია ასეთ წყაროთა უმნიშვნელო რაოდენობა, ხელისუფლება არ ჩქარობს, მზის სინათლეზე გამოიტანოს არქივებში დაცული დოკუმენტები — დაკითხვების ოქმები, ღია და დახურული სასამართლო პროცესების სტენოგრაფიული ჩანაწერები.

პირველწყაროები დუმს. მაგრამ, თუ ხმა ამოიღეს, მაშინ ბევრი რამ გამჟღავნდება. მაგალითად, ეყოვის ახლახან

გამოქვეყნებული ალიარებითი ჩვენებებიდან მტკიცდება, რომ არსებობდა სამი დამოუკიდებელი, მაგრამ ერთმანეთთან მოქიშვე შეთქმულ სამხედროთა ჯგუფი: პასუხისმგებელ სამხედრო მუშაკთა ჯგუფი, რომელსაც სათავეში ედგა ა. ეგოროვის, ი. გამარკინის, ი. იაკირისა და ი. უბორევიჩის ტროცკისტული ჯგუფი და ტუხაჩევსკის „ოფიცრ-ბონაპარტისტთა ჯგუფი“.

დამახასიათებელი მტრისა; ხრუშჩოვმა 1957 წელს მოითხოვა ტუხაჩევსკისა და სხვა ოფიცერთა რეაბილიტაცია, მაგრამ „სამხედროთა საქმეების“ მეტ-ნაკლებად დეტალური შესწავლა დაიწყო მხოლოდ 1962 წელს. შესაბამისი კომისიის ანგარიში, რომელშიც, ფაქტობრივად, მოცემულია მხედართმთავართა ბრალეულობის დამატებითი მტკიცებულებანი, 1994 წლის ჩათვლით გასაიდუმლოებული რჩებოდა.

2. ხრუშჩოვის დროიდან მოყოლებული, ტუხაჩევსკისა და მასთან ერთად რეპრესირებული მხედართმთავრებს განადიდებენ ლამის საბჭოთა კავშირის გმირების დარად.

რეპრესიების „საშინელი“ მასშტაბების ახსნაც ადვილად ასახსნელია: ხრუშჩოვმა და მისმა მიმდევარმა ისტორიკოსმა მრავალჯერადად გაზარდეს დახვრებილთა და ნითელი არმიიდან დათხოვნის მეთაურების რაოდენობა (იხ. ამ თემასთან დაკავშირებული წერილები, რომლებიც „საქართველო და მსოფლიოში“ გამოქვეყნდა რუბრიკებით „არაპოლიტიკორექტული სიმართლე“ და „უკომენტარო“ მიმდინარე წლის იანვრიდან).

დაბეჯითებით უნდა განვაცხადოთ, რომ ნიკიტა ხრუშჩოვს ეკისრება პერსონალური პასუხისმგებლობა კიევის სამხედრო ოლქის მრავალი ოფიცრის მოსაშვების გამო. კიევის სამხედრო ოლქის სამხედრო საბჭოს მიერ ხელმოწერილ დადგენილებებს იმონებს კენერალი ვოლკოვონოვი. ამ დოკუმენტებში ხრუშჩოვი თავს იწონებს იმით, რომ განხორციელებული აქვს დიდი სამუშაო ნითელი არმიის რიგების მტრული ელემენტებისგან განმედიისა და მათ ადგილზე ლენინ-სტალინის პარტიის ერთგული კადრებით ჩანაცვლების საქმეში. ახალი კადრები, ნათქვამია კიევის სამხედრო ოლქის სამხედრო საბჭოს დადგენილებაში, მტკიცედ არიან შეკრულნი „ჩვენი პარტიისა და ხალხთა ბელადის — სტალინის გარშემო და უზრუნველყოფენ მუშათა და გლეხთა ნითელი არმიის პოლიტიკურ სიმტკიცესა და სამხედრო ძლიერების ამაღლებას“.

წითელარმიელები



სტალინი უაჩასად აქტიურად მუშაობდა ომის დაწყების პირველივე საათიდან და უფრო ადრინახს კი

და შემდეგ: „სამხედრო საბჭო თავის მთავარ ამოცანად ისახავს მტრული ელემენტების საბოლოოდ ამოძირკვას...“ დოკუმენტს ხელს აწერენ კიევის სამხედრო ოლქის ჯარების სარდალი, არმიის მეორე რანგის სარდალი ტიმოშენკო, სამხედრო საბჭოს წევრი, კორპუსის მეთაური სმირნოვი და უკრაინის კპ(ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ხრუშჩოვი.

ომის დასაწყისში სტალინმა „დაპარბა“ მარტოის უნარი ხრუშჩოვი: „სწორი არ იქნებოდა, არ გვეთქვა, რომ ფრონტებზე პირველი მძიმე წარუმატებლობებისა და დამარცხებათა შემდეგ სტალინი-

მა ჩათვალა, რომ ყველაფერი დამთავრდა. ამ დღეებში ერთ-ერთი საუბრის ბოლოს მან განაცხადა:

— ის ყველაფერი, რაც ლენინმა შექმნა, ჩვენ სამუდამოდ დავკარგეთ. ამის შემდეგ იგი დიდხანს, ფაქტობრივად, არ ხელმძღვანელობდა სამხედრო ოპერაციებს და, საერთოდ, საქმისთვის ხელი არ მოუყიდებია...“

ის ყველაფერი, რაც ხრუშჩოვმა თქვა, აბსოლუტურად არ შეესაბამება სინამდვილეს და ნიკიტამ ეს შესანიშნავად იცოდა. იმ დროს ჯერ კიდევ ცოცხლები იყვნენ ისინი, ვინც ომის პირველ კვირებში სტალინის მხარდამხარ მუშაობდნენ. მათ მსგავსი რამ არასოდეს არ განუცხადებიათ. ხრუშჩოვი კი ომის საწყის პერიოდ-

ში უკრაინაში იმყოფებოდა და ვერაფრით გაიგებდა, რას ამბობდა და აკეთებდა სტალინი.

ისტორიკოსებისთვის ამჟამად კარგადაა ცნობილი მომსვლელობა ჟურნალი, რომელშიც სკრუპულოზურად იყო ჩანიშნული ყველა, ვინც სტალინთან იყო დაბარებული კრებულში, მის სამუშაო კაბინეტში. ჩანაწერებში დოკუმენტური სიზუსტითაა აღწერილი და, მასადაამე, დადასტურებული, რომ სტალინი უაღრესად აქტიურად მუშაობდა ომის დაწყების პირველივე საათიდან და უფრო ადრინახს იცოდა. იმ დროს ჯერ კიდევ ცოცხლები იყვნენ ისინი, ვინც ომის პირველ კვირებში სტალინის მხარდამხარ მუშაობდნენ. მათ მსგავსი რამ არასოდეს არ განუცხადებიათ. ხრუშჩოვი კი ომის საწყის პერიოდ-

ში მარშალი ჟუკოვი სტალინის მიმართ ბოლომდე კეთილგანწყობილი არასოდეს ყოფილა. მიუხედავად ამისა, თავის მემუარებში იგი სტალინზე დიდი პატივისცემით წერს და აბათილებს ხრუშჩოვის ბერგ მონაწირობას, მათ შორის ისეთებსაც, რომლებიც სამამულო ომის პირველ დღეებთან და თვეებთან არის დაკავშირებული.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ცნობა ეკუთვნის კომინტერნის აღმასკომის გენერალურ მდივან გიორგი დიმიტროვს, რომელმაც თავის დღიურში ჩაწერა, რომ 1941 წლის 22 ივნისს, დილის 7 საათზე, კრებულში გამოძახებით რომ მივიდა, იქ დახვდნენ სტალინი, პოსტრებიშევი, მარშალი ტიმოშენკო, ადმირალი კუზნეცოვი, ნითელი არმიის მთავარი პოლიტსამმართველოს უფროსი მეხლისი და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარი ბერია. შემდეგ დღიურში ასეთი წინადადებაა ჩანერილი: „გასაოცარი სიმშვიდე, სიმტკიცე, საკუთარი ძალის რწმენა სტალინის და ყველა დანარჩენის“.

კოვზი ნაცარში რომ ჩაუვარდათ, ანტისტალინისტებმა ხელზე დაიხვიეს ფაქტი, რომ მომსვლელთა ჟურნალში

29 და 30 ივნისს არავითარი ჩანაწერი არ გაკეთებულა. ეს აიტაცეს და შეეცადნენ, ხრუშჩოვის მონაწირობა ამ ორი დღით მაინც გაემართლებინათ. მაგრამ აქაც სრული ფიასკო განიცადეს, რადგან „პრობლემა“ სრულიად მარტივად იშვრება: ამ ორ დღეს სტალინი ე. წ. ახლო აგარაკზე მუშაობდა. ამასთან, როგორც მარშალი ჟუკოვი იხსენებს, სტალინი ორჯერ მივიდა თავდაცვის სახალხო კომისარიატში, მთავარსარდლობის შტაბბინაში. ხოლო 30 ივნისს მოიწვია პოლიტბიუროს სხდომა.

29 და 30 ივნისს სტალინი პროსტრაციაში იმყოფებოდა, არ ცხრებოდნენ ხრუშჩოვის ხელის ბიჭები, მაგრამ ისეთმა დაუძინებელმა ანტისტალინისტმა კი, როგორიც საბჭოთა ისტორიკოსი-დისიდენტი როი მედვედევია, ეს ვერსია სიყალბედ მიიჩნია. იგი წერს, რომ ხრუშჩოვის ნათქვამი „წმინდა წყლის მონაგონია“ (იხ. პ. სელველევი „Неизвестный Сталин“, გვ. 242. ინგლისური გამოცემა). მედვედევის ეს ფრაზა მეორედება ჯ. ლუისის და ფ. უაიტხედის მიერ შედგენილ სტალინის ბიოგრაფიაში, რომელიც 1990 წელს გამოიცა, ასევე ა. ბალოკის წიგნი და „მეორე მსოფლიო ომის ოქსფორდის ენციკლოპედიაში“ (1995 წელი).

სტალინი სავესტით შრომისუნარიანი იყო 22 ივნისიდან მოყოლებული 29 და 30 ივნისის ჩათვლით. 29 ივნისს თავდაცვის სახალხო კომისარიატში ყოფნისას იგი მკაცრად ეკამათა ტიმოშენკოს და ჟუკოს. ეს ცნობილი ფაქტია: მიქოიანმა ამის შესახებ მოუთხრო გ. კუმანევის (იხ. პეტროვი „გ. კუმანევი, გვ. 28-29). იმავე დღეს სტალინმა მოაზნადა და ხელი მოაწერა დირექტივას პარტიზანული მოძრაობის გაშლის თაობაზე. 30 ივნისს სსრკ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის, სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოსა და საკ. კპ(ბ) ცკ-ის დადგენილებით, შეიქმნა თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტი, რომლის შემადგენლობაში შევიდნენ: იოსებ სტალინი (თავმჯდომარე), ვიარსლავ მოლოტოვი (თავმჯდომარის მოადგილე), კლიმენტ ვოროზილოვი, გიორგი მალენკოვი და ლავრენტი ბერია.

მთელი სახელმწიფო ძალაუფლება კონცენტრირებული იქნა ამ კომიტეტის ხელში. ყველა მოქალაქესა და ყველა პარტიულ, საბჭოთა, კომკავშირულ და სამხედრო ორგანოს დაევალა თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის ყველა გადაწყვეტილებისა და განკარგულების უსიტყვო შესრულება.

გენერლების: ვოლკოვონოვისა და სუდოპლატოვის ბედსა და მრწამში საერთო არაფერია, მაგრამ, როცა 1990-იან წლებში ისინი თავიანთ წიგნებს წერდნენ, ორივენი სტალინის მიმართ მტრულად იყვნენ განწყობილნი. მიუხედავად ამისა, ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად ორივე მივიდა ერთსა და იმავე დასკვნამდე: ხრუშჩოვი ცრუობდა, როცა ყვებოდა, თუ როგორ იქცეოდა სტალინი ომის პირველ დღეებში.

გაბრძელება იქნება

რუბრიკას უძღვება არმაზ სანაძელი



სტალინმა გადაწყვიტა, ესარგებლა ამით — დათანხმდა ინგლისისა და საფრანგეთის სამხედრო დელეგაციების მოსკოვში ჩამოსვლას ბერლინის წინააღმდეგ შეთანხმების თაობაზე მოლაპარაკების გასამართად, მაგრამ იმდებარეობა ელოდა.

ტლერს მიეცა შესაძლებლობა, მოეკრიბა ძალა აღმოსავლეთში საომარი მოქმედების გასაჩაღებლად... ან დასავლეთისკენ შეიარაღებული ძალის წარსამართად.

სტალინს 1939 წლის გაზაფხულზეც არ ჰქონდა დაკარგული იმედი, რომ სსრ კავშირის ბურჟუაზიულ დემოკრატიებთან თანამშრომლობას სასარგებლო შედეგის მოტანა შეეძლო. საამისო საფუძველიც ჰქონდა. ინგლისში ჩანერგილი სადაზვერვო ორგანიზაცია „კემბრიჯის ოთხეული“ უდღრესად ფასეულ ინფორმაციას აწვდიდა: ლონდონი, რომელმაც მიუნჰენის ღალატი განახორციელა და მშვიდად აღიქვა ჰიტლერის მიერ ჩეხოსლოვაკიის დარჩენილი ნაწილის მიტაცება 1939 წლის გაზაფხულზე, განწყობილი არ არის, ასევე მორჩილად დაუთმოს ფიურერს პოლონეთი.

სტალინმა გადაწყვიტა, ესარგებლა ამით — დათანხმდა ინგლისისა და საფრანგეთის სამხედრო დელეგაციების მოსკოვში ჩამოსვლას გერმანიის წინააღმდეგ შეთანხმების თაობაზე მოლაპარაკების გასამართად, მაგრამ იმდებარეობა ელოდა. საბჭოთა დელეგაციას ხელმძღვანელობდა სახალხო კომისარი კლიმენტ ვოროშილოვი, უცხოელები — სას — უმნიშვნელო სამხედრო და სახელმწიფო მოღვაწეები, ამასთან, ისინი აღჭურვილი არ იყვნენ თავიანთი მთავრობების მიერ მინიჭებული ოფიციალური უფლებებით, ხელი მოეწერათ სამშვიდობო შეთანხმებაზე. მოლაპარაკება უპერსპექტივო გამოდგა, თუმცა გარკვეული შედეგი მაინც ჰქონდა: **სტალინმა ჰიტლერს დაანახა, რომ მზადაა ინგლისთან და საფრანგეთთან კავშირის დასამყარებლად.**

საბჭოთა აგენტმა, რომელიც საფრანგეთის პრემიერ-მინისტრის კანცელარიაში მუშაობდა, სტალინს აცნობა, რომ ვარშავა, რომელიც ევროპაში საფრანგეთის მთავარი მოკავშირეა და მიჩნეულია, მზადაა ბერლინის მხარეს გადასასვლელად. ამ დროს, სწორედ პოლონეთის ჰოლერული აგრესიისგან დაცვა იყო მოსკოვში მიმდინარე მოლაპარაკების მთავარი თემა. აშკარა გახდა, რომ სურდათ მისი ჩათრევა გერმანიის წინააღმდეგ საომარ კონფლიქტში, რისთვისაც უკიდურესად არახელსაყრელ პირობებს სთავაზობდნენ საბჭოთა კავშირს — მას სამხედრო დახმარება უნდა აღმოეჩინა ინგლისისა და საფრანგეთისთვის, რომლებიც მოვალენი არ იქნებოდნენ გაეკეთებინათ იგივე აგრესორის სსრკ-ზე თავდასხმის შემთხვევაში.

...1939 წლის გერმანია-საბჭოთა კავშირის ხელშეკრულება იყო და რჩება არა მხოლოდ მეტწილად ყურადღების ობიექტად, არამედ პოლიტიკური დემაგოგიის იარაღად. იგი აქციეს სსრ კავშირის წინააღმდეგ გამართული საინფორმაციო ომის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან კომპონენტად. განვიხილოთ ეს თემა.

უწინარეს ყოვლისა, — სიყალბეთა შესახებ.

პირველი ტყუილი, რომელსაც ანტისტალინელებმა დიდი ფეხები გამოაბეს, არის მათ მიერ გავრცელებული სიც-

რუე, თითქოს 1939 წლის გერმანია-საბჭოთა კავშირის პაქტის დადების ინიციატორი იყო სტალინი, რომელიც ამ დოკუმენტის მიღების საფუძველს ჰქმნიდა გერმანიაში საბჭოთა სავაჭრო წარმომადგენლის კანდელაკის მეშვეობით, ხოლო მოლოტოვით ლიტვინოვის ჩანაცვლებით ჰიტლერს მისცა ნიშანი, რომ მზად არის გარიგებისთვის.

მეორე ტყუილი. სტალინი ესწრაფოდა ჰიტლერთან თანამშრომლობას, განახორციელებდა ფიურერის მსგავს აგრესიულ პოლიტიკას და ცდილობდა ევროპის ქვეყნების ნაწილის მიტაცებას.

მოგვიანებით ამ ორ ტყუილს **მესამეც დაემატა**: სტალინს განზრახული ჰქონდა გერმანიაზე თავდასხმის მზაკრული გეგმის განხორციელება.

საბჭოთა საგარეო დაზვერვის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი პაველ სუდოპლატოვი წერს: „ჰიტლერმა პირველმა მოსინჯა საბჭოთა კავშირის პოზიცია ჯერ კიდევ 1939 წლის გაზაფხულზე, როცა საგარეოპოლიტიკურ უწყებას სათავეში მაქსიმ ლიტვინოვი ედგა... (ლიტვინოვის ნამდვილი სახელი და გვარია — *მეორე გენოხ მოვშეს ძე ვალაზი*). ჰიტლერი უგულუბელყოფდა მას, როგორც პარტნიორს მოლაპარაკებების სანარმოებლად მისი ებრაული წარმოშობის გამო. — ა.ს.).“

...დღეს ბევრს ლაპარაკობენ საბჭოთა კავშირ-გერმანიის საიდუმლო მოლაპარაკებების, საიდუმლო ოქმების შესახებ, ცდილობენ, დაამტკიცონ, რომ თავის დროზე ხელიდან გაუშვეს დასავლეთის სახელმწიფოებთან შეთანხმების შანსი, რომ სტალინმა ინგლისელებთან და ფრანგებთან ურთიერთობას ჰიტლერთან მოლაპარაკება ამჯობინა.“

ინგლისელებთან და ფრანგებთან შეთანხმებას სტალინმა მართლაც ვერ მიაღწია. ხოლო გერმანიასთან ხელშეკრულება არ ითვალისწინებდა ერთობლივ სამხედრო მოქმედებას, არამედ აძლევდა საბჭოთა კავშირს გერმანიასთან ომის გადადების ერთგვარ შანსს. ამასთან ერთად, დასავლეთს უნდა გაეგო, რომ ჰიტლერი სათავეს შემდგომ კოჭის გორებას შეიძლება გამოეწვია მისი აგრესიის მიმართვა სწორედ

ჰიტლერის ძმისშვილი უილიამ პატრიკი და მისი დედა ბრიჯატი, 1941 წ. 8 ივლისი



«ამ საკითხს შეეძგნაირად ვუღვახით: კმისშვილის «სენსაციები» არ გპჩირება. ისინი უთუოდ ანაბა ბიქის ნაპოურობას და მისი. ყოველ შემთხვევაში, ისინი უფრო პირადულია და არა პოლიტიკური ხასიათის და, რა თქმა უნდა, ასეთ ფულს მას არ გადაუხდით...»

დასავლეთისკენ. სტალინს ჰქონდა საფუძველი, ეფიქრა, რომ მოვლენები შეიძლებოდა ასე განვითარებულიყო, ეს კი მოცემულ ვითარებაში ყველაზე უფრო მომგებიანი იქნებოდა საბჭოთა კავშირისთვის.

საქმე ის არის, რომ 1939 წლის გაზაფხულზე გერმანიის მხარის ინიციატივით სტამბოლში ორი ელჩის — ფონ პაპენისა და ტერენტიევის შეხვედრა გაიმართა. ფონ პაპენი გერმანიის ყოფილი კანცლერი იყო. სტამბოლში გამგზავრების წინ მან ჰიტლერისგან ფართო უფლებამოსილება მიიღო (სტალინმა ამის შესახებ გაიგო თავისი დაზვერვის რეზიდენტისგან).

პირველი საუბარი მიეძღვნა რეგიონულ საკითხებს, მეორე საუბრის დროს, რომელიც უფრო მნიშვნელოვანი იყო, **ფონ პაპენი გამუდმებით იმეორებდა, რომ გერმანიასა და საბჭოთა კავშირს შორის ურთიერთობა ახალ საფუძველებზე უნდა აიგოს.** მინიმენ-

ბა ზუსტად იქნა აღქმული. დასავლეთთან მოლაპარაკების წარუმატებლობის შემდეგ სტალინმა გერმანელების შეთავაზებაზე უარი არ თქვა. 1939 წლის 23 აგვისტოს რიბენტრობი მოსკოვში ჩავიდა. მისი ჩასვლიდან ზუსტად 13 საათის შემდეგ, ღამის ორ საათზე ხელი მოაწერეს თავდაუსხმელობის პაქტს.

მიღებული გადაწყვეტილება, რა თქმა უნდა, ნაუცბათევი არ იყო. სტალინი მანამდეც ცდილობდა მეზობელ ქვეყნებთან ურთიერთობა დიპლომატიური გზით მოეგვარებინა. მაგალითად, 1936 წლის აპრილში იგი ფინეთის მთავრობას მოუწოდებდა დაედო საბჭოთა კავშირთან თავდაუსხმელობის ხელშეკრულება. სამწუხაროდ, — ამაოდ.

ჩვენ მიერ ნახსენები სუბილუბატოვი წერს: „მანერპეიმმა ჩვენი წინადადებების შესახებ აცნობა ფიურერს, ასე რომ ჰიტლერი რიბენტრობს მოსკოვში რომ აგზავნიდა,

სტალინის მხოლოდ სპონტანური რეაქციის იმედად არ იყო. მან იცოდა, რომ ჩვენ მზად ვიყავით ამგვარი წინადადების მისაღებად, რადგან თავადვე ვაპირებდით ანალოგიური ხელშეკრულების დადებას ფინეთთან.“

რიბენტროპმა ნიუნბერგის პროცესის მიმდინარეობის პროცესში დანერა მნიშვნელოვანი მოგონებები, რომლებიც ამ საკითხთანაც არის დაკავშირებული. აი, როგორ აღწერა მან შეხვედრა საბჭოთა კავშირის ბელადთან: „...ერთ-ერთმა თანამშრომელმა მოგროძო კაბინეტში შეგვიყვანა, რომლის ბოლოში ფეხზე მდგარი სტალინი გველოდებოდა... შულებურგმა (გერმანიის ელჩი სსრკ-ში) გაკვირვების შეძახილი ვერ შეიკავა; მიუხედავად იმისა, რომ იგი უკვე რამდენიმე წელიწადი იმყოფებოდა საბჭოთა კავშირში, სტალინს არასოდეს დალაპარაკებია.

შეხვედრის პირველივე მომენტიდან სტალინმა ჩემზე ძლიერი შთაბეჭდილება დატოვა: არაჩვეულებრივი მასშტაბის ადამიანია. მისმა გონიერმა, თითქმის ხისტმა, მაგრამ აზრის გამოთქმის უაღრესად ზუსტმა მანერამ და მტკიცე, მაგრამ ამავე დროს მოლაპარაკების დიპლომატიურმა სტილმა დაგვარწმუნა, რომ თავის გვარს იგი დამსახურებულად ატარებს.

საყურადღებოდ მიმაჩნია ერთი მცირე, მაგრამ დამახასიათებელი ეპიზოდი... მე სტალინს ვკითხე, შეუძლია თუ არა ფიურერის პირად ფოტოგრაფს, რომელიც თან მახლავს, გადაიღოს რამდენიმე სურათი. სტალინი დამთანხმდა, და ეს იყო პირველი შემთხვევა, როცა მან უცხოელს ნება დართო კრემლში ფოტოსურათის გადაღების. როცა სტალინს და ჩვენ, სტუმრებს ყირიმული შამპანურით სავსე ბოკალებით ხელში ფოტო გადაგვიღეს, სტალინმა გააპრო-

ტესტა, თქვა, რომ ამ სურათების გამოქვეყნება არ სურს. ჩემი მოთხოვნით, ფოტორეპორტიორმა აპარატიდან ამოიღო ფირი და გადასცა სტალინს, მაგრამ მან უკან დაუბრუნა და შენიშნა: იგი ჩვენ გვენდობა, რომ სურათს არ გამოვაქვეყნებთ...“

უეჭველია, რომ ნდობის გამოხატვის ეს ჟესტი ცნობილი გახდა ფიურერისთვის. ფიურერმა, რომელმაც იმთავითვე იცოდა, რომ ეს პაქტი სამხედრო ფანდი იყო, რომელსაც შესაფერის მომენტში მუხანათურად დაარღვევდა, განიცადა შეიძლება მცირე, მაგრამ საგრძნობი მორალური დამარცხება. მას, რა თქმა უნდა, არ სჯეროდა სტალინის გულუბრყვილობის, მაგრამ არავითარი საფუძველი არ ჰქონდა დაედანაშაულებინა იგი ცბიერებასა, ვერაგობასა და უნამუსობაში.

მოსკოვში ხელი მოაწერეს საიდუმლო ოქმებსაც. მათმა გამოქვეყნებამ მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა ანტისაბჭოთა პროპაგანდაში. კიდევ ერთხელ დავიმონწივთ სუბილუბატოვი: „ასეთი ხასიათის საიდუმლო ოქმები ჩვეულებრივია დიპლომატიურ ურთიერთობებში, როცა საქმე განსაკუთრებით რთულ საკითხებს ეხება... დღეს, როცა მოლოტოვ-რიბენტრობის პაქტის საიდუმლო ოქმები ვკითხულობ, მათში ვერაფერს განსაკუთრებულს ვერ ვხედავ. დირექტივები, რომლებიც ხელმოწერილ შეთანხმებებს ეფუძნება, ფრიად ზუსტი და გარკვეული იყო; მათ შესახებ იცოდნენ არა მხოლოდ დაზვერვის ხელმძღვანელებმა, არამედ სამხედრო ხელმძღვანელობამ და დიპლომატებმა. პოლონეთის დაყოფის ცნობილი რუკა, რომელიც ერთვოდა 1939 წლის 28 სექტემბრის ოქმებს, ფაქტობრივად, გაზეთ „პრავედის“ გვერდებზე გამოჩნდა, რა თქმა უნდა, სტალინისა და რიბენტრობის ხელმოწერების გარეშე, და მისი ნახვა მთელ ქვეყანას შეეძლო.“

გერმანია საბჭოთა კავშირის თანამშრომლობა ყველა სფეროში დამყარდა, მათ შორის, სამხედრო სფეროშიც. მაგრამ დასავლეთგერმანელი ისტორიკოსის სებასტიან ჰაფენერის თქმით: „ჰიტლერისა და სტალინის პარტნიორობა არ იყო სასიცავარულო კავშირი, მათ შორის, სტალინის მხრიდანაც. შესაძლებელი რომ ყოფილიყო თავისქეიფა და თავნება პარტნიორის — საბჭოთა კავშირის გადაქცევა უმწეო და მორჩილ, ყოველ შემთხვევაში, დამთმობ რუსეთად, ჰიტლერი ასეთ ვარიანტს ყოველთვის ამჯობინებდა.“

ომი გარდაუვალი იყო. როდის დაიქუხებს? სტალინს მხოლოდ შეეძლო ევარაუდა, ამასობაში კი ყველა ძალის წარმართავდა თავისი ქვეყნის სამხედრო ძლიერების განსამტკიცებლად, ამასთან, ცდილობდა, რაც შეიძლება მეტ ხანს შეენარჩუნებინა მშვიდობა, რადგან ნითელი არმიის გადაიარაღება მხოლოდ დაწყებული იყო.

მაგრამ როგორც ყოველთვის ხდება, დიდი უბედურება, რომელსაც ელიან, მოულოდნელად თავზე დაატყდება ხოლმე მომლოდინეს.

გაბრძნობა იძნება

რუბრიკას უძღვება არმაზ სანუბლია





www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დაქავე

მათი გასაგონად, ვინც პერეთის

აზიზიეს მეჩეთის — თურქული ოკუპაციის ცოცხალი ძეგლის ხელახლა აშენება ბათუმში, უკვე ორი წელია, ქართული საზოგადოების სერიოზული განსჯის საგანია. მიუხედავად სერიოზული წინააღმდეგობისა, საქართველოს ხელისუფლება ვითომდა ოშკისა და იშხნის მონასტრების რესტავრაციის სანაცვლოდ აჭარაში აზიზიეს მეჩეთის მშენებლობასთან დაკავშირებით თურქეთის წინადადებას უკვე დასთანხმდა. როგორც ამა ქვეყნის ხელისუფალი სწევით, ისინი ამჯერადაც ათასგვარ სიცრუეს ავრცელებენ, უამრავ ყალბ არგუმენტს გვთავაზობენ, რომ გაამართლონ მათ მიერ გადადგმული ნაბიჯი. რაღა მაინცა და მაინც აზიზიეს მეჩეთის მიმართ აეშალა ტოლერანტობის საღერდელი ჩვენს ხელისუფლებას? ან გულდაგულ რატომ მალავენ, რომ მოლაპარაკებები თურქულ მხარესთან მეჩეთების აღდგენა-აშენების საკითხზე 2006 წლიდან მიმდინარეობდა?

და კიდევ: ეს ამბავი პირველად მხოლოდ 2010 წლის მიწურულს რატომ გახდა ცნობილი? საზოგადოება კი სწორედ იმას აპროტესტებს, რომ მოლაპარაკებების პროცესი დახურული და გაუმჭვირვალე იყო. შადიმანობა საქართველოს ყოველთვის ძვირი უჯდებოდა, მაგრამ მაინც ვერ აღწევდა თავის საბოლოო მიზანს.

აჭარა და კერძოდ ბათუმი ყოველთვის იყო ის გემრიელი ლუკმა, რომელსაც ჩვენი ქვეყნის ბედუკულობით წარსული არა ერთხელ უპირებდა ჩაყლაპვას თურქეთი. მაშინ მომხდურ მტერს მტრულად ვხედდებოდით და ხმლითა და მახვილით გადავარჩინეთ ენა, მამული, სარწმუნოება. ხოლო ბათუმში თავის დროზე თურქი დამპყრობელი სამხედროებისათვის აშენებული აზიზიეს მეჩეთი სწორედ რომ თურქული ოკუპაციის სავალდებულო შედეგი იყო. მათ, ვისაც თურქეთი საქართველოს ისტორიულ მეგობრად მიაჩნია, შევასენებთ ჩვენი ისტორიის ერთ ტრაგიკულ მომენტს — 1877-1878 წლების რუსეთ-თურქეთის ომს.

XIX საუკუნის 70-იან წლებში აღმოსავლეთის საკითხი კვლავ მოექცა საერთაშორისო ურთიერთობის ცენტრში. გაძლიერდა ევროპის დიდ სახელმწიფოთა ბრძოლა თურქეთის მემკვიდრეობის გაყოფისათვის. ავსტრია-უნგრეთს, რომელსაც სურდა ბოსნიისა და ჰერცეგოვინის ხელში ჩაგდება, ამინებდა რუსეთის გაყვლის ზრდა ბალკანეთზე. ინგლისი გაბატონებული იყო თურქეთის ბაზარზე და მთელი ძალით ეწინააღმდეგებოდა რუსეთის მიერ ბოსფორ-დარდანელის სრუტეების ხელში ჩაგდების ცდებს. გერმანია ხელს უწყობდა აღმოსავლეთის საკითხის გამწვავებას, რადგან ეს აძლევდა მას მოქმედების თავისუფლებას ცენტრალურ ევროპაში.

1875 წელს ბოსნიასა და ჰერცეგოვინაში იფეთქა ანტითურქულმა აჯანყებამ. მალე აჯანყებებს შეუერთდნენ ბულგარეთი, სერბია და ჩერნოგორია, რის შემდეგ მან მიიღო სლავი ხალხების ეროვნულ-გამათავისუფლებელი ომის ხასიათი.

ბალკანეთის სლავების ეროვნულ-გამათავისუფლებელ ომს მტრულად შეხედნენ ინგლისი და ავსტრია-უნგრეთი. მათ არ უნდოდათ ბალკანეთში დამოუკიდებელი სლავური სახელმწიფოების ჩამოყალიბება, რადგან სლავებს რუსული ორიენტაცია ჰქონდათ. ინგლისი და ავსტრია-უნგრეთი ეხმარებოდნენ თურქეთს სლავთა ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის დათრგუნვის საქმეში.

სლავთა ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის მი-

მართ სრულიად განსხვავებული პოზიცია დაიკავა რუსეთმა. სლავებისათვის დახმარების იდეამ მოიცვა რუსეთის საზოგადოების ფართო წრეები. მოსკოვში დაარსებული სლავური კომიტეტის მეშვეობით ბალკანეთში იგზავნებოდა კერძო მენიშრობები და მოხალისეთა რაზმები. მეფის მთავრობამ ამინებდა სლავებისათვის დახმარების ხალხის ფართო მასებიდან მომდინარე ინიციატივა, მაგრამ მას არ შეეძლო, გარკვეული ანგარიში არ გაენია საზოგადოებრივი აზრისათვის. მით უმეტეს, რომ თურქეთის განაღდენა ბალკანეთიდან და შავი ზღვის სრუტეების ხელში ჩაგდება ცარიზმის საოცნებო საგანს შეადგენდა. რუსეთის მთავრობამ თავის ხელში აიღო ინიციატივა და მას შემდეგ, რაც ევროპის დიდი სახელმწიფოების მოლაპარაკება უშედეგოდ დამთავრდა, 1877 წლის 24 აპრილს ომი გამოუცხადა თურქეთს. რუსეთის ჯარებმა გადალახეს თურქეთის საზღვრები როგორც ბალკანეთში, ისე კავკასია-მცირეზღიაში.

ქართველი ხალხი თანაბრდნობით შეხვდა თურქეთის წინააღმდეგ ომის დაწყებას, რადგან იმედოვნებდა, რომ მას შეეძლება მოჰყვებოდეს სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ისტორიული საზოგადოების აღდგენის იდეა, რაც რუსეთის გაბატონების უფლებამ (ოპიკატურა) როლს ჯერ კიდევ ირეალურად ითვალისწინებდა. XIX ს-ის 60-70-იან



წლებში ფართოდ გავრცელდა ქართველი საზოგადოებრიობაში.

ქართველი პატრიოტები ცდილობდნენ, კვლავ აღედგინათ ოსმალეთის საქართველოსთან კავშირი. ომის წინ სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოში იმოგზაურეს დ. ბაქრაძემ, გ. ყაზბეგმა, მ. გურიელმა, ა. მეფისაშვილმა, ივ. კერესელიძემ, გ. წერეთელმა და სხვ. ივ. კერესელიძე შეხვდა აჭარელთა ყველაზე თვალსაჩინო თავკაცს შერიფ ბეგ ხიმშიაშვილს, რომელიც, თურმე, ოცნებობდა სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს დედამამშობლოსთან შეერთებაზე და ხელსაყრელ მომენტს ელოდებოდა, რომ მთელი ხალხი აემხედრებინა თურქეთის წინააღმდეგ.

1875 წ. თურქეთის მთავრობამ აჭარაზე და აზერბაიჯანზე უპასუხოდ დატოვა აჭარაში არსებული საზოგადოებრივი აზრისათვის. მით უმეტეს, რომ თურქეთის განაღდენა ბალკანეთიდან და შავი ზღვის სრუტეების ხელში ჩაგდება ცარიზმის საოცნებო საგანს შეადგენდა. რუსეთის მთავრობამ თავის ხელში აიღო ინიციატივა და მას შემდეგ, რაც ევროპის დიდი სახელმწიფოების მოლაპარაკება უშედეგოდ დამთავრდა, 1877 წლის 24 აპრილს ომი გამოუცხადა თურქეთს. რუსეთის ჯარებმა გადალახეს თურქეთის საზღვრები როგორც ბალკანეთში, ისე კავკასია-მცირეზღიაში.

ქართველი ხალხი თანაბრდნობით შეხვდა თურქეთის წინააღმდეგ ომის დაწყებას, რადგან იმედოვნებდა, რომ მას შეეძლება მოჰყვებოდეს სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ისტორიული საზოგადოების აღდგენის იდეა, რაც რუსეთის გაბატონების უფლებამ (ოპიკატურა) როლს ჯერ კიდევ ირეალურად ითვალისწინებდა. XIX ს-ის 60-70-იან

ერთმანეთს კიდევ შეეხებოდათ ქართველი... დიდის ხნის განმარტებას ქვეყანაში კმუხადვე მიიყვანა... და თუ საჭიროა, რომ სიყვარულის ცრემლის უწინააღმდეგ ჩვენი საზოგადოება დაიწყოს... და თუ საჭიროა, რომ სიყვარულის ცრემლის უწინააღმდეგ ჩვენი საზოგადოება დაიწყოს... და თუ საჭიროა, რომ სიყვარულის ცრემლის უწინააღმდეგ ჩვენი საზოგადოება დაიწყოს...

ქართველი პატრიოტები ცდილობდნენ, კვლავ აღედგინათ ოსმალეთის საქართველოსთან კავშირი. ომის წინ სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოში იმოგზაურეს დ. ბაქრაძემ, გ. ყაზბეგმა, მ. გურიელმა, ა. მეფისაშვილმა, ივ. კერესელიძემ, გ. წერეთელმა და სხვ. ივ. კერესელიძე შეხვდა აჭარელთა ყველაზე თვალსაჩინო თავკაცს შერიფ ბეგ ხიმშიაშვილს, რომელიც, თურმე, ოცნებობდა სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს დედამამშობლოსთან შეერთებაზე და ხელსაყრელ მომენტს ელოდებოდა, რომ მთელი ხალხი აემხედრებინა თურქეთის წინააღმდეგ.

1875 წ. თურქეთის მთავრობამ აჭარაზე და აზერბაიჯანზე უპასუხოდ დატოვა აჭარაში არსებული საზოგადოებრივი აზრისათვის. მით უმეტეს, რომ თურქეთის განაღდენა ბალკანეთიდან და შავი ზღვის სრუტეების ხელში ჩაგდება ცარიზმის საოცნებო საგანს შეადგენდა. რუსეთის მთავრობამ თავის ხელში აიღო ინიციატივა და მას შემდეგ, რაც ევროპის დიდი სახელმწიფოების მოლაპარაკება უშედეგოდ დამთავრდა, 1877 წლის 24 აპრილს ომი გამოუცხადა თურქეთს. რუსეთის ჯარებმა გადალახეს თურქეთის საზღვრები როგორც ბალკანეთში, ისე კავკასია-მცირეზღიაში.

ქართველი ხალხი თანაბრდნობით შეხვდა თურქეთის წინააღმდეგ ომის დაწყებას, რადგან იმედოვნებდა, რომ მას შეეძლება მოჰყვებოდეს სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ისტორიული საზოგადოების აღდგენის იდეა, რაც რუსეთის გაბატონების უფლებამ (ოპიკატურა) როლს ჯერ კიდევ ირეალურად ითვალისწინებდა. XIX ს-ის 60-70-იან

ქართველი ხალხი თანაბრდნობით შეხვდა თურქეთის წინააღმდეგ ომის დაწყებას, რადგან იმედოვნებდა, რომ მას შეეძლება მოჰყვებოდეს სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ისტორიული საზოგადოების აღდგენის იდეა, რაც რუსეთის გაბატონების უფლებამ (ოპიკატურა) როლს ჯერ კიდევ ირეალურად ითვალისწინებდა. XIX ს-ის 60-70-იან

ქართველი ხალხი თანაბრდნობით შეხვდა თურქეთის წინააღმდეგ ომის დაწყებას, რადგან იმედოვნებდა, რომ მას შეეძლება მოჰყვებოდეს სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ისტორიული საზოგადოების აღდგენის იდეა, რაც რუსეთის გაბატონების უფლებამ (ოპიკატურა) როლს ჯერ კიდევ ირეალურად ითვალისწინებდა. XIX ს-ის 60-70-იან

ამი იმყოფებოდა, 180 ათასი კაცი და 400 ქვემეხი ითვლებოდა. კავკასია-მცირეზღიის ფრონტზე გაიგზავნა 43 ქვეითი ბატალიონი, რეგულარული კავალერიის 16 ესკადრონი, კაზაკთა 65 ასეული, 15 საარტილერიო ბატარეა (120 ქვემეხით) და სხვ. — სულ 60 ათასამდე კამედ კორპუსს ახალ-ახალი რეგულარული ნაწილები ემატებოდა. საომარ ოპერაციებში აქტიურად მონაწილეობდნენ ქართველი, სომეხი და აზერბაიჯანელი მილიციონერებიც.

თურქეთი საკმაოდ კარგად იყო მომზადებული ომისათვის. თურქთა ჯარის მეოთხე კორპუსში, რომელიც ანატოლიის ძლიერ ციხესიმაგრეებში იდგა, 70 ათასი კაცი და მრავალი ასეული ქვემეხი ითვლებოდა. არმია აღჭურვილი იყო კრუპის ფირმების ქვემეხებით და უახლესი სისტემის თოფებით.

ომის დაწყებისთანავე რუსეთის ჯარმა და ამიერკავკასიის მილიციონერებმა გადალახეს საზღვარი და საომარი ოპერაციები თურქეთის ტერიტორიაზე გააჩაღეს. რუსთა ჯარის სარდლობა ყოველნაირად ცდილობდა თურქეთის საზღვრებში მცხოვრები ქართველებისა და სომხების კეთილგანწყობილების მოპოვებას, მათ ამხედრებას საერთო მტრის წინააღმდეგ.

რუსთა ჯარის შეტევა მარცხენა ფრთაზე საკმაოდ წარმატებით დაიწყო. არტაანის ალბა იყო რუსთა ჯარის პირველი დიდი გამარჯვება რუსეთ-თურქეთის 1877-1878 წწ. ომში.

არტაანის ალბის შემდეგ არტანუჯისა და ართვინის გავლით გზა გაიხსნა ბათუმისაკენ, მაგრამ რუსთა სარდლობამ სათანადოდ ვერ შეაფასა ამ მიმართულების ხელსაყრელობა და ბათუმის წინააღმდეგ შეტევა დაიწყო ოზურგეთიდან. არტაანის იერიშიში მონაწილე რუსთა ჯარები კი ყარსისაკენ გაემართნენ.

იმის გამო, რომ ყარსს — თავისთავად ძლიერ ციხესიმაგრეს — თურქთა მრავალრიცხოვანი გარნიზონი იკავდა, რუსთა ჯარის შეტევას წარმატება არ მოჰყოლია.

1877 წლის ივნისიდან სექტემბრის ბოლომდე რუსთა ჯა-

რის მდგომარეობა მცირეაზიის ფრონტზე კრიტიკული იყო. წინა პერიოდის წარმატებები შეიცვალა მარცხითა და უკან დახევით. ამის მიზეზად მიჩნეულ იქნა ის, რომ რუსეთის ჯარი მოქმედებდა დანაწევრებულად — სამ კოლონად, რაც ასუსტებდა მას, მტერს კი მანევრირების საშუალებას აძლევდა. რუსთა მოქმედი კორპუსი იძულებული გახდა, დაეტოვებინა მტრის მთელი ტერიტორია და ერევნის გუბერნიის ნაწილიც კი.

რუსეთის ჯარმა მარცხი განიცადა კავკასიის ფრონტის შავი ზღვისპირა უბანზეც. მართალია, რუსთა ჯარის ნაწილებმა ქართველ მოლაშქრეთა დახმარებით ბათუმისაკენ შეტევის გზაზე დაიკავეს სოფლები მუხანგატზე და ხუცუბანში, მაგრამ საერთოდ, აჭარაში შეტევას წარმატება არ მოჰყოლია. ეს განპირობებული იყო იმით, რომ რუსეთის შავ ზღვაში სამხედრო ფლოტი არ ჰყავდა. იქ ბატონობდნენ თურქეთის სამხედრო გემები, რომელნიც ბოშავდნენ რუსეთის სანაპირო სიმაგრეებს, ახალ-ახალი ნაწილები გამოჰყავდათ ბრძოლის ველზე და შეუფერხებლად აშარავდნენ არმიის იარაღი და სურსათ-სანოვავით. ასეთ პირობებში შავი ზღვის სანაპირო საზოგადოების წარმოება ამკარა შეცდომა იყო, მაგრამ რუსთა ჯარის სარდლობა შეუპოვრად ცდილობდა ბათუმისაკენ გაჭრას.

1877 წ. ივნისში დიდი ბრძოლა გაიმართა ციხისძირთან. ეს სიმაგრე შეუვალად ითვლებოდა და მისი დაცვა მცირე ძალით შეიძლებოდა. მაგრამ ოსმალეთის მთავრობამ ციხისძირის დასაცავად 35 ათასი ჯარისკაცი გამოყო, რუსთა შემტევ ჯარში კი მხოლოდ 25 ათასი კაცი ითვლებოდა. ძალთა ასეთი თანაშეფარდების პირობებში, ბუნებრივია, რუსეთის ჯარმა ვერ შეძლო ციხისძირის აღება და უკან დაიხია.

1877 წ. 11 მაისს თურქებმა დესანტი გადმოსხეს გუდაუთის ახლოს და სოხუმისაკენ დაძრეს იგი. სოხუმის გარნიზონის უფროსი გენ. კრავჩენკო გაუბედავად მოქმედებდა. თურქებმა თითქმის აფხაზეთის ნახევარი დაიკა-

დაქაპი



www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სელსულა აშენებს ემსრობს!

ვეს და აფხაზები აიძულეს რუსეთის წინააღმდეგ აჯანყებულიყვნენ.

გენ. კრავჩენკოს ნაწილების დასახმარებლად და აფხაზეთის გასათავისუფლებლად გაიგზავნა გენ. ალხაზიშვილი რუს-ქართველთა ჯარით. გადამწყვეტი ბრძოლა ოქუშის მიდამოებში მოხდა. მტერი დაიპყრდა და უკან დახევდა დაიწყო. 1 აგვისტოს თურქებმა დატოვეს ოჩამჩირე, 2 სექტემბერს კი რუსთა ჯარი სოხუმში შევიდა. მალე აფხაზეთის მთელი ტერიტორია გაწმენდილ იქნა ოკუპანტებისაგან.

სხვა ფრონტებზე რუსთა ჯარის გამარჯვებებს აჭარის მმართველებით მოქმედი დივიზიის წარმატება არ ემატებოდა. რუსთა სარდლობა ცდილობდა ამ ვითარების გამოსწორებას და ბათუმის ალების გეგმას ადგენდა. 1877 წ. 24 ნოემბერს სვიატოპოლკ-მირსკი მეფისნაცვალს სწერდა, რომ „რუსეთთან ბათუმის შეერთება ამ ომის ყველაზე სასურველი შედეგი იქნება და თუ გვინდა, რომ საზავო მოლაპარაკების დროს ბათუმი ჩვენ დაგვრჩეს, იგი ბრძოლით უნდა დავიკავოთ“. სიატოპოლკ-მირსკი კარგად ითვისაწინებდა მოსალოდნელ სიძნელეებს და სარდლობას ურჩევდა, ბათუმისაკენ ლაშქრობა ერთდროულად არტანის, ახალციხისა და ქობულეთის მხრიდან დაეწყო.

1877 წ. 14 დეკემბერს არტანის რაზმი შავშეთში შეიჭრა და სოფ. ხევი და ხერთვისი დაიკავა. 16 დეკემბერს რუსთა ჯარმა ადგილობრივი მოსახლეობის დახმარებით აიღო ქ. არტანუჯი, სოფ. ბაგა და ბათუმისაკენ მიმავალ გზაზე გავიდა. 1878 წლის იანვრისათვის მთელი შავშეთი უკვე რუსეთის ჯარების ხელთ იყო.

ბათუმისათვის გარკვეულად იმდენი მონაწილეობა აქვს, ვიდრე აჭარის კავშირის მიერ დაკავებულ პოზიციას. ბათუმის ყველაზე აქტიური მონაწილეობა აჭარის მიერ დაკავებულ პოზიციას. ბათუმის ყველაზე აქტიური მონაწილეობა აჭარის მიერ დაკავებულ პოზიციას.

ცხიერ-ქალაქი არზრუმი მუხთარ ფაშას ერთადერთ იმედად რჩებოდა. მან მოახერხა გარნიზონის რამდენადმე გაძლიერება. მაგრამ რუსთა მოალყე ჯარი გაცილებით მრავალრიცხოვანი და უკეთ შეიარაღებული იყო. რუსეთის სამმა ქვეითმა დივიზიამ და კავალერიის ნაწილებმა არზრუმის 30 ათასიანი გარნიზონი და 60 ათასი მოქალაქე სრულად მოსწყვიტა გარე სამყაროს. მიუხედავად იმისა, რომ რუს ჯარისკაცებს აკლდათ სურსათი, თბილი ტანსაცმელი და მის რიგებს ტიფის ეპიდემია ანადგურებდა, რუსთა სარდლობა გა-

დამწყვეტი იერიშისათვის ემზადებოდა.

როგორც ხედავთ, რუსეთის არმიამ დიდი წარმატებები მოიპოვა ამიერკავკასიამცირე აზიის ფრონტზე, მაგრამ გადამწყვეტი ოპერაციები ბალკანეთში გაიმართა. 1877 წ. 10 დეკემბერს რუსთა ჯარმა აიღო ძლიერი ცხიერ-ქალაქი ბუგარეთში პლევნა, გაანადგურა და დაატყვევა მისი 50-ათასიანი გარნიზონი. ამის შემდეგ გურკოს ნაწილებმა გადალახეს ბალკანეთის მთები და ბულგარულ მოლაშქრეთა დახმარებით დიდი ზარალი მიაციეს თურქებს სოფიის დაბლობზე გამართულ ბრძოლებში. 1878 წ. 9 იანვარს გენ. რადეცკის ჯარმა დაატყვევა 21 ათასი თურქი. მალე გენ. გურკოს ჯარის ნაწილებმა გაანადგურეს სულეიმან ფაშას 50-ათასიანი არმია. თურქთა წინააღმდეგობა დაძლეულ იქნა. 20 იანვარს რუსთა ჯარმა უომრად აიღო ანდრიანოპოლი და გეზი უშუალოდ კონსტანტინოპოლისაკენ აიღო. თურქეთის სულთანი იძულებული გახდა, ზავი ეთხოვა. 1878 წ. 31 იანვარს დადებულ იქნა დროებითი ზავი, 3 მარტს კი გაფორმდა სან-სტეფანოს საზავო ხელშეკრულება.

სან-სტეფანოს საზავო ხელშეკრულების თანახმად, დამოუკიდებლობას ლეზღობდნენ ბულგარეთი, ჩერნოგორია, რუმინეთი. რუსეთს უნდა გადასცემოდა ევროპაში ბესარაბია, აზიში კი — სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოსა და დასავლეთ სომხეთის ტერიტორიების დიდი ნაწილი სოლდნეულის მთებამდე.

რუსეთის გამარჯვებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა საქართველოს მოსახლეობამ. იგი აქტიურად მონაწილეობდა ამ სახალხო-გამათავისუფლებელ ომში, ეხმარებოდა რუსეთის არმიას როგორც ზურგში, ისე ფრონტზე. ომის მსვლელობაში მრავალმა ქართველმა ჯარისკაცმა და ოფიცერმა გვიჩვენა გმირობისა და თავდადების ნიმუშები. „ქართული ლაშქრის (მილიციის) ნაწილები ფრონტზე მამაცურად იბრძოდნენ რუსეთის არმიის რეგულარული ნაწილების მხარდამხარე. ბათუმის მიმართულებით წარმოებულ ხანგრძლივ და მიძიმე ბრძოლებში თავი ისახელეს პირველი და მეორე ქვეითი ქართული რაზმების ნაწილებმა, რომლებშიც ქართლ-კახეთის წარგზავნილები იბრძოდნენ, აგრეთვე, გურიის სახელოვანმა პირველმა ქვეითმა რაზმმა. აფხაზეთის მხრიდან თურქეთის დესანტის შემოტევის დროს გმირულად იბრძოდნენ ქუთაისის პირველი და მეორე ქვეითი რაზმები და არარეგულარული ცხენოსანი პოლკი. არტანისა და ყარსისათვის ბრძოლებში თავი გამოიჩინეს ახალციხისა და თიანეთის (თუშების) რაზმებმა.

ქართული ნაწილების სიამაყისა და მაღალ სამხედრო ოსტატობას ქებით იხსენიებდა რუსეთის არმიის სარდლობა. ქობულეთის მიდამოებში გა-

მართული ერთ-ერთი ბრძოლის მონაწილე გენერალი კოლუბაიკი იტყობინებოდა: „გავიდნენ რა საკმაოდ ჩქარ მდინარე კინტრიშზე და სძლიეს რა მრავალრიცხოვან წინააღმდეგობებს, გაბედული ქართველები სისტემატურად აწარმოებდნენ გააფთრებულ ბრძოლას, იერიში იერიშზე მიჰქონდათ და მიუხედავად იმისა, რომ საგრძნობ ზარალს განიცდიდნენ, მაინც ფრად წარმატებით მიიწვედნენ წინ“. იგივე გენერალი გურიის პირველი ქვეითი რაზმის შესახებ, რომელსაც შტაბს-კაპიტანი იასე გურიელი მეთაურობდა, წერდა: „ყველანი ხარჯს უხდიან გურიის რაზმის დაუფინყარ გმირობას, ლაშქრისა, რომელიც ამ დღეებში, როგორც ჩვენი მსუბუქი ქვეითი ნაწილი და ადგილმდებარეობასთან უფრო გაცნობილი, მუდამ წინ იყო და თავის მხრებზე გადაიტანა ომის მთელი სიმძიმე“. დაუფინყარია გმირობა 16 ქართველი გლეხისა, რომლებიც ომის დაწყების პირველივე დღეს მოხალისეობად ჩაირიცხნენ ჯარში. ეს გლეხები სოფ. ლიხაურიდან მოვიდნენ და ხუთი თვის განმავლობაში მამაცურად იბრძოდნენ. 1877 წლის 23 ოქტომბერს ბათუმის მიმართულებით შეტევის გზაზე უძნელესი საბრძოლო დაგეგმვის შესრულების დროს თექვსეტივე ლიხაურელი გაუცაცო გმირულად დაიღუპა.

თურქეთის წინააღმდეგ ომში სახელი გაითქვეს რუსეთის რეგულარული არმიის ქართველმა გენერლებმა და ოფიცერებმა: ზაქარია ჭავჭავაძემ, რომელიც ღირსეულად უფროსობდა მოქმედი კორპუსის ცხენოსან ჯარს და გააფთრებულ ბრძოლებში ექვსჯერ იქნა დაჭრილი; ალექსი ქავთარაძემ, რომელიც მთელი ომის განმავლობაში დარუბანდის 154-ე ქვეითი პოლკის მეთაური იყო და იმავითი გაბედულებით მიჰყავდა იერიშზე თავისი მეზობლები; მიხეილ ამირეჯიბი რომელიც ელიზავეტოპოლს პოლკის მეთაურობდა და ქალაქ არტანისათვის ბრძოლაში, აგრეთვე, ალაფის სიმაგრეების იერიშის დროს სიმატისა და მხედარდამთავრული ოსტატობის მაგალითები გვიჩვენა. თავი ისახელეს, აგრეთვე, ამილახვარმა, მიქელაძემ, კვიტინაძემ, ოსელიანმა, ჭავჭავაძემ, ორბელიანმა, ფანჯლიძემ და სხვ. ქართველმა გენერლებმა, ოფიცერებმა და ორიგინალმა მოლაშქრეებმა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს მტერზე გამარჯვებაში.

მაგრამ ქართველი ხალხის წვლილი რუსეთ-თურქეთის ომში მარტო სამხედრო ოპერაციებში აქტიური მონაწილეობით როდი ამოიწერებოდა. იმის გამო, რომ ომის ასპარეზი მეტისმეტად ახლოს იყო, ზოგჯერ კი საომარი ოპერაციები თვით საქართველოს ტერიტორიაზე მიმდინარეობდა, ჩვენი სამშობლო გადაქცეული იყო სამხედრო ზანაკად და ომში ამათუ იმ სახით თითქმის მთელი ქართველი ხალხი მონაწილეობდა. მოქმედ არმიას ხალხი დახმარებას უწევდა სურსათით, ფურაჟით, ტვირთების გადანიშნავით, ბინებითა და სხვა მატერიალური საშუალებებით და სურსათით უდიდესი მოთხოვნები და ათასობით ქართველი გლეხი მუშაობდა ურემებით, ცხენებითა და აქლემებით.

თით, ფურაჟით, ტვირთების გადანიშნავით, ბინებითა და სხვა მატერიალური საშუალებებით. არმიის შეუფერხებელი მომარაგება საომარი მასალებით და სურსათით უდიდესი ძალ-ღონის მოითხოვდა. ამ ამოცანის შესასრულებლად ათასობით ქართველი გლეხი მუშაობდა ურემებით, ცხენებითა და აქლემებით.

რუსეთის წარმატებამ, სან-სტეფანოს საზავო ხელშეკრულების პირობებში შეაფუთა ევროპის დიდი სახელმწიფოები, განსაკუთრებით კი — ინგლისი. მათ რუსეთის მიმართ მტრული პოზიცია დაიკავეს და „დაჩაგრული“ თურქეთის ქომაგობა იკისრეს. ამან გააზნვეს ოსმალეთი და სულთანმა კვლავ დაიწყო იარაღის ფლარუნი, ინგლისის ფლოტი კი, რუსეთზე ზემოქმედების მიზნით, შავ ზღვაში შევიდა. ინგლის-თურქეთის აგენტები მოედნენ ამიერკავკასია-მცირე აზიასა და მოსახლეობას რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლისაკენ მოუწოდებდნენ.

სულთნის ემისრები განსაკუთრებულ აქტიურობას მოითხოვდნენ მაშინდანი ქართველებისაგან. დერვიშ-ფაშამ აჭარლებს იარაღი დაურიგა და მათ რუსეთის წინააღმდეგ ამხედრება მოსთხოვა. ასეთივე ბრძანება მიიღო შერიფ-ბეგ ხიმშიაშვილმაც. იმის გამო, რომ შერიფმა არ შეასრულა ეს მოთხოვნა, აჭარაში თურქთა დამსჯელი რაზმი გაიგზავნა, რომელმაც სოფ. სხალთაში არსებული მისი სასახლე მიწასთან გაასწორა. შერიფ-ბეგ ხიმშიაშვილი ახალციხეში გადავიდა და რუსეთის მთავრობის სამსახურში აშკარად ჩადგა.

ევროპის დიდი სახელმწიფოების მიერ დაკავებული ანტირუსული პოზიციისა და ინგლის-თურქეთის ახალი ომი სათვის მზადების პირობებში სან-სტეფანოს ზავი დროებითი გამოდგა. რუსეთის მთავრობა იძულებული გახდა, ათანხმებოდა ბერლინში ევროპის სახელმწიფოთა კონგრესის მონაწილას და სან-სტეფანოს ხელშეკრულების გადასინჯვას.

ბერლინის კონგრესმა, რომლის მუშაობაშიც მონაწილეობდნენ ევროპის დიდ სახელმწიფოთა პრემიერ-მინისტრები და სხვა წარმომადგენლები, სხდომები დაიწყო 1878 წ. 13 ივნისს. კონგრესის მუშაობის პროცესში განმტკიცდა ავსტრია-გერმანიის კავშირი და გამოქვეყნდა ინგლის-საფრანგეთის დაახლოების ტენდენცია. მეფის რუსეთი კი იზოლირებული აღმოჩნდა. კონგრესზე მწვავედ იდგა როგორც ბალკანეთის პოლიტიკური მოწყობის, ისე რუსეთ-თურქეთის აზიური საზღვრების საკითხი. განსაკუთრებით დიდი კამათი წარმოებდა ბათუმის გარშემო. მართალია, რუსეთის დიპლომატიამ ზოგი რამ დათმო, მაგრამ ძლევამოსილი ომის ძირითადი მონაპოვარი შეინარჩუნა.

1878 წ. 13 ივნისს ხელმოწერა ბერლინის ტრაქტა-

ტის ძალით რუსეთის მფლობელობაში გადმოვიდა აჭარა, შავშეთი, კლარჯეთი, იმერხევი, კოლა-არტანის და ოლთისი. თურქთა ხანგრძლივი ბატონობისაგან გათავისუფლდა, აგრეთვე, დასავლეთ სომხეთის მნიშვნელოვანი ნაწილი.

აღნიშნული ტერიტორიების უმეტესობა ბერლინის ტრაქტატის ხელმოწერის მომენტში რუსთა ჯარის ხელთ იყო. მხოლოდ აჭარაში (ბათუმითურთ) რჩებოდა თურქეთის ჯარი. ოსმალეთის მთავრობა აჭიანურებდა რუსეთისათვის აჭარის გადაცემას. თურქეთის აგენტები ყოველნაირად ცდილობდნენ, გამოეწვიათ კონფლიქტი აჭარლებსა და რუსეთის ჯარს შორის. ერთმორწმუნეებს მოუწოდებდნენ, გადასახლებულნიყვნენ თურქეთის შიგა პროვინციებში. **რუსეთის მთავრობამ კატეგორიულად მოითხოვა ბათუმისა და აჭარის გაყვანა. ბოლოს და ბოლოს, დაიდო შეთანხმება, რომლის თანახმად აჭარის ძალაში იქნა შეყვანილი რუსეთის ჯარი. 1878 წლის 25 აგვისტოს რუსთა ნაწილები ბათუმში შევიდნენ. ქალაქის მოსახლეობა გამათავიფიერებლად ჯარს ბარცხანასთან შეხვდა და მის უფროსს პურმარული მიართვა. იმ დღესვე შევიდა ბათუმის ნავსადგურში რუსეთის ფლოტიც. ბათუმის ციტიდელზე აღმართულმა რუსეთის ნაციონალურმა დროშამ და ქვეყნის სალუტამ მოსახლეობას აცენო, რომ დამთავრდა თურქთა ხანგრძლივი ბატონობა აჭარაში, რომ ეს მხარე დედასამშობლო — საქართველოს დაუბრუნდა.**

ძარბაველი ხალხი, მოწინავე საზოგადოებრივ სიხარულით შეიშავა სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს თურქთა ბატონობისაგან გათავისუფლებას.

ი. გოგებაშვილი წერდა: „ბერლინის ხელშეკრულებამ ჩვენი ერთი დიდი სიკეთე შეგვცინა... ჩვენი ძეგლი, ჩვენი სისხლბოცა, ჩვენთან ერთად „მებრძოლი შავი ბედისა“, ჩვენი გმირების ზუღე, ჩვენი უწინდელის განათლების და სწავლის აკვანი, ჩვენი ძველი საქართველო დღეს ჩვენ შემოგვიერთდა“. მთავრობისაგან ნაქვეშებული თურქი ემისრები მაინც არ ცხრებოდნენ; შექმნეს ტერორისტული ორგანიზაციები, თავს ესხმოდნენ რუსთადა ქართველთა რაზმებს, წვაგდნენ სახლებს და მალაზიებს, მოსახლეობას მოუწოდებდნენ რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლისკენ, ეპატიჟებოდნენ მათ „დღდა თურქეთისაკენ“. თურქეთის ემისრებმა აჭარის რამდენიმე სოფლის აჯანყებაც კი შეძლეს. რუსეთის ადმინისტრაციის ზოგი წარმომადგენლები აჯანყებულთა მკაცრად

დასჯას მოითხოვდა, სხვებს კი მიზანშეწონილად მიაჩნდათ აჭარლების კეთილგანწყობა მოლაპარაკებით ყოველიყო მოპოვებული. **„ჩვენი აზრი — ეს არის, — წერდა „დროების“ კორესპონდენტი, — რომ ჯარებთა და საზოგადოდ ძალდატანებით მხოლოდ ერთი შედეგის მიღწევა შეიძლება: მთელი აჭარის ხალხი გადასახლებულ ოსმალეთში და, არა მგონია, რომ ამისთანა შედეგი ვინმესთვის სანატრული და სასიამოვნო შეიქმნეს. ერთი ხეირიანი უფროსი, ხალხის ზნე-ჩვეულების მცოდნე ჭკვიანი კაცი უფრო მომეტებულ სარგებლობას მოიტანს ამგვარ შემთხვევაში და უფრო უკეთ მოუვლის და დააწყნარებს ხალხს, ვიდრე რამდენიმე ბატალიონი ჯარი“. მართლაც, აჯანყებულებთან მოსაუბარაკებლად აჭარაში გაიგზავნა პოლკოვნიკი იოსელიანი მცირე რაზმით. იგი ჩავიდა სოფ. დანდალოში, სადაც რამდენიმე ათასი კაცი იყო შეკრებილი და დაარწმუნა აჭარლები აჯანყების უნაყოფოობასა და რუსეთთან ნორმალური ურთიერთობის დამყარების მიზანშეწონილობაში. მართალია, აჭარაში და ქართველებით დასახლებულ სხვა ახალშემოქმედებულ რაიონებში სერიოზულ ანტიცარისტული გამოსვლას ადგილი არ ჰქონია, მაგრამ სულთნის აგენტებმა, რომელთა საქმიანობას გარკვეული მოსაზრებით ხელს არ უშლიდნენ რუსეთის ადგილობრივი ადმინისტრაციის მოხელეები, შეძლეს მაშინდანი ქართველთა ნაწილის გაბრწყინება და მათი ოსმალეთში გადასახლება.**

უნდობლობის გასაფხვრად, აჭარის მოსახლეობასთან მჭიდრო კონტაქტი დამყარების მიზნით მოწინავე ქართველ მოღვაწეთა ჯგუფმა აჭარელთა დეპუტატთა მოიპატიჟა თბილისში. ბანკეტზე ბევრი გულთბილი სიტყვა წარმოითქვა. ცხადი გახდა, რომ დიდი ხნის წინათ დამორბეულ და კვლავ შეყრილ ძმებს კარგად ესმოდათ ერთმანეთისა, კარგად ითვისაწინებდნენ არსებული სიძნელეების დასაძლევად ერთობლივი მუშაობის საჭიროებას. ილია ჭავჭავაძემ ქართველ ხალხს მოუწოდა, დახმარების ხელი გაეწოდებინა ახლად გათავისუფლებული და ომით დაზარალებული მაშინდანი ქართველებისათვის. „აბა, ძარბაველი, — წერდა დიდი მოღვაწე, — ესე შენ იცი, რამდენი დააწანა შენ თავს შენ ახლადშემოქმედებულ ძმებთან! ესე შენ იცი, რომდრ დაუშვამი ანადრძს: ძმა ამისთვისა და შავი დღისთვისაო!“

ილიას ეს მოწოდება როდი დარჩა ხმაოდ მალაღებლისა უდაბნოსა შინა. მთელი ქართველი ხალხის დახმარებით სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს მოსახლეობამ მალე მოიშუშა თურქთა ხანგრძლივი ბატონობისა და ომისაგან მიყენებული ჭრილობები და პროგრესული განვითარების გზაზე გაიძლიერა.



www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მოსტა

„ფეისბუქზე“ ავთო ტყაბლაძის მიერ გამოქვეყნებული ჩანაწერი ერთ საათში გახდა პოპულარული. შემდეგ იგი „დრონი.ჯი“-მ გაავრცელა. „საქართველო და მსოფლიო“ გათვალისწინებით კითხველის წერილს, რომელშიც ავტორი საკუთარ მოსაზრებასაც გვიზიარებს და ავთო ტყაბლაძესაც პასუხობს.

«ЧТО ХУЖЕ ДУРАКА? — ДУРАК С ИНИЦИАТИВОЙ»

ანუ ანდაზა, რომელიც ადრესატს ეძებს

ბირთვულ ფიზიკოსს, ბატონ ავთო ტყაბლაძეს

ბატონო ავთო! (როგორ მინდოდა, რუსთველის გამრის სახელით მომემართა თქვენთვის — „ბატონო ავთანდილ“, მაგრამ, რადგანაც თქვენ ბრძანეთ, რომ „დასანახავად ვერ იტანთ თვითმფრინავებს და ცაში ფრენისა გეშინიათ“, გამოდის, მინიერი ცხოვრება უფრო გიზიდავთ. თანაც საკუთარ თავს თვითონ ავთო ტყაბლაძეს უწოდებთ, ამიტომ მეც ასე მოგმართეთ).

თქვენ ბრძანეთ: „შეიძლება ჩემი ლოგიკა მცდარი იყოს, კი, ბატონო, შემისწოთ...“, შევეცადე, შეგისწოროთ და ვუპასუხო თქვენს წერილს „რა უნდა“ კი არა, „რა შეუძლია ბიძინა ივანიშვილს“.

ჯერ ერთი, რამდენად ეთიკურია თქვენი დასკვნა რუსულ ენაზე — „Что хуже дурака? — Дурак с инициативой“. თქვენი აზრით, იმ ადამიანს, რომელიც წლების განმავლობაში ქველმოქმედებას ეწეოდა, რომელსაც საქართველოს მოქალაქეობა წაართვეს, ჯერ თავისი პარტია არც კი დაუარსებია და არ მოგისმენიათ მომავალი პარტიის პროგრამა, უკვე ბრალს სდებთ და შეურაცხყოფას აყენებთ, ნორმალურია? რუსთველის გმირი ავთანდილი ამას არაა სოდეც იკადრებდა, ხოლო პიროვნება თავის თავს დავით აღმაშენებელზე მაღლა რომ აყენებს, თქვენი აზრით, უფრო ჭკვიანი უნდა იყოს?!

თურმე იმ უცნობ რუს ფილოსოფოსს უნდა ვუმაღლოდეთ თქვენი სტატიის გამოქვეყნებას, რომლის მეშვეობითაც, ალბათ, ქართველ ხალხს დღეიდან თვალები აეხილება და ქვეყნის „სწრაფი განვითარების დამუშრუჭებული ძალის“ გამოაშკარავებით“ ბოლოს და ბოლოს ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობა სულს მოითქვამს და სხვა დანარჩენი პრობლემები აღარ ექნება.

კარგი იქნებოდა, თანამედროვე სხვა რუსი ფილოსოფოსებიც გაგეცნოთ: „ნებისმიერი ქვეყნის დასამარცხებლად სრულიად არაა აუცილებელი ბევრი ენერგიის დახარჯვა. იმისათვის, რომ ამ ქვეყნის

ეკონომიკა და პოლიტიკური ცხოვრება განადგურდეს, საჭიროა, მიღწეულ იქნას ისეთი კანონების მიღება, როცა მთავარ პრიორიტეტად გამოცხადდებოდა სურვილების დაკმაყოფილების კულტად ქცევა და ფულით ყველაფრის გაზომვა, როცა ქურდობა, ღალატი და უხამსობა სარგებლიანი იქნებოდა ამ ქვეყნის მოსახლეობისთვის. ამის შემდეგ კი საკმარისი იქნებოდა, მხოლოდ თვალყურის დევნება, თუ როგორ გაიხრწნებოდა ამ ქვეყნის პოლიტიკა, ეკონომიკა და იდეოლოგია. ყველაზე მთავარი მიზეზი ნებისმიერი ქვეყნის დაღუპვისა არის იმ ქვეყნის ლიდერის თვითგანადგურებისკენ მიმართული მოქმედებები, რომლებიც მთლიანად ამ ქვეყნის საზოგადოების არასწორი მსოფლმხედველობის შედეგია“ (სერგეი ლაზარევი).

თქვენ ბრძანეთ: „რა ვიციოდა ივანიშვილზე? ჰქონდა მილიარდები, ბანკი — რუსეთში, ცხოვრობდა ჭორვილაში, ეხმარებოდა თანასოფლელებს, ეწეოდა ქველმოქმედებას“, ესე იგი ადამიანი, რომელიც ჩუმად, ყოველგვარი ანგარების და თვითრეკლამის გარეშე, ქველმოქმედებას ეწეოდა და პოლიტიკაში არ ერეოდა, თურმე უფრო კარგი კაცი პოლიტიკაში მოსვლა გადაწყვიტა, ისევე თქვენი სიტყვებით: „ერთ-ერთი კითხვა, რაც თავში მომივიდა, იყო შემდეგი: რაში და როგორ დახარჯა ბიძინა ივანიშვილმა ფული?“.

ყოჩაღ ბატონო ავთო, მართლაც ნამდვილი „ბირთვული ფიზიკოსი“ ბრძანავს: „როგორ დახარჯა ბიძინა ივანიშვილმა ფული?“.

ყოჩაღ ბატონო ავთო, მართლაც ნამდვილი „ბირთვული ფიზიკოსი“ ბრძანავს: „როგორ დახარჯა ბიძინა ივანიშვილმა ფული?“.

ყოჩაღ ბატონო ავთო, მართლაც ნამდვილი „ბირთვული ფიზიკოსი“ ბრძანავს: „როგორ დახარჯა ბიძინა ივანიშვილმა ფული?“.

ვა პირადად თქვენი და ხელისუფლების კონტროლირებადი მასშედის წარმომადგენლების თითქმის უნისონში წარმოთქმული აზრები, ნუთუ ამერიკიდან ყველაფერი ასე მკაფიოდ ჩანს და „ინსტრუქტაჟიც“ კი არ დაგჭირდათ? ეტყობა, „მასების დეზინფორმაციის ტექნოლოგიებს“ კარგად ფლობთ და ყველაფერ ამას იმიტომ აკეთებთ, რომ მოძმისადმი ელემენტარული პატივისცემა და სიყვარული არ გაგაჩნიათ.

ნამდვილი უბედურება ჩვენი ქვეყნისთვის, იცით, რა არის? როცა ხელი-სუფლების წარმომადგენელს თავისი საზოგადოების წინაშე იმის შესახებ უნდა ითქვას, რომ მისი მოქმედებები მისივე მოსახლეობის წინააღმდეგაა.

ნუთუ არ მოგებრძადა ეს დემაგოგიური განცხადებები რუსული ფულის წარმოშობაზე, ნატომი განვეერიანება-არ-განვეერიანებაზე, თქვენ, „სანავთობო ინდუსტრიაში“ მოღვაწე, ამერიკაში მცხოვრებო თანამემამულე? ვერ დავიჯერებ, არ იცოდეთ იმის შესახებ, რომ ამერიკაში მცხოვრები ათასობით ჩვენი თანამემამულე დამამცირებელ სამუშაოზე მუშაობს, რადგან „სანავთობო ინდუსტრიაში“ ვაკანსიები ყველასთვის მისაწვდომი არაა. წლების განმავლობაში ისინი, ოჯახებს და შვილებს მოშორებულიყვნენ, ვინ იცის, რის ხარჯზე ახერხებენ იმას, რომ გაჭირვებულ ახლობლებს დაეხმარონ. ნუთუ თქვენ ვერ ხედავთ იმას, რომ ამ პრობლემებზე ხელისუფლება საერთოდ არ რეაგირებს? ყველას ჰგონია, რომ ეს დროებითი მოვლენაა, მაგრამ რა გარანტიაა იმისა, რომ ეს ჩვენი ქვეყნისთვის სამუდამო პრობლემად არ გადაიქცევა?

ვინ ხართ თქვენ, ბატონო ავთო? ეს უკვე გასაგებია (ავთო ტყაბლაძე, ბირთვული ფიზიკოსი (სანავთობო ინდუსტრია), აშშ) და „რა შეგიძლიათ“? ჯერ თქვენ თვითონ გაეცით ამ კითხვას პასუხი. „თქვენს ბულისტიკილს“



ნუგზარ ხონელიძე ოჯახთან ერთად

მაშინ მოვიხსენიო, ორი-მესამე მხარეს რომ თანაბრად აპრიტიკებდით. თქვენ კი ამის მაგივრად საშუალოდ გვთავაზობთ ერთ-პარტიულ სისტემას, ხოლო მომავალ პრაზიდიკად — პოპულარს. თვითონ ქართველი ხალხი გადაწყვეტს, ვინ ურჩევნია, თქვენ კი ამის მორალური უფლება არ გაქვთ ამერიკის კონტინენტიდან, რადგან თქვენ ქართულ ადამიანს და კაცობას პატივს არ სცემთ. თქვენ, ალბათ, ერთი ბარელი ნავთობი გირჩევნიათ ყველაფერს. თქვენ რომ ობიექტური ადამიანი იყოთ, მიხედვით, რომ ჩვენი ჯარისკაცები ავღანეთში „დემოკრატიის დაცვისთვის“ არ იტუებოდნენ. დაინახავდით იმას, რომ ჩვენს ქვეყანას უკვე 11 მილიარდი ვალი აქვს, რომელიც ჩვენი შვილიშვილების გადასახდელი იქნება და მონობის მეტს არაფერს უქადის მათ. დაინახავდით იმას, თუ როგორ ავიწროებენ ჩვენს ქვეყანაში მართლმადიდებლობას და როგორც ჭეშმარიტი ქართველი განგაშს ატყებდით,

მიხედვით, ტოლერანტობის ნილბით თუ როგორ ნერგავენ ჩვენს სამშობლოში გარყვნილებასა და უზნეობას. თქვენ რომ „შეგეძლოთ“, შეამჩნევდით იმ უიმედო მოსუცების უმრავლესობას, ახლადგახნილი საგადამყოფოების კარები რომ დაკეტილი აქვთ. თქვენ ბრძანებთ: „ხალხი უკვე ბრაზდება, ამდენ შადრევანებს ნუ ვაშენებთ და შენობებს ნუ ვალამაზებთ“. თქვენ რომ „შეგეძლოთ“, მიხედვით, რომ ხალხს შადრევანებისა და შენობების გალამაზება კი არ მოგებრდა, არამედ ის „ბუტაფორია“, რომლის მიღმა ტყუილი და თვითრეკლამა იმალება. თქვენ ყოველივე ამის დანახვა არ შეგიძლიათ და არც გინდათ.

რაც შეეხება ჩვენი ქვეყნის მომავალს, აუცილებელი არაა მაინცდამაინც ამერიკული (თვით ამერიკელების აზრით, ეტალონს ნამდვილად არ წარმოადგენს) ან რუსული (რომელიც ჩინოვნიკების თავგასულობით და კორუფციით გამოირჩევა) მოდელი ავირჩიოთ, ჩვენ უნდა ვეძებოთ ჩვენი გზა. ქართველ ხალხს ჭირ-

დება არა პროფესიონალი ან დილეთანტი, ჩვენ გვჭირდება ქვეყნის ალაღად და უანგაროდ მოსიყვარულე ლიდერი.

„შეიძლება ჩემი ლოგიკა მცდარი იყოს“, — ამბობთ თქვენ, ბრძენი კი ასე ამბობს: „ლოგიკა — ეს ხის ღამაზი, მწვანე ფოთლებია, რომლებიც შემოდგომაზე ყვითლდება და მიწაზე ცვივა. ჭეშმარიტი სიყვარული კი მყარი ხის ფესვებია, რომლებიც არ არის დამოკიდებული არც შემოდგომაზე და არც ზამთრის სუსხზე“.

თქვენი ციტატა: „Что хуже дурака? — Дурак с инициативой“. ასე დააბოლოეთ თქვენი წერილი თქვენ, საუკუნის „წარმატებულ“ თანამემამულე! ნუთუ რუსეთიდან მხოლოდ ეს „სიბრძნე“ ჩამოიტანეთ, იმ საქვეყნოდ „საძულველი რუსული ფულის“ გარდა. მკითხველმა განსაჯოს, თუ ვის უფრო შეეფერება ეს ანდაზა.

გულახდილად გეტყვით, მე ეს წერილი არ დამინერია იმის გამო, რომ რომელიმე მხარის „ფანატურად მორტყიალ“ ვარ, მაშინ ნუ მომასწროს ღმერთმა ჩემი ქვეყნის კეთილდღეობას. ბოდბის გინდით, თუ თქვენ მიმართ ცოტა გადავაჭარბე. სიმართლე გითხრათ, ეს პასუხი იმდენად თქვენ არ გაქვთ, რამდენადაც მათარაბლებს იმ იდეოლოგიისა, რომელიც ქართული ცნობიერებისთვის მიუღებელი და დამღუპველია. ერთიც გახსოვდეთ, რომ ყოველ წარმოთქმულ სიტყვას თავისი ძალა აქვს, ამიტომ გაუაზრებელ სიტყვას და მცდარ არჩევანს შეუძლია დიდი ზიანი მოუტანოს ჩვენს სამშობლოს, მითუმეტეს, თუ ჩვენი ნამოღვანარი სამშობლოს უსაზღვრო სიყვარულით არაა გაჟღენთილი.

არ უნდა დაგივინწყოთ: „სიცრუე და ორპირობა ავნებს ხორცსა, მერმედ სულსა“. სულის სიფაქიზე უნდა შევინარჩუნოთ და ღმერთის წინაშე მართლები უნდა ვიყოთ.

ნუგზარ ხონელიძე, ოთხი შვილის მამა. საქართველო

უსაფრთხოება მხოლოდ ჩუსთითან ერთად

რუსეთის ფედერაციის პრემიერ-მინისტრისა და პრეზიდენტობის კანდიდატ ვლადიმერ პუტინის განცხადებით, მსოფლიოში უსაფრთხოების უზრუნველყოფა მხოლოდ რუსეთთან ერთად არის შესაძლებელი. იგი ასეთ მოსაზრებას წინასაარჩევნო პროგრამის ფარგლებში მომზადებულ მეშვიდე სტატიამ გამოთქვამს, რომელშიც ყურადღებას რუსეთის საგარეო პოლიტიკაზე ამახვილებს. „მე დარწმუნებული ვარ, რომ მსოფლიოში უსაფრთხოების დამყარება მხოლოდ რუსეთთან ერთად არის შესაძლებელი და არა იმის მცდელობით, რომ იგი გვერდზე გასწიო, მისი გეოპოლიტიკური პოზიციები დაასუსტო და თავდაცვისუნარიანობას ზიანი მიყენო“, — ნათქვამია სტატიამ, რომელიც გაზეთ „მოსკოვსკიე ნოვოსტისი“ გამოქვეყნდა.

სამხედრო ოპერაცია მიუღებელია

რუსეთის პრემიერ-მინისტრი ვლადიმერ პუტინი თავის მორიგ სტატიაში კვლავ აცხადებს, რომ მისთვის პრინციპულად მიუღებელია სუვერენული სახელმწიფოების საქმეებში ჩარევა. ვლადიმერ პუტინი ასევე აცხადებს სირიისა და ირანის წინააღმდეგ შესაძლო სამხედრო ოპერაციების მიუღებლობის შესახებ. პუტინის რიგით მეშვიდე წინასაარჩევნო სტატია საგარეო პოლიტიკას ეძღვნება სახელწოდებით „რუსეთი და ცვალებადი მსოფლიო“. მასში რუსეთის პრეზიდენტობის კანდიდატი აფასებს რუსეთის როლს თანამედროვე მსოფლიოში და ქვეყნის საგარეო პოლიტიკაში.

საგარეო პოლიტიკის დარგში „ქართულმა ოცნებამ“ უარი უნდა უთხრას ნატოს, რომელიც რუსეთ-ირანის სამეზობლო პირობებში უკიდურესად შეუთავსებაელია საპარტიველო გეოგრაფიული სივრცისთვის და საერთოდ სამხრეთ კავკასიისთვის, რაც სომხეთმა და აზერბაიჯანმა შესანიშნავად შეიმაცნეს...

მან უნდა მოუხმოს ჯანსაღ გეოპოლიტიკურ აზროვნებას; პატივი მიაგოს ისტორიულ მემკვიდრეობა-მეხსიერებას. სწორედ ნატოს უარყოფა მისცემს „ქართულ ოცნებას“ უაღრესად საჭირო, ტაქტიკურ მისასვლელ მდგანა გზას რუსეთთან კეთილგეოპოლოგიისა და ძველის ტარიტორიული გამთლიანების მიმართულებით.

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

და-სა-ნა-ნი-ა!

ასეთი სათაური ჩემი წერილისთვის შემთხვევით არ მიმიცია, რამეთუ ოთხი თვის წინ კმაყოფილებით შევხვდი ბატონ ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკურ ავანსცენაზე გამოჩენას. 2011 წლის 7 ოქტომბერს მისეული დაპირება — საპარლამენტო არჩევნებში აბსოლუტური უმრავლესობით მოვალე — შესაძლებლად ვინამე. მაშინ, 7 ოქტომბერს, ბატონმა ბიძინამ იმედის დიდი ჩირაღდანი აანთო, მაგრამ მალე ამ ჩირაღდანმა, გაძლიერების ნაცვლად, თანდათანობითი შესუსტება იწყო. დღეს, ოთხი თვის შემდეგ, მისი ძლიერება ნავთის მბჟუტავ ლამპამდეა ჩამოქვეითებული; სწორედ ეს მიმაჩნია დასანანად.

რა მოხდა? ბევრმა ინტელექტუალმა, ობიექტურად მოაზროვნე ჟურნალისტ-პუბლიცისტმა ამის მიზეზები დამაჯერებლად და სრული სიზუსტით ახსნა. ვუერთდები მათ და ჩემეულ მოკრძალებულ, ზოგჯერ კრიტიკულ შენიშვნებს თუ რჩევებს ვაახლებ ბატონ ბიძინას. იმედია, არ მიწყენს, რამეთუ მე, 82 წლის კაცს, 57 წლის სტაჟის მქონე ისტორიკოს-პოლიტოლოგს, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორს, მისი მამის ტოლს ამის მორალური უფლება ნამდვილად მაქვს.

ბატონი ბიძინას დიდი შეცდომა იყო პოლიტიკური პარტიზანა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ერთმანეთისგან გათიშვა-დაპირისპირება მასთან სათანამშრომლო და არასთანამშრომლო, ანუ დაუნებალ კალეზად; მათ შორის სადამარცხაციო ხაზის გაშვება.

ჟურნალისტიკა ანთაძესთან ბატონმა ბიძინამ შესანიშნავი მონოღება გააუღერა: „ყველამ ზუსტად უნდა გავარკვიოს, მე მიჭერს მხარს თუ სააკაშვილს“. თქვენი ეს მონოღება, ბატონო ბიძინა, დიდად ინტელექტუალურმა „ასავალ-დასავალმა“ თქვენი ინტერვიუს მთავარ სათაურად შემთხვევით როდი აიტაცა; ამით მისი ჭეშმარიტ ღირებულებას გაუსვა ხაზი.

სულ ახლახან, ბატონო ბიძინა, ასევე დიდად ინტელექტუალურმა „საქართველო და მსოფლიომ“ თავის 2012 წლის 8-14 თებერვლის ნომერში ახალი სამოქმედო ლოზუნგი — მონოღება შემოგთავაზათ: **„გინვეთ ყველას სააკაშვილის რეჟიმის წინააღმდეგ“**. შესანიშნავია; იმოქმედეთ ამ მონოღებით, რომლის ავტორია დიდებული პუბლიცისტი, პოლიტიკოსი, ქალბატონი ნანა დედუარიანი. მე მას თქვენ მაგივრად მაღლობას ვუხდი;

მნამს, თქვენც ამასვე გააკეთებთ.

ამრიგად, ბატონო ბიძინა, გირჩევთ, უარი თქვათ საბედისწერო სადემარკაციო ხაზზე და იმოქმედოთ ზემოთ მოცნული სამოქმედო ლოზუნგებით.

ბატონო ბიძინა, დაუყოვნებლივ დააარსეთ ყოველკვირეული გაზეთი სახელწოდებით „ქართული ოცნება“, რომელსაც ეპიგრაფად წარმოდგენა ქალბატონ ნანას მიერ შემოთავაზებული მოწოდება.

თქვენ, ბატონო ბიძინა, საყრდენ პოლიტიკურ ძალეზად „რესპუბლიკელები“ და ალასანიას პარტია მიირჩიეთ; კარგი, მაგრამ ისინი ისე გაკადნიერდნენ, რომ საკუთარ ხელში აიღეს უფლება — ვინ მიიღონ და ვის უთხრან უარი „ქართული ოცნების“ რიგებში გასაერთიანებლად, თქვენ ლამის თავიანთ მიქველად გაქციეს. ამ გარემოებამ მე, პოლიტოლოგს, მათქმევინა: „ქართული ოცნების“ ანსამბლში ქაოსია; ვერ გაგვიგია, ვინ დირიჟორობს ამ ანსამბლს — ბიძინა ივანიშვილი, დავით უსუფაშვილი თუ ირაკლი ალასანია.

ურეიტინგო რესპუბლიკელებმა და ირაკლი ალასანიას პარტიამ „ქართული ოცნების“ გვერდით დადგომის მსურველ პოზიციურ პარტიებს, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს, ცალკეულ ცნობად პოლიტიკურ სახეებს (ვაჟა ლორთქიფანიძეს, ვალერი კვარაცხელიას და ა. შ.) გველივით დაუწყეს კბენა და გარეთ ერეკებოდა. თუ ასე გაგრძელდა, რასაც ბატონი ბიძინას მისამართით კომპრომატები უშუალოდ თითქმის ყოველდღიურად ემატება, მაშინ საპარლამენტო არჩევნებში „ქართული ოცნების“ შედეგები სავალალო იქნება — 15-17 პროცენტის ძლივს მიაღწევს, ხოლო აბსოლუტური უმრავლესობა ოცნების საზღვრებში დარჩება;



ბატონო ბიძინა, კალიან მანრა კომპრომატები წამოიწყო თქვენ წინააღმდეგ სააკაშვილის ტელევიზიამ; თუ არგუმენტირებულად არ უარყოფთ მათ, იმოდეთ, დაგარცხებით

მარტო დოღარების ხარჯვა გამარჯვებას ვერ მოგვიტანს. **„ქართული ოცნება“ მხოლოდ მაშინ მოიპოვებს მხარდაჭერას და გახდება ყველაზე მასობრივი სახალხო მოძრაობა, თუ თავის გარშემო შემოიკრება მიხეილ სააკაშვილის ხელისუფლების მიმართ მოპოვებული უკმაყოფილება კალაზა.**

„ქართულმა ოცნებამ“ დევიზად უნდა გაიხადოს: „ღარიბ-ღატაკებო, უმუშევრობით განაშენებულბო, პენსიონერებო, საზღვარგარეთ გადახვენილებო, დადექით „ქართული ოცნების“ დროსი ქვეშ და თქვენ გაიმარჯვებთ!“

თუ არ ჩაღრმავდება ფსკერზე ხალხის ძირითადი მასების იმუშავოს „ქართული ოცნების“ მსგავსად, მხოლოდ ზედაპირზე იტივტივებს, „ქართული ოცნება“ მასობრივ პოპულარობას ვერა და ვერ მოიხვეჭს, გამარჯვებას ვერ მიაღწევს.

თქვენ კარგად ხედავთ, რომ პრეზიდენტი სააკაშვილი, უკვე წლებია, მისი პარტიისთვის დიდად სასარგებლო წინასაარჩევნო საქმიანობას ეწევა. თქვენი 7 ოქტომბრის განცხადების შემდეგ მან ეს საქმიანობა გააათქვია. მან ბევრი რეკორდი დაამყარა: ვანი ჯავახიშვილი დაწყებული ყველა მოუშენს, ჯამბაზს, ილუ-

ზიონისტს თუ ფანტაზიორს გადაუსწრო, დემაგოგიის დიდოსტატად იქცა; არც შავ საბუშოს თაკილობს; „ფიგარო — აქ, ფიგარო — იქ“, როლიც შესანიშნავად აითვისა, ხალხიც მრავლად აიყოლია. არჩევნებისთვის დიდად სასარგებლო რესურსებს ქმნის.

აღნიშნულის ფონზე „ქართულ ოცნებაში“ სრული უმოქმედობა; მეტიც — უკუსვლაა. **„ქართულმა ოცნებამ“ დაუყოვნებლივ უნდა დაიწყო აქტიური მუშაობა რეკონებში — ქალაქებსა და სოფლებში, რათა დაამყაროს მჭიდრო კავშირი იქ მოქმედ პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან. მაგალითად, ქ. ქუთაისში ორგანიზაცია „ახალი მემარცხენები“ გამოხატავს მზადყოფნას, იმუშავოს „ქართული ოცნების“ გვერდით მის მხარდასაჭერად, თუ იგი ამას ინებებს და არ გვიბიძგებს იმისკენ, რომ მესამე ძალის მიმართულებით ვიმოქმედოთ; დაუფიქრდით! თბილისში ჩვენი საკონტაქტო ტელეფონის ნომერია 74-68-21, ხოლო ქუთაისში — 24-96-83 და 27-77-55.**

საგარეო პოლიტიკის დარგში „ქართულმა ოცნებამ“ უარი უნდა უთხრას ნატოს, რომელიც რუსეთ-ირანის სამეზობლო პირობებში უკიდურესად შეუთავსებაელია საპარტიველო გეოგრაფიული სივ-

ცისთვის და, საერთოდ სამხრეთ კავკასიისთვის, რაც სომხეთმა და აზერბაიჯანმა შესანიშნავად შეიმაცნეს... მან უნდა მოუხმოს ჯანსაღ გეოპოლიტიკურ აზროვნებას; პატივი მიაგოს ისტორიულ მემკვიდრეობა-მეხსიერებას. სწორედ ნატოს უარყოფა მისცემს „ქართულ ოცნებას“ უაღრესად საჭირო, ტაქტიკურ მისასვლელ მდგანა გზას რუსეთთან კეთილმეზობლობისა და ქვეყნის ტერიტორიული გამთლიანების მიმართულებით.

ნატო დღეს იარაღია, „სხვისი ხელით წარს მგლეჯელი“, მსოფლიო ჟანდარმად ქცეული აშშ-ის ხელში. მხატვარი რომ ვიყო, აშშ-ის სიმბოლო ძია სემს ხელში დიდი უროთი დაეხატავდი — უროს თავზე წარწერილი: NATO-OTAN, ხოლო უროს ქვეშ, ლიბიის რუკაზე ჩაკეცილი კადაფის გასისხლიანებულ თავს გამოვსახავდი. კადაფი ლაჩარავით არ გაქცეულა, სული საკუთარ მინაზე დალია.

საზოგადოებაში, ირანში, ავღანეთში, ლიბიაში და ა.შ. სისხლისმთხვევლ ნატოს ქართული კაცი არ უნდა ეთავყვანებოდეს, ბატონო ბიძინა.

ჯერ კიდევ 60 წლის წინ, როცა აშშ-ის ინიციატივით ნატო ახალი ჩამოყალიბებული იყო, თავის მახვილ პოლიტიკურ პუბლიკაციაში — „ვეროპული

რეაქცია და ამერიკული კანიალიზმი“ დიდებული მწერალი კონსტანტინე გამსახურდია წერდა:

„საკმარისია, თვლი გადავავლოთ აშშ-ის არც ისე ხანგრძლივი ისტორიის მთავარ ეტაპებს, რათა დავრწმუნდეთ, რომ ამ სახელმწიფოს მესვეურთა მთელი პრაქტიკა ემსახურებოდა არა მშვიდობისა და ხალხთა სოლიდარობის მაღალ იდეალებს, არამედ ამერიკის შეერთებული შტატები მუდამ იყო ომისა და შფოთვის ინიციატორი“ (იხილეთ თხზ., ტ. VI, გვ. 720). რომ იტყვიან, კომენტარი ზედმეტია; კაცი იტყვის: კონსტანტინე ბატონს ეს სტრიქონები დღეს ხომ არ დაუწერია?

ბატონო ბიძინა, ბევრჯერ მითქვამს: ნატო გაეროს გვერდით ზედმეტია, შფოთვის წყაროა, იგი უნდა დაიშალოს, ხოლო გაეროს უფლებები გაძლიერდეს.

მავანი, რომელიც იყბედებს: ნატომაც შევალთ და რუსეთთანაც დავამყარებთ ნორმალურ ურთიერთობას, ხალხს უსირცხვილოდ მოატყუებს და საქართველოს ეროვნულ მტრად მოგვევლინება.

ბატონო ბიძინა, ობამას მისამართით გაგზავნილი თქვენი წერილის მინაარსი არა და არ მომეწონა, რამეთუ თქვენ მას უთხარით: არჩევნებში ხმა მე მომეცით და თქვენთვის სააკაშვილზე უკეთესი სააკაშვილი მე ვიქნებიო. სხვა ლოგიკა მე ვერ დავინახე.

ბატონო ბიძინა, 9 თებერვალს თქვენ და თქვენმა მსლებლებმა სააკაშვილის პორტრეტი ფეხქვეშ რომ გაიდგეთ, ემოციის ტყვეობაში რომ აღმოჩნდით, ნამდვილად არ მომეწონა; ეს პოლიტიკური უკულტურობა იყო; ამით სისუსტე უფრო გამოამჟღავნეთ, ვიდრე სიძლიერე, რამეთუ მავანს ათქმევინეთ: „ცხენს ვერ მოერიდა და უნაგირი დაამტვრიაო“.

ბატონო ბიძინა, კალიან მანრა კომპრომატები წამოიწყო თქვენ წინააღმდეგ სააკაშვილის ტელევიზიამ; თუ არგუმენტირებულად არ უარყოფთ მათ, იმოდეთ, დაგარცხებით.

თქვენთან შესახვედრად და სასაუბროდ მზად ვარ, რამეთუ გარკვეული მიზეზების გამო აქ ყველაფერი ვერ გითხარით.

თქვენდამი წრფელი პატივისცემით,

გივი გუგუშვილი,
ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პოლიტოლოგი, ქუთაისი

ირანის ბირთვულ პროგრამას ვერაფერი შეაჩერებს

ირანი ბირთვული იარაღის შექმნისკენ არ მისწრაფვის, თუმცა ბირთვული პროგრამის რეალიზებაზე უარს არ იტყვის. ამის შესახებ ირანის ისლამური რესპუბლიკის სულიერმა ლიდერმა აიათოლა ალ ჰამენეიმ განაცხადა. „ისლამური რესპუბლიკა ნერტივს დაუსვამს მსოფლიო ძალაუფლებების მძევნარებას, რომლებიც ბირთვულ იარაღზე დაფუძნებული. ღვთის დახმარებით, ირანი მკაცრად შეინარჩუნებს თავის ბირთვულ კურსს. გავლენა, სანქციები და პოლიტიკური მკვლელობები შედეგს ვერ მოიტანს. ირანის ბირთვულ პროგრამას ვერანაირი წინააღმდეგობა ვერ შეაჩერებს“, — განაცხადა ჰამენეიმ.



„უპრეცედენტო“ გეგმაცია

აშშ-ის თავდაცვის სამინისტრომ „უპრეცედენტო“ უწოდა ქაბულში მსს-ს შენობაში კოალიციური ძალების ორი უფროსი ოფიცრის მკვლელობას. პენტაგონის განცხადებაში აღნიშნულია, რომ ამ ფაქტთან დაკავშირებით აშშ ოფიციალურ განცხადებას გააკეთებს. შეგახსენებთ, რომ ამერიკელი სამხედრო მომსახურეების მკვლელობაზე პასუხისმგებლობა აიღო ისლამურმა მოძრაობამ „თალიბანმა“. ავღანეთში კოალიციის გაერთიანებული ძალების სარდალმა ჯონ ალენმა მიიღო გადაწყვეტილება ავღანეთის სახელმწიფო სტრუქტურებიდან ISAF-ის წარმომადგენლების სრული გამოწვევის შესახებ.



ორი თვე თოვლი

შვედეთში მაშველებმა თოვლში ორი თვის წინ ჩამარხული მამაკაცი გადარჩინეს. უცხოური მედიის ინფორმაციით, შვედეთის მოქალაქე ამ ხნის განმავლობაში თოვლით დაფარულ მანქანაში იმყოფებოდა. 45 წლის მამაკაცი თოვლის „ხაფანგში“ 2011 წლის ოქტომბერ-დეკემბერში გაეხა. მისი მანქანა ქალაქ უმეოს შემოგარენში ტყეში იპოვეს. მამაკაცს საუბარი და მოძრაობა არ შეეძლო. ორი თვის განმავლობაში მისი ერთადერთი საარსებო წყარო თოვლი იყო. ექიმების განცხადებით, მისი მდგომარეობა სტაბილურია. ექიმებმა შემთხვევას უნიკალური უწოდეს. მათი თქმით, ამდენ ხანს საკვების გარეშე ძალიან ცოტა ადამიანი გაძლებდა.



სალოვნური კუნძულები

მსოფლიოს ყველაზე მაღალი ცათამბვჯენი აზერბაიჯანში აშენდება. დღემდე ყველაზე მაღალი შენობა — Burj Khalifa დუბაიში მდებარეობდა. აზერბაიჯანის ცათამბვჯენის სიმაღლე 1050 მეტრი იქნება, იგი 22 მეტრით აღემატება წინამორბედს. ცათამბვჯენის მშენებლობა 2015 წელს დაიწყება. გარდა ამისა, მსოფლიოს ყველაზე მაღალი შენობის გარშემო 41 ხელოვნური კუნძული შეიქმნება და მასზე მთელი ქალაქი გაშენდება. თავად ცათამბვჯენი კომპოზიციის ცენტრალური არქიტექტურული ელემენტი იქნება. ხელოვნური კუნძულები

კასპიის ზღვაში ბაქოს სამხრეთ-დასავლეთით გაშენდება. კუნძულები ქვეყნის ახალ ბიზნეს-ცენტრად მოიაზრება. ქალაქი მილიონ მცხოვრებზე იქნება გათვლილი. კუნძულები ერთმანეთს ხიდებით დაუკავშირდება. აქ განთავსდება აეროპორტები და „ფორმულა-1“-ის ტრასა. კუნძულების მშენებლობისთვის ბიუჯეტიდან 100 მილიარდი დოლარი გამოიყო. აქედან 2 მილიარდი აზერბაიჯანის ცათამბვჯენის მშენებლობას მოხმარდება.

მსოფლიოს ყველაზე მაღალი შენობის მშენებლობა 2018-2019 წლებში დასრულდება, ხოლო კუნძულების მშენებლობა — 2022 წლამდე.



კრისტალის თავის ქალაქი

თავის ქალა სიკვდილის, ბოროტების სიმბოლოდ ითვლება, მაგრამ მას ბევრი სიძლიერეს და მაგიასაც უკავშირებს. მას დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდნენ მაიას ტომის ხალხი და აცტეკები. ამ ცივილიზაციებმა უამრავი ისეთი რიტუალი და მაგია იცოდნენ, რომელთაც თანამედროვე ადამიანი ვეღვარასოდეს გაიგებს. ეს რიტუალები ამ ცივილიზაციებთან ერთად გაქრა, თუმცა დღევანდელი არქეოლოგები პოულობენ უამრავ უცნაურ ნივთს, რომლებიც ამ ტომებს უკავშირდება.

ერთ-ერთი ამგვარია კრისტალური თავის ქალა. პირველი კრისტალური ქალა 1890 წელს იქნა ნაპოვნი. თავიდან ეს თავის ქალა უბრალო რელიქვიად ჩათვალეს და ბრიტანეთის მუზეუმში შეინახეს.

ამის შემდეგ ნაპოვნი იქნა კიდევ 5 ასეთი თავის ქალა, რომლებმაც შვედეთის, საფრანგეთის, იტალიისა და ინგლისის მუზეუმებში დაიდეს ბინა. ხოლო 1967 წელს არქეოლოგებმა — მერი და მაიკლ სმიტებმა (მამა-შვილმა) იპოვეს კიდევ ერთი ქალა, რომლის შესახებაც არსად არ განუცხადებიათ და არც მუზეუმში გაუგზავნიან, რადგან ჩათვალეს, რომ ეს უბრალო

რელიქვია არ იყო და რაღაც ზებუნებრივი ძალა უნდა ჰქონოდათ. ცოტა ხანში გაირკვა, რომ მამა-შვილი არ ცდებოდა. როდესაც რაიმე უბედურება უნდა მომხდარიყო, ქალა რამდენიმე საათით ადრე სველდებოდა და ყინულს ემსგავსებოდა. ამ ფაქტის შესახებ კი მერი სმიტმა (მაიკლი უკვე გარდაცვლილი იყო) საქვეყნოდ განაცხადა. გასინჯეს სხვა თავის ქალებიც და ზებუნებრივი ძალა ყველას აღმოაჩნდა. ამის შემდეგ კიდევ 7 ასეთი ქალა იქნა ნაპოვნი. მათ, ძირითადად, მაიას ტომისა და აცტეკების ცივილიზაციების ტერიტორიაზე პოულობენ, პირამიდებში ან ნამარხებში.



როგორც მეცნიერებმა დაადგინეს, თავის ქალა დაახლოებით 36 000 წლის წინათ არის შექმნილი. მაგრამ საოცარი ისაა, რომ მას არ ეტყობა რაიმე სამუშაო იარაღის კვალი, ის

თითქოს გამოძერწილია. კვლევადღესაც მიმდინარეობს, მეცნიერები ვარაუდობენ, რომ სულ 27 ქალაა დამარხული და დარჩენილი ეგზემპლარების ძებნას განაგრძობენ.

მინიატურული სამყარო

იაპონელმა მხატვარმა ტაკანორი აიბამ ბონსაის ხის გარშემო ულამაზესი სკულპტურები, ქარის ნისკვილები და შუქურები შექმნა. ნამუშევრები ქალაქისგან, თაბაშირისგან და აკრილის საღებავისგანაა შექმნილი. „ეს ძალიან შრომატევადი საქმეა. ბონსაი ძალიან სათუთი მცენარეა. თითოეული დეტალი გათვლილი მაქვს. ყველა ნამუშევარი ძალიან მიყვარს.“

ისინი ჩემი სულის ნაწილია. ეს ნამუშევრები ცოდნისა და დიდი ექსპერიმენტის შედეგია“, — განმარტა მხატვარმა.

ნამუშევრების შექმნის პროცესი ხანგრძლივი და შრომატევადი იყო. ხის გაზრდის პროცესი მარტივი არაა. მხატვარი ულამაზეს მინიატურულ სამყაროს 10 წელი ქმნიდა. თითოეული ნამუშევრის შექმნაზე მან უზარმაზარი ენერგია დახარჯა.



გიგანტური ზვიგენი

პაკისტანში, ყარაჩის პორტში, მეთევზეებმა წყლიდან გიგანტური ზვიგენი ამოიყვანეს. ზღვის ცხოველი უკვე მკვდარი იყო. ყარაჩის პორტის მეთევზეები თავიანთი მონაპოვრით კმაყოფილები ჩანან, ვინაიდან ზვიგენის ეს სახეობა ერთ-ერთი ყველაზე დიდი თევზებს შორის. მისი სიგრძე 12 მეტრს აღწევს. ზვიგენი საპორტო ქალაქიდან 150 მეტრის მოშორებით რამდე-

ნიმე დღის წინ შეამჩნიეს. მისი წყლიდან ამოსაყვანად სპეციალური ტექნიკა გახდა საჭირო. გიგანტური თევზი სანაპიროზე 18 000 დოლარად გაიყიდა. 2008 წელს გადაშენების პირას მყოფი ზვიგენის ეს სახეობა „ცხოველთა დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციის“ სპეციალურ სიაში შეიყვანეს, ამიტომ მისი მოკვლა კანონით აკრძალულია.



გათხოვება სანყოფე

ქალი ძველ სანყოფე დაქორწინდა. სანყოფი დემონტაჟს ექვემდებარებოდა და სიეტლში მცხოვრებმა ბაბილონია აივანმა პროტესტის ნიშნად შენობაზე დაქორწინება გადაწყვიტა. ბაბილონიასთან ერთად ქორწილს რამდენიმე აქტივისტიც ესწრებოდა.

საქორწინო ცერემონია ყველა ტრადიციის დაცვით ჩატარდა. პატარძალს თეთრი კაბა ეცვა და მუსიკაც ისმოდა. საქორწინო ცერემონიაზე ბაბილონიას ხელში მუყაოს ქალაქი ეჭირა, რომელზეც ეწერა „მეწყდეს ურბანული დაგეგმარება“.

„მიყვარს ეს შენობა და ვერ ავიტან ამ სანყოფის ადგილას ცარიელი სივრცის დანახვას. პროტესტს გამოვხატავ და ვგმობ ამ გადაწყვეტილებას. შენობებსაც აქვთ უფლება, იარსებონ“, — განაცხადა პატარძალმა.



ყველაზე მსუქანი მოდელი

პოპულარული ფრანგული ჟურნალი Elle, რომლის გარეკანზე გამოჩენაც უამრავი მოდელის ოცნებაა, ახალ გამოცემაში ჭარბწონიან მოდელს მასპინძლობს. ჟურნალის თებერვლის ნომრის გარეკანზე მოდელი ტარა ლინი ლურჯ, სექსუალურ სამოსშია გამოწყობილი. გარეკანზე კარგად ჩანს მისი მასიური ფორმები. ჟურნალის ახალი სახე უამრავ ჭარბწონიან ადამიანს დაამშვიდებს და საჭირო რჩევებს მიაწვდის. „ძალიან ბედნიერი ვარ! მასსოვს, როდესაც თინეიჯერი ვიყავი, 14/16 ზომა სამოსსაც კი ვერ ვიცვამდი. შემდეგ ამ ყველაფერს შევეჩვიე და საკუთარი თავი ისეთი მივიღე, როგორიც ვარ“, — განაცხადა მოდელმა.



ქიონოპია



www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მსოფლიოს 7 უდიდესი ღრმული

მსოფლიოს სხვადასხვა წერტილში არსებული ღრმულები შეიძლება ბუნების საოცარ მოვლენებს მიეწეროს.

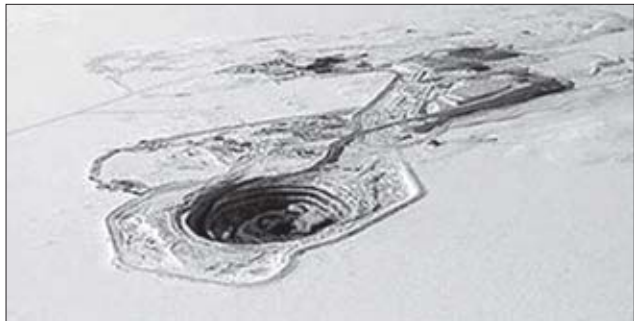


იაპუტია

კიმბერლის მილი „მირ“ — კარიერი, რომელიც მდებარეობს ქალაქ მირნში. სიღრმით 525 მეტრს აღწევს, მისი დიამეტრი კი 1,2 კილომეტრია.

ეს მსოფლიოში ერთ-ერთი

უდიდესი კარიერია. კარიერზე მადნის მოპოვება 2001 წელს შეწყდა. ამჟამად იქ მალაროს მშენებლობა მიმდინარეობს, რათა დარჩენილი მარაგის მოპოვება გახდეს შესაძლებელი.



კანადა

კანადის კარიერი „Diavik“-ი ერთ-ერთი ყველაზე ახალგაზრდაა ალმასის მომპოვებლებს შორის. პირველად იგი 1992 წელს აღმოაჩინეს, ალმასის წარმოება კი 2003 წელს დაიწყო. საფარულოდ, ალმასის მოპოვება ამ კარიერზე კიდევ 16-დან 22 წლამდე პერიოდით გაგრძელდება. მისი მდებარეობა უნიკალურია. პირველ რიგში კარიერი შედგება არა ერთი, არამედ სამი ღრმულისგან. ის მდებარეობს

კუნძულზე, რომელიც პოლარული სარტყელიდან მხოლოდ 220 კილომეტრითაა დაშორებული. სრულიად მოკლე დროში დიავიკი გახდა კანადის ეკონომიკის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტი. ამ ადგილას წელიწადში 8 მილიონ კარატ (1600 კგ) ალმასს მოიპოვებენ. მისი მეზობელი კუნძულებიდან ერთ-ერთზე აგებულია აეროპორტი, რომელსაც შეუძლია უზარმაზარი ბონიგების მიღებაც კი.



გვატეალა

150 მეტრი სიღრმისა და 20 მეტრი სიგანის გიგანტური კრატერი აქ მიწისქვეშა წყლების მოძრაობისა და უხვი ნალექის შედეგად გაჩნდა. ამ ღრმის წარმოქმნის დროს რამდენიმე ადამიანი დაიღუპა და საცხოვრებელი სახლები განადგურდა. ადგილობრივების თქმით, ტრაგედიამდე საუმაო ხნის განმავლობაში მინის სიღრმიდან უცნაური გრუხუნის ისმოდა.



იაბას შაბატი

ესაა ყველაზე დიდი მოქმედი კარიერი მსოფლიოში, სადაც სპილენძის მადნის გადამუშავება 1863 წელს დაიწყო და დღესაც გრძელდება. მისი სიღრმე დაახლოებით 1 კილომეტრია, სიგანე კი — 3,5 კილომეტრი.

სპილენძის მადანი პირველად 1850 წელს აღმოაჩინეს,

1863 წლიდან დაიწყო მისი დამუშავება და დღესაც გრძელდება. დღეისთვის კარიერზე დასაქმებულია 1400 ადამიანი, რომლებიც დღეში 450 000 ტონა ქანებს ჭრიან. მადანი იტვირთება 64 უზარმაზარ სატვირთოზე, რომელთაც ერთ ჯერზე 231 ტონის გატანა შეუძლია.



ბელიზი

მსოფლიოში ცნობილი დიდი ცისფერი ხვრელი, ტურისტებისთვის ერთ-ერთი ყველაზე მიმზიდველი ადგილი, ბელიზში მდებარეობს (ცენტრალურ ამერიკაში, იუკატანის ნახევარკუნძულზე). ეს ნამდვილად არ არის კიდევ ერთი კარიერი. აქ არა ალმასებს, არამედ ტურისტებს

„აგროვებენ“ და ამის წყალობით ქვეყანა უკეთეს შემოსავალს იღებს, ვიდრე ალმასის მომპოვებელი კარიერები. ესაა იდეალურად მრგვალი, მუქი ლურჯი ლაქა პირდაპირ კარიბის ზღვის ცენტრში. მისი სიგანეა 400 მეტრი, სიღრმე კი — 145-160 მეტრი.



კალიფორნია

დიდი ხელოვნური ღრმული მდებარეობს ჩრდილოეთ კალიფორნიაში, მაგრამ ეს უბრალოდ ხვრელი არაა. ესაა გადინების ხვრელი მონტიჩილოზე — ყველაზე დიდ წყალსაცავზე მსოფლიოში. ის 55 წლის წინ ააშენეს. ეს ძაბრი აუცილებელია წყალსაცავზე. ის საშუალებას იძლევა, დაიცვალოს რეზერვუარი ზემოთი წყლისაგან. ვიზუალურად ძაბრი გა-

მოიყურება როგორც ბეტონის გიგანტური მილი. მას შეუძლია წამში გაუშვას 1370 კუბური მეტრი წყალი. ამ მილის სიღრმე 21 მეტრია, აქვს კონუსის ფორმა, დიამეტრი დასაწყისში — 22 მეტრს, ხოლო ბოლოში — 9 მეტრს შეადგენს. მილი წყალსაცავის მეორე მხარეს გადის. მანძილი მილის დასაწყისიდან გასასვლელამდე დაახლოებით 200 მეტრია.



სამხრეთ აფრიკის ჩასუბლიკა

ალმასის მადნის მომპოვებელი მალარო, რომელიც ამჟამად უმოქმედოა, მდებარეობს ქალაქ კიმბერლიში (სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკა). ითვლება, რომ ეს არის უდიდესი ლია კარიერი, რომელიც დამუშავებულია მუშების მიერ, ტექნიკის გამოყენების გარეშე. დღეისთვის ეს კარიერი ქალაქ კიმბერლის სავიზიტო ბარათად ითვლება.

1866 წლიდან 1914 წლამდე ამ კარიერს დაახლოებით 50 ათასი მალაროელი თხრიდა მხოლოდ ნერაქვებითა და ნიჩბებით, რის შედეგადაც გადამამუშავეს 2722 ტონა ალმასი (14,5 მილიონი კარატი). თხრის პროცესში მოიჭრა 22,5 მილიონი ტონა მიწის ქანი. ზუსტად აქ აღმოაჩინეს ისეთი ცნობილი ალმასები, როგორებიცაა „დე ბირსი“ (428,5 კარატი), მოლურჯო თეთრი „პორ-

ტერ-როდსი“ (150 კარატი), ნარინჯისფერ-ყვითელი „ტიფანი“ (128,5 კარატი). დღეისთვის ამ ადგილზე არსებული ალმასის მარაგი სრულიად ამოწურულია.

კარიერის ფართობი შეადგენს 17 ჰექტარს, დიამეტრი 1,6 კილომეტრია. თავდაპირველად ღრმულს სიღრმე 240 მეტრი იყო, მაგრამ შემდეგ ამოავსეს ნარჩენი ქანებით და მისმა სიღრმემ 215 მეტრი შეადგინა. დღესდღეობით ღრმულს ფსკერი დაფარულია წყლით, რომლის სიღრმე 40 მეტრს შეადგენს. ამ კარიერის ადგილას ადრე (70-130 მილიონი წლის წინ) ვულკანის კრატერი იყო. თითქმის ასი წლის წინ, 1914 წელს, კარიერის დამუშავება შეწყდა, მაგრამ იგი დღესაც კარგად „მუშაობს“ — უამრავ ტურისტს იზიდავს მსოფლიოს სხვადასხვა წერტილიდან.

ყველაზე დიდი ფოტოკამერა

ფოტოგრაფმა დენის მანარჩმა 10 წელი უზარმაზარი ფოტოაპარატის შექმნას შეაღწია. ფოტოაპარატი სიგრძეში 10,5 მეტრია, სიმაღლეში — 3,5მ, სიგანეში — 2,5 მეტრი. მისი მოცულობა საშუალებას იძლევა, მასში პატარა ბინაც კი მოაწყო. მას 1,5X2 მეტრის სიგრძის ნეგატივი სჭირდება. ფოტოაპარატი უმნიშვნელო ნიუანსებსაც კი აფიქსირებს.

ადამიანების უზარმაზარ ფოტოებს ყოველდღიურად ვხვდებით ბილბორდებზე, თუმცა მანარჩის ნამუშევრებში სიახლე ის არის, რომ უკეთ ჩანს სახის ნაკვთები და

ცალკეული დეტალები — თმა სახეზე, ფორები, ლაქა, დაცემული წამწამი და უმცირესი გამონაყარიც კი. ისეთი შეგრძნება გრჩებათ, თითქოს ფოტოზე აღბეჭდილი ადამიანი თქვენ წინ ზის.

მანარჩი აღიარებს, რომ აპარატთან მუშაობა ადვილი არ არის. შეუძლებელია ფოტოს გადაღებისას ლილაკზე ხელის დაჭერა, როგორც ციფრულ აპარატებში. პორტრეტის გადაღება მხოლოდ ერთხელაა შესაძლებელი, რამდენიმე კადრის დაფიქსირება აქ ვერ ხერხდება, ამიტომ თითოეული დეტალი წინასწარ უნდა იყოს გათვლილი.



ძეგლი აზერბაიჯანელები, ერთად სოფ არ სჯობს ამ რეჟიმთან გაგზავნა?!

კახეთის და ქვემო ქართლის რეგიონების სოფლებში, სადაც ეთნიკური აზერბაიჯანელები ცხოვრობენ, აზერბაიჯანული ტოპონიმების აღდგენის მოთხოვნით ხელმოწერების შეგროვება დაიწყო.

ხელმოწერებს ამავე რეგიონებში მცხოვრები აქტივისტები აგროვებენ. **„დაგეგმილია დაახლოებით 50 ათასამდე ხელმოწერის შეგროვება, რის შემდეგაც მოთხოვნას საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს გავუგზავნით. დაახლოებით 20-ზე მეტი ტოპონიმის აღდგენას ვითხოვთ. ამავე დროს, კიდევ გაგრძელდება აქტივობები ბაქოში, საქართველოს საელჩოსთან“**, — განუცხადეს კახეთის საინფორმაციო ცენტრის აქტივისტებმა. მათივე თქმით, საგარეჯოს რაიონის სოფელ იორმულანოში 3 ათასამდე ხელმოწერა უკვე შეგროვდა.

შეგახსენებთ, რომ ამავე მოთხოვნით, რამდენიმე დღის წინ ბაქოში, საქართველოს საელჩოს წინ საზოგადოებრივი ორგანიზაცია „ბორჩალოს“



40-მდე აქტივისტმა აქცია მოაწყო. ისინი საქართველოში აზერბაიჯანელებით დასახლებულ პუნქტებში, მათი თქმით, ისტორიული აზერბაიჯანული სახელწოდებების აღდგენასა და მიწების დაბრუნებას მოითხოვდნენ. მონაწილეებს ხელში ეჭირათ ლოზუნგები: **„გაშთაგზოს ძმობას და მამობრობას!“, „ძირს სპარტატიზმი!“, „ის, ვინც აზერბაიჯანელებსა და ქართველებს მამობრობას არღვევს, ჩვენი მტერია!“, „აღდგენ**

საქართველოში აზერბაიჯანული ტოპონიმები“.

„ბორჩალოს“ ახალგაზრდული ფრთის ხელმძღვანელმა ალი ადიგეზაღმა აქციის მონაწილეთა რეზოლუცია საქართველოს საელჩოში პირადად შეიტანა. რეზოლუციაში აღნიშნული იყო, რომ 1991-1992 წლებში საქართველოში აზერბაიჯანულ სოფლებს ისტორიული სახელწოდებები გადაარქვეს. გარდა ამისა, მინის რეფორმის საფარვეტში აზერბაიჯანელი გლეხების კუთვნილი მიწის ნაკვეთები

უცხო პირებმა დაიტაცეს და ამით გარდაბნისა და საგარეჯოს სოფლებში მცხოვრები აზერბაიჯანელების უფლებები შეილახა. **„ეს პრობლემები გადაუჭრელია, საქართველოს ხელისუფლებას მოუწოდებთ, ამ უსამართლობას ბოლო მოეღოს“**, — ნათქვამია განცხადებაში.

აღსანიშნავია, რომ 2011 წლის დეკემბერში, საგარეჯოს რაიონის სოფელ იორმულანოს მაცხოვრებლებმა წერილით საქართველოს პრეზიდენტსა და პარლამენტს **„გაგზავნა“**

პრეზიდენტო, რად გვინდა 30-ლარიანი ფაქტური მინის გარეშე? ჩვენ არც პოლიტიკოსები ვართ და არც გვინტერესებს ასეთი რამ, მაგრამ, როცა საზარევეო პერიოდი ახლოვდება, მაშინ ვახსენდებით ყველას, თუმცა ეტყობა, ამჯერად არც ამისთვის ვართ საჭირო და ჩვენ მიმართ საკითხი გადაწყვეტილია. მიგვაჩნია, რომ ჩვენ განწირულები ვართ სამშინილოდ. **ბატონო პრეზიდენტო, ჩვენ უარს ვამბობთ იმ ოცდაათლარიან ვაშლარებაზე, რომლის დაკრებაზეც ერთი ათასობაში ათასილი, რადგან ის, რომელიც თქვენ ბრძანებთ, უნდა გამოგვყავნებოდნენ, მინის მოსახსნად. ახლა მინა ჩვენ აღარ გვამის და არც მოწყალება ვიღებთ ვინმესგან.**

ჯერ იყო და, აღნიშნული მინა იჯარით მოგვცეს 25 წლის ვადით, უამრავი თანხა გადავხადეინეს ბიუჯეტში, შემდეგ იჯარა გაგვუქმეს და მინა გაყიდეს. იორმულანოში რამდენიმე ათასი ოჯახი ვცხოვრობთ, 20 ათასამდე ადამიანი. აქედან 98 პროცენტი ეროვნებით აზერბაიჯანელია. ჩვენ წავართვეს მიწები და გადასცეს გაურკვეველი წარმოშობის შპს-ს. მინის ნაკვეთი მთლიანად შეადგენს 5100 ჰექტარს და მოიცავს საგარეჯოს რაიონის 6 სოფლის ტერიტორიას. როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი, მთელი ეს მიწის ნაკვეთი, შპს Georgia project-2-ს ხუთმილიონ ლარად მიჰყიდეს. არც ერთი ნელი მინა არ გაგვიცდენია, გამუშავებით, მოგვყავდა სოფლის მეურნეობის პროდუქტები როგორც ოჯახებისთვის, ასევე ქვეყნისთვის. გთხოვთ, რომ აღნიშნული საქმე საკუთარ კონტროლზე აიყვანოთ, წინააღმდეგ შემთხვევაში პროტესტის უკიდურეს ზომებს მივმართავთ და თითოეულ მტკაველ მინას დავიცავთ“, — ნათქვამია პრეზიდენტისადმი გაგზავნილ წერილში.

იორმულანოს მაცხოვრებლებს სააკაშვილის ადმინისტრაციიდან პასუხი არ მიუღიათ. საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გია ჩალათაშვილმა კი კახეთის საინფორმაციო ცენტრთან საუბარში განმარტა, რომ ის მინა, რომელზეც იორმულანოს მაცხოვრებლები დავობენ, სახელმწიფოს საკუთრებაში იყო და ეკონომიკის სამინისტრომ კანონიერად გადაიდა.

საქართველოში, როგორც ჩანს, ყველა ეროვნების წარმომადგენელს მინა ბრძოლის უნარი და ნებისყოფა აქვს, ვიდრე ქართველებს. ის, რაზეც აზერბაიჯანელები ჩივიან, მათზე ადრე და უფრო და უნდოვლად სააკაშვილის რეჟიმმა საპატიო სისხლსა და ხორცს დაგვართა.

ხელისუფლება თავს იწონებს იმით, რომ მინის გაყიდვას ერთ დღეზე მეტად არ სჭირდება და არადა დაგიდევთ, რომ სამეგრელოში, სვანეთში და ყველა სხვა კუთხეში მინას უცხოელები ეუფლებიან, გლეხი კი მომავლის გარეშე დარჩენილი. რაც შეეხება ისტორიულ ტოპონიმებს, აქ კი ნამდვილად შეატოვნეს ჩვენს აზერბაიჯანელ ძმებს. **სირცხვილია, საქართველოში არასაბუნო ისტორიულ ტოპონიმებს იღვპო, როცა საინფორმაციო ქართველ გავშვს ქართული სახელის უარსაგანს!**

ცალკე ამ ხელისუფლებასთან ბრძოლას ის ხომ არ სჯობს, ჩვენებურმა აზერბაიჯანელებმა დამკვიდრებულ ტრადიციას გადაუხვიონ და სახელისუფლო ხმების ბელელად გამოცხადებულმა აზერბაიჯანელი მოსახლეობით დასახლებულმა სოფლებმა სააკაშვილის პარტიის ნაცვლად იმ ძალას მისცენ ხმა, რომელიც ყველა ამ უბედურებას სრულიად საქართველოს ააცილებდა თავიდან?!

GEWORLD.GE

საქართველო შეერთააზიანა შენთვის «ელიტ ელექტრონიკსში»

ზამთრის კამპანიის ფარგლებში მომხმარებელს სამ ახალ აქციას სთავაზობს „ბოშისა“ და „გორენის“ საყოფაცხოვრებო ტექნიკაზე.

„ბოშისა“ და „გორენის“ მსხვილი ტექნიკის შეძენის შემთხვევაში მომხმარებელს საშუალება ეძლევა, ამავე ბრენდების წვრილი ტექნიკა **მხოლოდ 20 ლარად** შეიძინოს.

წვრილი ტექნიკის მსურველებს შეუძლიათ შეიძინონ ამავე ბრენდების ყოველი მეორე წვრილი ტექნიკა **20%-ის ფასდაკლებით** და ყოველი მესამე — **30%-ის ფასდაკლებით**.

ელიტ ელექტრონიკსის მალაზიათა ქსელში ასევე მიმდინარეობს „ბოშის“ **ჭურჭლის სარეცხი მანქანის უპრეცედენტო აქცია**, მომხმარებელს საშუალება ეძლევა შეიძინოს „ბოშის“ **ჭურჭლის სარეცხი მანქანა**

და თუ არ მოეწონათ შეძენილი ნივთი ერთი თვის ვადში კომპანია დაიბრუნებს უკან. ასევე გრძელდება **50%-იანი ფასდაკლება: „ბოშის“, „სიმენის“, „გორენის“, „ჰაიერის“, „კენვუდის“, „სამსუნგის“, „ჰუნდაის“, „გრეცისა“, „ბებელისის“, „დელის“, „ასუსისა“, „ეჩპის“, „შარფისა“, „პიტაჩის“, „ეისერის“, „ალკატელის“, „სონი ერიქსონის“, „ნოკიას“ და „სამსუნგის“ პროდუქტებზე.**

მომხმარებელს შეუძლია ასევე **ისარგებლოს 0%-იანი განვადებით** კომპანიის ქსელში წარმოდგენილ ყველა პროდუქციასა და ყველა მიმდინარე აქციის პროდუქტებზე, გარდა „ბოშის“ **ჭურჭლის სარეცხი მანქანისა**.



აქციათა კალენი «ელიტ ელექტრონიკსის» მთელ ქსელში, 15 მაგისტრალის რაიონში

ელიტ ელექტრონიკსი ELIT ELECTRONICS

წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამრევლო

ს.ს „გაერთიანებული ტელეკომი“ 602602
შპს „ახტალი“ 700818
შპს „მაგთიკომი“ 200320
შპს „ჯეოსელი“ 700305
შპს „ბილანი“ 200333

ფოთისა და ზოზის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტები:

ს.ს „თი ბი სი ბანკი“ ფოთის ფილიალი
 ბანკის კოდი 22010137;
 ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით იხ. მენიუში: სხვადასხვა — ქველმოქმედება — წმ. ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ ფონდის დირექტორს, დიკანოზ თეოდორე ბასილანს:
 ქ. ფოთი,
 ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3,
 ტელ.: 8(293) 70736,
 მობ.: (599)936563,
 e-mail: eparqia-f@mail.ru



საქართველო **ესტეპი რეკონს სიბს**

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია გამოცემა დავალება დიპლომა PDF TV

http://www.geworld.ge

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
 გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
 მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
 ტელ.: 234-32-95; e-mail: info@geworld.net